

BULLETIN

26. červen

Mezinárodní den boje proti zneužívání drog a ilegálnímu obchodování s nimi

Realizované akce 2012

AKCE NPC:

BOND, ICEBERG, FENIX, TETA, PTÁK, GREEN, DUKLA, CUKROVÁR, SEN, AVANT, HALO, ARCH, ATTACK, TLUSTŮCH, MOON, NAM, CEDR, BRACO, ADARI, KAJI, KORÁL, ROID

Vyhodnocení vývozu drog do SRN

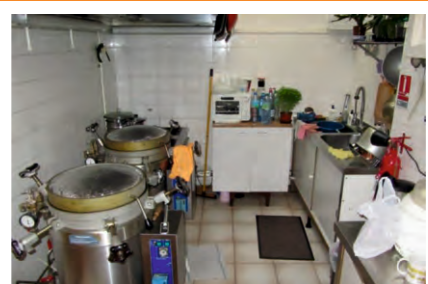
Pražští alkoholikové

Prevence dětských hřišť

Problematika padělání léčiv

Den Standarty 2013

Příběhy toxi

TESTY NA DROGY

O společnosti DYNEX

Společnost Dynex Technologies je na trhu již více než 20 let. Specializuje se na vývoj, výrobu a prodej v oblasti laboratorních diagnostických souprav a přístrojů. V rámci toho se zabýváme i rychlotesty na drogy (někdy nazývané jako rapid testy). Mezi naše zákazníky patří např. dětské domovy, školy nebo policie.

Nabídka testů na drogy

Jedná se o orientační kvalitativní imunodetekční soupravy pro testování požití těchto omamných látek:

- opiáty (morfin, heroin)
- THC (marihuana)
- amfetamin
- metamfetamin (pervitin)
- kokain
- PCP (fencyklidin)
- barbituráty
- benzodiazepiny
- methadon

Výhody našich testů

- kvalitní
- rychlé (výsledek za cca 5 minut)
- malé rozměry a hmotnost
- balení obsahuje vše potřebné
- velmi jednoduchý postup
- jednoduché vizuální vyhodnocení bez potřeby jakýchkoliv přístrojů
- stačí malé množství vzorku
- levné

Typy vzorků

- moč
- sliny

Typy testů

- jednoduché (testování jediné drogy)
- multidetekční (testování více drog najednou, nejčastěji pěti)

Akce pro školy – Dynex test SalivaScreen 5

Dynex test SalivaScreen 5 je multidetekční rychlotest ze slin na 5 drog: opiáty, THC (marihuana), benzodiazepiny, metamfetamin a kokain.

Objednejte alespoň 5 kusů Dynex testu SalivaScreen 5 a získejte publikaci zdarma nebo 10% slevu!

Publikace zdarma: Testování dětí a mladistvých ve školských zařízeních při podezření z užití návykové látky - manuál vhodného postupu (Šejvl a kol., 2013). Akce platí jen pro školy při objednání telefonicky, faxem nebo e-mailem. V objednávce, prosím, uveďte preferovanou odměnu (publikace zdarma nebo sleva). Tuto akci nelze kombinovat s jinými slevami. Akce platí do 30.11.2013.

Dynex Technologies, spol. s r.o.
www.dynex.cz

kontaktní adresa: Lidická 977, 273 43 Buštěhrad
tel.: 220 30 36 00
fax.: 224 32 01 33
e-mail: office@dynex.cz

BULLETIN NÁRODNÍ PROTIDROGOVÉ CENTRÁLY

Vydavatel:

Policie České republiky
Národní protidrogová centrála
Služby kriminální policie a vyšetřování

Redakční rada:

plk. Mgr. Jakub FRYDRYCH
plk. Ing. Petr KOČÍ
plk. JUDr. Břetislav BREJCHA
Doc. Dr. JUDr. Jan HEJDA
Doc., JUDr. Jozef ČENTĚŠ, PhD.
Doc. JUDr. Jozef METENKO, PhD.
Doc. Ing. Renata ŠTABLOVÁ
PhDr. Miroslav NOŽINA, PhD.
Mgr. Jaroslav ŠEJVL
pplk. JUDr. Ing. Marek BLAŽEJOVSKÝ

Vedoucí redakce:

kpt. Bc. Petr Procházka
Tel. 974 836 429, 731 670 480

Adresa:

Policejní prezidium České republiky
Poštovní příhrádka 62/NPC, 170 89 Praha 7
bulletinnpc@centrum.cz

Vydává:

oddělení vydavatelství obchodního odboru
Tiskárny MV, Bartůňkova 1159/4
Poštovní schránka 10, 149 01 Praha 4
Tel.: 974 887 341, 974 887 335
Fax.: 974 887 333

Tiskne:

Tiskárna MV, p. o., Bartůňkova 1159/4, 149 01 Praha 4
Tel.: 974 887 312
Fax.: 974 887 395

Vychází 4x ročně, cena 73,- Kč
Roční předplatné 292,- Kč
Plus distribuční poplatky

Objednávky přijímá a vyřizuje:

Tiskárna MV, p.o., obchodní úsek,
Bartůňkova 1159/4, 149 01 Praha 4
Tel.: 974 887 334, 974 887 335, 974 887 341
Fax.: 974 887 333
e-mail.: bohupil.stnrad@tmv.cz

Distribuci vyřizuje:

Jindřich MATOUŠ – distribuce tiskovin

Ze věcnou správnost příspěvků ručí autoři

Přetisk povolen pouze se souhlasem redakce

Podávání novinových zásilek

Povolila Česká pošta, s.p., Odštěpný závod Praha,
Čj.: 6119/96 ze dne 15. 10. 1996

Určeno pro služební potřebu Policie ČR, Obecní policie,
Státního zastupitelství, soudů a vybraných institucí.

Povoleno MK ČR – 7834

ISSN 1211-8834

Grafické zpracování:

Radek Kšír

OBSAH:

3. 26. ČERVNA – MEZINÁRODNÍ DEN BOJE PROTI ZNEUŽÍVÁNÍ DROG, ILEGÁLNÍMU OBCHODOVÁNÍ S NIMI
kpt. Mgr. Barbora Kudláčková
5. VYHODNOCENÍ VÝVOZU DROG DO SRN ZA ROK 2012
pplk. JUDr. Aleš Borovička
32. PROBLEMATIKA PADĚLANÝCH LÉČIV
kpt. Bc. Petr Teplárek
35. REALIZOVANÉ AKCE NPC V ROCE 2012
kpt. Mgr. Barbora Kudláčková
47. PREVENCE DĚTSKÝCH HŘIŠŤ
kpt. Mgr. Barbora Kudláčková
49. DEN STANDARTY
kpt. Mgr. Barbora Kudláčková
50. PŘÍBĚHY PSANÉ ŽIVOTEM
pplk. Miroslav Hrachovec, SKPV Praha IV.
52. PRAŽŠTÍ ALKOHOLIKOVÉ
Karel Ladislav, kpt. Mgr. Jana Posová
57. BOHOSLUŽBA Z A POLICISTY, KTEŘÍ PADLI V BOJI PROTI DROGÁM
Mgr. Pavlína Bulínová, Martina Procházková
58. TESTOVÁNÍ DROG, NYNÍ I VE ŠKOLÁCH
Ing. Tomáš Vydarený

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,

nedávno mě zaujal velmi trefný popis známé socioložky, která vysvětlovala svůj pohled na stav zneužívání omamných a psychotropních látek a alkoholu v naší republice. V rozhovoru mimo jiné uvedla, že v porevolučním období došlo k logickému odbourávání tabu ve společnosti, k potřebě nasytit se zakázaným ovocem a tím deklarovat svébytnost a svobodu jednotlivce. Bohužel jsme svědky stavu, který nejenže nerespektuje zákony, které vnímám jako konsensuální mezní hranice chování jednotlivce ve společnosti, ale mnohdy ani hranice zdravého rozumu.

Soustavnou mediální masáží českých médií i části odborníků jsme například v oblasti zneužívání konopných drog svědky posunu ve vnímání normality, kdy nesporná rizika intenzivního zneužívání konopí zejména u nedospělých nevnímá veřejnost nijak úporně. Mnohdy nekritická adorace (vše)možného léčebného potenciálu konopí, podepřená byznysem spojeným s pěstebními

technologemi a obecně malou úrovní respektu vůči právním normám dělá z České republiky „user friendly“ území, kam pocho-pitelně míří zahraniční uživatelé ze zemí s vyšší úrovní vymáhání práva.

Přeceňováním role trestního práva v regulaci chování jednotlivce a historická nedůvěra v orgány vymáhající právo, která se odráží i v úrovni jejich zákonných oprávnění, právě v drogové oblasti ukazuje, že bez patřičné míry sociální kompetence, kontroly, společenského odsudku rizikového chování a přijetí osobní odpovědnosti v dodržování povinností nemůže dojít k zlepšení stávající situace, a to dle mého názoru zdaleka neplatí jen v drogové oblasti.

Babí léto klepe na dveře, a proto vám přeji příjemné a doufám podnětné čtení, úspěchy v osobním i profesním životě a sílu přijmout odpovědnost za změnu věcí, které můžete ovlivnit.

plk. Mgr. Jakub FRYDRYCH
ředitel NPC

26. ČERVNA – MEZINÁRODNÍ DEN BOJE PROTI ZNEUŽÍVÁNÍ DROG A ILEGÁLNÍMU OBCHODOVÁNÍ S NIMI

kpt. Mgr. Barbora KUDLÁČKOVÁ – NPC

Světový den boje proti drogám byl vyhlášen 7. prosince 1987 valným shromážděním OSN jako posílení akce a spolupráce podporujících společnost bez drog. Kofi Annan, generální tajemník OSN, u příležitosti letošního dne boje proti drogám prohlásil, že můžeme být hrdí na konkrétní výsledky v boji proti zneužívání drog a nezákonnému obchodování s nimi, nicméně nesmíme se nechat ukolébat úspěchy a usnout na vavřínech. Drogy nadále ničí příliš mnoho lidských životů.

Ilegální látky pravidelně konzumují 3 až 4 procenta světové populace a stále stoupá počet zasažených zemí. Nitrožilní aplikace zůstává jednou z hlavních příčin šíření onemocnění AIDS. Konzumace někte-

rých nových drog se stále více rozšiřuje zejména mezi mládeží a zločinné organizace se nezdrahají zneužívat globalizaci a technologický pokrok v oblasti dopravy a telekomunikací, zmínil také Kofi Annan.

V České republice zůstává největším problémem v oblasti drog výroba, obchod a užívání metamfetaminu. Uživatelé metamfetaminu tvoří více než tři čtvrtiny českých problémových uživatelů. V roce 2012 zachytily orgány činné v trestním řízení na našem území téměř 32 kilogramů této látky. Oproti roku 2011 sice poklesl v ČR počet odhalených varen metamfetaminu, což ale souvisí s vyšší komercionalizací trhu a také zvýšením produkční schopnosti varen a nepřímo i se vzrůstajícím problémem v oblasti „indoor“ pěstíren konopí, jejichž odhalování citelně váže kapacity orgánů vymáhajících právo.

Spotřeba konopných drog v České republice rok od roku stoupá a je pokryta především domácí produkcí. Netechnické konopí je nejčastěji pěstováno „indoor“ průmyslovým způsobem a vyrobená marihuana se následně vyznačuje vysokým obsahem psychoaktivní látky THC. I v roce 2012 byl v České republice zaznamenán významný nárůst odhalených nelegálních pěstíren konopí, celkem jich orgány činné v trestním řízení odhalily 199 a zajistily 90 091 rostlin s průměrným obsah THC 12 % a rekordních 563 kilogramů marihuany. Z pohledu produkční schopnosti pěstíren konopí se zločinecké skupiny zřetelně orientují směrem k zvýšení objemu produkce a velkoobjemové distribuci pokrývající vysokou poptávku v ČR i v zahraničí. Odhadovaná roční produkční schopnost odhalených pěstíren za rok 2012 dosahovala zhruba 7 tun.

Fenoménem posledních let zůstávají nové syntetické drogy. Z informačních zdrojů Evropského monitorovacího centra pro drogy a drogovou závislost – EMCDDA vyplývá, že tato problematika je na vzestupu a množství nových drog, které se poprvé objevují na trhu, neustále stoupá. Tyto látky jsou jednoduchými úpravami molekulární struktury existujících zakázaných drog měněny tak, aby mohly být prodávány legálně. U většiny nových syntetických drog

nejdou známy farmakologické a toxikologické účinky na lidský organismus. Dalším rizikovým faktorem především pro mladou generaci je motto prodejců, že se jedná o legální drogy.

Postupně se podařilo rozbít několik sítí distributorů a zahájit trestní stíhání jejich majitelů, především pro trestný čin „Šíření toxikomanie“ podle ust. § 287 trestního zákoníku. Od ledna příštího roku by měla být v České republice platná novela zákona, která umožní vydat seznam zakázaných látek formou nařízení vlády, což urychlí proces zákazu nové látky a usnadní práci orgánů činných v trestním řízení.

U příležitosti Mezinárodního dne boje proti drogám se v prostorách kostele Nanebevzetí Panny

Marie a sv. Karla Velikého v Praze na Karlově uskutečnila ekumenická bohoslužba slova za policisty, kteří padli v boji proti drogám a oběti drogové závislosti a jejich blízké pořádána Křesťanskou policejní asociací. Vedení Národní protidrogové centrály služby kriminální policie a vyšetřování Policie České republiky vyjádřilo symbolickou podporu tomuto duchovnímu zastavení, které vnímá jako zamyšlení nad zdravotními, sociálními a kriminogenními riziky, které obchod s drogami a jejich zneužívání způsobují jednotlivcům i hodnotám sdíleným naší společností.

Podle Národní protidrogového koordinátora Jindřicha Vobořila je svět bez drog nereálný, to, co ale udělat můžeme, je redukovat rizika a škody, stabilizovat či vyléčit co největší počet lidí a tím navíc ušetřit prostředky ze státního rozpočtu.

Ředitel Národní protidrogové centrály plk. Mgr. Jakub Frydrych k boji s drogami říká: „Základním úkolem orgánů vymáhajících právo v oblasti nelegálních drog je ochrana společnosti před následky jejich zneužívání, a to zejména formou snižování nabídky. Česká republika je v tomto ohledu orientována zejména na odhalování drogové trestné činnosti, která souvisí především s produkcí a distribucí.“

V souvislosti s drogovou kriminalitou bylo v uplynulém roce zadrženo 3084 pachatelů, což je zatím nejvyšší číslo od roku 1989. Jejich trestná činnost je převážně spojena s výrobou, pašováním a prodejem drog.

Foto č. 1: 1. místo v grafické soutěži o nejlepší plakát s protidrogovou problematikou vyhlášené v rámci preventivního projektu „Správným směrem“ v okrese Most (autorka Adéla Jagerová z gymnázia T. G. M. Litvínov)

Foto č. 2: 1. místo v grafické soutěži o nejlepší plakát s protidrogovou problematikou vyhlášené v rámci preventivního projektu „Správným směrem“ v okrese Litoměřice (autorka Jitka Kořínkova ze SOŠ Litoměřice)

VYHODNOCENÍ VÝVOZU DROG DO SRN ZA ROK 2012

pplk. JUDr. Aleš BOROVIČKA – NPC

Obdobně jako v minulých letech jsme jako podklad pro naše vyhodnocení použili jednak hlášení ze Společného centra policejní a celní spolupráce ve Schwandorfu o záchytu drog pocházejících z ČR v německém příhraničí. Částečně jsme ho doplnili údaji z tak zvaných okamžitých hlášení o drogách, která Spolková celní správa předala Generálnímu ředitelství cel tam, kde tyto údaje v hlášení ze Schwandorfu chybí. Jako v předešlých letech důrazně upozorňujeme, že nejde o oficiální statistiku. Jedná se pouze o údaje zachycující do určité míry stav v příhraničním pásmu SRN. Každopádně tento soubor údajů má takový rozsah, že z něj můžeme usuzovat na určité trendy a změny v situaci. Kde to je možné, srovnáváme údaje za rok 2012 s údaji za rok 2011, respektive za rok 2010.

1. Dovoz metamfetaminu z ČR osobami s pobytem v Německu

1.1 Hlavní obecné údaje

1.1.1 Počty případů

V roce 2012 jsme z uvedených zdrojů zaznamenali 665 případů zadržení pachatelů s bydlištěm v SRN s metamfetaminem pocházejícím z ČR. Oproti roku 2011, kdy jsme zaregistrovali 336 případů, jde takřka o stoprocentní nárůst. Přitom v roce 2010 se vyskytlo pouze 114 takových případů. Vidíme zde tedy jasný trend k růstu, i když dynamika růstu oproti předchozímu období výrazně poklesla. Připojená tabulka je v tomto ohledu dostatečně názorná.

případy 2010	případy 2011	rozdíl od 2010	případy 2012	rozdíl od 2011
114	336	222 194,74 %	665	329 97,92 %

Vysvětlit stále velmi významný nárůst je poměrně obtížné. Buď se zvyšuje významně produkce metamfetaminu na české straně a současně roste zájem klientů ze SRN nebo se mimořádně dynamicky zvyšuje kontrolní aktivita německých orgánů, které zachycují více osob. V praxi půjde nejspíše o kombinaci všech zmíněných faktorů.

Stejně jako v předchozích letech převažují případy z Bavorska, kterých bylo v roce 2012 565, tedy 84,96 %. Na Sasko zbývá 100 případů, tedy 15,04 %. Saský podíl se opět významně zvýšil, protože procentní poměry za rok 2011 činily 89,6 % k 10,4 % ve prospěch Bavorska. Nicméně i tak se zjevně značná část saských případů v situační zprávě ze Schwandorfu neobjeví.

1.1.2 Počet pachatelů

Počty osob s pobytem v SRN, které přivážejí drogy z ČR, v posledních třech letech stále rostou značným tempem. Meziroční nárůst ve srovnání let 2011 a 2012 není sice tak strmý jako v předešlém období, ale i tak je velmi významný. Vývoj u počtu pachatelů se velmi podobá svou povahou vývoji počtu případů.

pachatelé 2010	pachatelé 2011	rozdíl od 2010	pachatelé 2012	rozdíl od 2011
183	553	370 202,2 %	1051	498 90,1 %

Ze 183 osob v roce 2010 němečtí kolegové v roce 2011 zvedli výsledky až k počtu 553 osob. Mezi roky 2011 a 2012 již nárůst nebyl tak dramatický. Ovšem i tak hodnota více než 90% představuje velice významný nárůst. I zde můžeme ohledně příčin tohoto jevu uplatnit obdobnou úvahu jako u počtu případů.

1.1.3 Množství zabavených drog

Poněkud jinak vypadá vývoj dalšího klíčového ukazatele, a sice množství zabaveného metamfetaminu. I zde

vidíme nárůst, ale ani zdaleka tak významný jako v předchozích dvou bodech. V roce 2012 bylo zabaveno 11389,62 g metamfetaminu ve srovnání s 9319,736 g v roce 2011. V roce 2010 přitom bylo zabaveno pouhých 2043,94 g metamfetaminu. Do určité míry vývoj u tohoto ukazatele přece jen kopíruje situaci u předchozích dvou ukazatelů. Došlo ke skokovému a mimořádně výraznému zvýšení mezi roky 2010 a 2011. Mezi roky 2011 a 2012 se objevil nezanedbatelný růst, ovšem nesrovnatelný s předchozím rokem. Dojít k věcně podložené úvaze o příčině tohoto jevu z pouhých statistických čísel se zdá být velice obtížné. Dlouhodobá tendence k růstu zabaveného množství metamfetaminu zůstává i zde ovšem nepřehlédnutelná.

množství 2010	množství 2011	rozdíl od 2010	množství 2012	rozdíl od 2011
2043,94	9319,736	7275,796 331 %	11389,62	2069,884 22,2 %

V roce 2012 se ukázalo, že klesá průměrná hmotnost drogy na osobu pachatele, stejně jako průměrná hmotnost na jeden případ. Porovnání s rokem 2011 demonstruje tato tabulka.

množství 2011	množství na jednu osobu 2011	množství na jeden případ 2011	množství 2012	množství na jednu osobu 2012	množství na jeden případ 2012
9319,736	16,85	27,74	11390,3	10,84	17,13

Musíme vzít v úvahu ještě jednu důležitou skutečnost. V roce 2012 bylo zabaveno pouze jedenkrát množství drogy větší než 500 g. Konkrétně se jednalo o 563,2 g metamfetaminu. Zato v roce 2011 bylo zabaveno více než 500 g ve 4 případech, přičemž v jednom případě šlo o 1400 g. Celkem tak na tyto případy větších množství připadlo 3461 g metamfetaminu čili 30,39 % celkového zabaveného množství této drogy. Větší počet velkých případů zabavení tedy rozhodně bude jedním z důvodů, proč celkové množství zabaveného metamfetaminu v roce 2012 vzrostlo o necelou čtvrtinu.

V této souvislosti se jeví jako zajímavé, jak velké množství drogy převážejí v jednotlivých případech z ČR pachatelé ze SRN. Následující tabulka ukazuje situaci v roce 2012.

množství v jednom případě	počet případů	% z celkového množství případů	celková hmotnost v kategorii v g	podíl kategorie na celkové hmotnosti
>2	207	31,13 %	188,72	1,66 %
2>10	258	38,80 %	1244,51	10,93 %
10>100	172	25,86 %	4697,2	41,24 %
100>500	27	4,06 %	4695,99	41,23 %
500>	1	0,15 %	563,2	4,94 %

Hranici 2 g jsme zvolili podle množství, od něž začíná podle českého práva množství, které je trestné. Pozorujeme, že více než 30 % případů tvoří množství, která by podle českého práva byla posouzena ve vnitrostátním oběhu jako přestupek. Pochopitelně při vývozu by se jednalo o trestný čin také. V těchto případech můžeme nepochybně mluvit o drogových turistech.

Dále je z tabulky zřejmé, že absolutně nejpočetnější kategorii tvoří případy s množstvím větším než 2, ale menším než 10 g. Případy převážení množství většího než 10 ale menšího než 100 g jsou stále relativně početné a tvoří asi čtvrtinu celkového počtu. Kategorie množství většího než 100 ale menšího než 500 g, což jsou naprosto zjevné kurýři, sice tvoří jen o něco více než 4 % celkového počtu případů, zato přivádí do SRN množství prakticky stejně jako předchozí, mnohem početnější kategorie. Konečně pak „nejvýkonnější“ kategorii tvoří jedna osoba, která převezla více než 560 gramů.

Převážnou většinu osob s pobytem v SRN pašujících metamfetamin, tedy tvoří tak zvaní drogoví turisté. Zato zbývající, relativně malý počet pachatelů dováží většinu zabaveného množství drogy. Pro srovnání máme

z roku 2011 k dispozici jediný údaj, a sice kolik případů přesáhlo hranici 2 g. Bylo to 234 případů, t. j. 69,64 % celkového počtu. Poměrný podíl se tedy v tomto směru podstatně nezměnil.

Další tabulka srovnává poměr mezi celkovým množstvím metamfetaminu zabaveným za rok 2012 v České republice a celkovým množstvím metamfetaminu zjištěným ze shora uvedených zdrojů v německém příhraničí.

rok	množství SRN	množství ČR	procentní vztah mezi množstvím v SRN a v ČR
2012	11389,62	31901	35,70
2011	9319,736	18562	50,21

Z tabulky vidíme, že celkové množství zabavené v ČR vzrostlo meziročně od roku 2011 do roku 2012 velmi významně. Proto procentně vyjádřený vztah mezi „německým“ a „českým“ množstvím je v roce 2012 podstatně nižší, než v roce předchozím. Nicméně 35,7% z celkového množství zabaveného v ČR stále představuje značně vysoký podíl. Zjednodušeně řečeno, ze čtyř stejných dílů drogy tři zůstanou doma a jeden se vyveze do Německa.

Použijeme rovněž v roce 2012 obdobnou úvahu jako v předchozích letech, která souvisí s latencí drogové kriminality. Připusťme, že se německým orgánům podařilo zabavit alespoň 5% metamfetaminu dovezeného z ČR. Odhad skutečného množství metamfetaminu, který překročil českou hranici do Německa, tedy činí přinejmenším 227792 g, jinými slovy přibližně 228 kg. Reálné množství takto propašovaného metamfetaminu se tudíž podle našich údajů přibližuje přinejmenším čtvrtině tuny.

1.2 Charakteristika pachatelů

1.2.1 Věková struktura

Průměrný věk osob provávajících metamfetamin z České republiky v roce 2012 dosáhl 29,3 roku. V porovnání s rokem 2011, kdy průměrný věk pachatelů dosahoval u metamfetaminu 27,39 roku, jde tedy o ne zcela zanedbatelný vzestup průměrného věku.

1.2.2 Složení podle pohlaví

V roce 2012 provezlo metamfetamin 793 mužů, tedy 75,5 %, a 257 žen, tedy 24,5 %. V předchozím roce se vyskytlo 414 mužů, tedy 74,9 %, a 139 žen, tedy 25,1 %. K žádným významným změnám mezi oběma roky nedošlo.

1.2.3 Státní a etnická příslušnost

V roce 2012 u metamfetaminu 962 pachatelů, čili 91,5 % z celkového počtu, mělo německé státní občanství. Zbývajících 89 osob připadá na cizí státní občany s pobytem v Německu. Nejpočetnější skupinu z nich tvořili občané čeští a turečtí, obojí po 18 osobách. Následovali občané polští a američtí po 9 osobách, dále italští se 6, řečtí s 5, tunišťtí a vietnamští se 3, bulharští, rumunští a srbští po 2 a konečně občané Bosny a Hercegoviny, Chorvatska, Estonska, Spojeného království, Maďarska a Iráku po 1 osobě. V roce 2011 bylo německých občanů 506, tedy 91,5 % a ostatních 47, tedy 8,5 %. Poměry se v tomto smyslu meziročně vůbec nezměnily.

Kromě státní příslušnosti jsme sledovali i počty osob z některých zvláštních etnických skupin, které patří k typickým přistěhovaleckým etnikům v Německu. Opakovaně se častěji vyskytují němečtí občané pocházející ze zemí bývalého Sovětského svazu (pracovně zvaní „ruští Němci“), dále pak skupina zvaná „němečtí Turci“, kterou tvoří jak němečtí občané tureckého původu, tak turečtí občané s pobytem v SRN. Obdobně se projevuje i etnická skupina polská a italská. V roce 2012 k ruské skupině patřilo 58 osob, tedy 5,5 %, k turecké 33, tedy 3,1 %, k polské 15, tedy 1,4 %, a italské 10 osob, tedy 0,95 %. V roce 2011 patřilo k ruské skupině 28 osob, tedy 5,06 %, k turecké skupině 31 osob, tedy 5,6 %, k italské 9 osob, tedy 1,6 % a k polské 3 osoby, tedy 0,54 %. Zdá se, že za zmínku i nadále stojí zejména skupina ruská a turecká. Vyskytují se s metamfetaminem relativně nejčastěji, i když v celkovém množství pachatelů neznamenaají nijak významnou menšinu.

1.2.4 Skupinovitost

skupina	dvojice	trojice	čtveřice	desítice	společnost dalších osob
počet případů a podíl 2012	239 45,48	54 15,41 %	13 4,95 %	0	107 10,18 %
počet případů a podíl 2011	122 36,3 %	32 9,5 %	8 2,4 %	1 0,3%	69 20,5 %
počet případů a podíl 2010	25 21,9 %	12 10,5 %	3 2,6 %	0	–

Sledujeme-li ve shora uvedené tabulce dovoz metamfetaminu do SRN skupinami osob žijících v SRN, pak vidíme u dvojic i trojic skokový nárůst v absolutních číslech mezi lety 2010 a 2011. K dalšímu, sice mírnějšímu, ale stále vysokému nárůstu počtů došlo mezi roky 2011 a 2012. Poměrný díl z celku sice u trojic poklesl v roce 2011, ale opět významně vzrostl v roce 2012, u dvojic rostl průběžně. U čtveřic lze vidět sice nevelký, ale postupný nárůst v absolutních číslech. Po poklesu v roce 2011 se objevil další nárůst i v číslech relativních. Specifickou skupinu tvoří ti pachatelé, kteří cestují ve společnosti dalších osob, které však nejsou obviněnými. Doprovázející osoby obvykle o pašování drogy přinejmenším vědí, ale nejsou proti nim důkazy. Oproti roku 2011 došlo v roce 2012 k pozorovatelnému nárůstu v absolutních údajích. Relativní počty díky nárůstu případů poklesly. Zjednodušeně tedy můžeme říci, že dovoz metamfetaminu osobami s pobytem v SRN je stále více kolektivní záležitostí.

1.2.5 Vztah k droze

Z různých příznaků, které lze vyčíst z hlášení německé strany, se snažíme usuzovat, zda jde o osobu závislou. Vycházíme například z toho, že má u sebe pomůcky k užívání drogy, že veze velmi malé množství drogy určené viditelně pro vlastní potřebu, že dozná požití drogy nebo je jí požití drogy prokázáno testem, případně že je v předchozím kriminálním záznamu jako osoba závislá označena. Dále pak sledujeme, zda jde u pachatele o speciální recidivu, tedy zda se již předtím drogového deliktu dopustil. V tomto případě se to projeví buď u doznání pachatele, anebo u informace z policejních databází. Dále podle okolností případu tipujeme, zda pachatel může být dealerem nebo kurýrem. Kromě doznání na to většinou usoudíme podle množství zachycené drogy nebo výskytu většího množství obalů u pachatele a podobně. Konečně pak další ukazatel spojený se vztahem pachatele k droze tvoří skutečnost, že pachatel řídil motorové vozidlo pod vlivem drogy. Tento příznak je prakticky vždy spojený se závislostí na droze. Údaje a srovnání s loňským rokem poskytuje tato tabulka.

	závislost	speciální recidiva	dealer	kurýr	řízení pod vlivem
2012	480 45,7 %	107 10,2%	148 14,1%	32 3%	148 14,1%
2011	114 20,6%	50 9%	41 7,4%	–	20 3,6%

Tabulka ukazuje, že všechny uvedené ukazatele vykazují nárůst oproti roku 2011. Velmi výrazně se to projevilo především u řízení pod vlivem drogy, kde je nárůst více než čtyřnásobný. Rovněž u závislosti a dealerství se zdá být nárůst velmi podstatný. Domníváme se, že ve skutečnosti bude počet osob ve všech kategoriích, kromě řízení pod vlivem drogy, vyšší. Údaje v ostatních kategoriích totiž nejsou založeny na tvrdých datech, ale pouze na odhadu.

1.3 Prvky způsobu spáchání

1.3.1 Úkryt drogy

Nejčastěji bývá droga buď uložena volně v kapsách oděvu pachatele, nebo dokonce volně leží v interiéru vozidla na různých odkládacích přihrádkách a ve skříňkách. Nicméně dosti často se vyskytují jiné, sofistikovanější úkryty. Situaci ilustruje další tabulka.

druh úkrytu	2011	% ze všech případů	2012	% ze všech případů
bota, ponožka	–	–	24	3,61 %
spodní prádlo	21	6,25 %	57	8,57 %
na genitáliích	–	–	12	1,81 %
řitní otvor, konečník	13	3,87 %	39	5,87 %
pochva	32	9,52 %	54	8,12 %
ústa	1	0,3 %	0,3%	1,05 %
polykač	2	0,6 %	2	0,3 %
jiný sofistikovaný úkryt	14	4,17 %	70	10,53 %

Některé kategorie si nepochybně zaslouží vysvětlení. Kategorie „bota, ponožka“ zahrnuje i dámské punčochy a punčochové kalhoty. Spodní prádlo zahrnuje u mužů spodky či slipy a u žen jak kalhotky, tak podprsenku. Úkryt na genitáliích znamená, že droga leží pod svrchním oděvem v oblasti pohlavních orgánů, nikoliv však ve spodním prádle. Úkryt v řitním otvoru či konečníku se v převážné většině vyskytuje u mužů. Rozlišujeme mezi úkrytem v ústech a polykačem, protože polykač drogu spolkne a tato musí být vypuzena z trávicího traktu. Ten, kdo ji skrývá v ústech, ji zpravidla nepolyká. Jiné sofistikované úkryty mají nejrozličnější charakter. Vyskytují se například úkryty v různých nádobách s nápoji nebo uvnitř balení potravin nebo kosmetiky, dále pak se objevují komplikovanější úkryty ve vozidle (knoflík nebo kryt řadicí páky, rukojeť dveří, vnější zrcátko, lékárnička, nádržka ostřikovače a jiné, u jízdního kola řídítka nebo rám). Nejsofistikovanější úkryt představovala nádobka z umělé hmoty vybavená magnety a vysílačem GPS připevněná na podvozek nezúčastněného vozidla. Některé dosti kuriózní úkryty se vyskytují v převážených věcech (hračka autíčka, balení modelu helikoptéry, napájecí kabel mobilu, zapalovač). Dvakrát se objevil úkryt v dutině protézy nohy.

V roce 2012 sofistikované úkryty představovaly 52,04 % všech případů. To je rozhodně více než slušná hodnota. V absolutních číslech vidíme meziroční nárůst prakticky u všech druhů úkrytů s výjimkou polykačů. V procentním vyjádření jsme zaznamenali pokles u pašování v pochvě a u polykačů, byť nepříliš významný. Celkový trend k častějšímu výskytu sofistikovaných úkrytů nelze přehlédnout.

1.3.2 Druh dopravy

Poměrně charakteristický prvek způsobu spáchání představuje druh dopravy pachatele a přepravované drogy. Údaje a porovnání s předchozím rokem poskytne následující tabulka.

druh úkrytu	2011	% ze všech osob	2012	% ze všech osob
pasažér ve vlaku	27	4,88 %	137	13,04 %
pasažér v taxíku	32	5,79 %	63	5,99 %
chodec	8	1,45 %	29	2,76 %
cestující přívozem	–	–	9	0,86 %
cyklista	4	0,36 %	8	0,76 %
pasažér v linkovém autobuse	–	–	5	0,48 %
osádka v najatém vozidle	3	0,54 %	5	0,48 %
motocyklista	2	0,36 %	4	0,38 %
jezdec na mopedu	–	–	2	0,19 %
pasažéři ve sportovním letadle	–	–	2	0,19 %

Naprostou většinu pachatelů reprezentují členové osádek soukromých osobních automobilů, ať již jsou to řidiči nebo spolujezdcí. Ovšem již delší dobu se profilují tři nejčastější skupiny osob, které užívají jiné dopravní prostředky: pasažéři ve vlaku, pasažéři v taxíku a chodci. Z vlaků se vyskytuje nejčastěji vlak z Chebu. Ze všech takových vlaků se pak největší popularitě těší známá Vogtlandbahn. Toto konstatování koresponduje s údaji o významu Chebu jako zdrojového místa drogy, jak ukazujeme o něco níže. Meziročně počet pasažérů ve vlaku významně narostl, a to jak v absolutních, tak v relativních číslech. Občas se vyskytnou pachatelé, kteří ve vlaku ukrývají drogu mimo své místo. V absolutních i relativních údajích rovněž narostly počty pasažérů v taxících. Jsou takto využívány jak taxíky české, tak německé. V roce 2012 se pasažérů v taxíku ve srovnání s pasažéry ve vlaku vyskytlo mnohem méně. Meziroční nárůst u této kategorie není rovněž nijak významný. Počet chodců narostl ovšem v meziročním porovnání v roce 2012 velmi významně. Někdy se pěší přeprava kombinuje s jiným druhem dopravy, například jízdním kolem nebo automobilem. Velmi často se všechny tři nejfrekventovanější kategorie spojují se znakem charakteristiky pachatele, kterým je závislost. Zdá se to být pochopitelné, protože závislé osoby často nejsou schopné řídit automobil, nebo ho vůbec nevlastní, vlak poskytuje nadto do určité míry anonymní prostředí a umožňuje drogu ukrýt a konečně chůze je zkrátka nejlevnějším způsobem dopravy hlavně pro osoby z těsné blízkosti hranic.

V roce 2012 se objevila nová kategorie s nikoliv zcela bezvýznamným počtem osob, a sice pasažéři přívozu. Všechny tyto případy se váží k jedinému specifickému přívozu mezi Hřenskem v ČR a Schönou v SRN na Labi. Pachatelé přijdou většinou k přívozu pěšky z tržnice z Hřenska a ze Schöny pokračují vlakem S-Bahnu ve směru na Drážďany a okolí. V roce 2012 se nově objevili i stopaři, pasažéři v linkovém autobuse a jezdci na mopedu. Zcela raritním případem bylo použití pronajatého sportovního letadla. To se bez ohlášení odklonilo od plánované trasy a přistálo na málo užívaném sportovním letišti u Chebu. Tam pachatelé naložili drogu, kterou provedli letecky do SRN. Šlo mimochodem o specifický případ speciální recidivy. Podobná cesta pro drogu se jim zdařila již v jednom předchozím případě. Významnější počet osob pak již představují jen cyklisté. Zbývající kategorie jako osádky v najatých vozidlech, tedy autech z půjčoven, a motocyklisté tvoří naprosto okrajové skupiny.

1.3.3 Chování při spatření hlídky či při zadržení

druh chování	2011	% ze všech případů	2012	% ze všech případů
odhazuje drogu nebo se ji pokusí spolknout a/nebo prchá před hlídkou	8	2,38 %	62	9,32 %
klade aktivní násilný odpor	2	0,6 %	3	0,45 %
odvádí pozornost přítomností nezletilého dítěte	–	–	4	0,60 %

Při spatření hlídky nebo při zadržení se někdy pachatelé chovají specifickým způsobem. Nejčastěji se snaží znemožnit zajištění drogy jako důkazu. Většinou drogu odhazují buď z okna automobilu, nebo ji při předvádění na služebnu upustí na zem, nebo drogu dokonce schovávají přímo na služebně. Sice méně často, ale přesto někdy drogu vysypávají, ať již do terénu z auta nebo přímo na podlahu vozidla. Zcela specifickým a výjimečným případem je pokus o polknutí drogy v případě, že tato je ukryta v dutině ústní. Nijak výjimečnou reakcí na spatření hlídky bývá útěk, který se někdy kombinuje i s odhozením drogy. V tomto ohledu se projevil pozoruhodný významný meziroční nárůst. Ten tyto jevy v roce 2012 přenesl do pásma jisté statistické významnosti okolo hranice deseti procent.

Kladení aktivního odporu při zadržení představuje jen okrajový jev. Navíc v meziročním srovnání pozorujeme relativní pokles. Za pozornost ovšem stojí jev, který se objevil v roce 2012. Pachatelé odpoutávají pozornost od drogy tím, že s sebou vezou ve vozidle své vlastní nezletilé děti. V roce 2012 jsme takového jednání zaznamenali ve čtyřech případech. Vesměš šlo o osoby drogově závislé.

1.3.4 Souběh dvou a více drog

druh drogy/ Počet drog	počet případů 2011	% z celkového počtu případů	počet případů 2012	% z celkového počtu případů
marihuana	75	22,32 %	136	20,45 %
hašiš	4	1,19 %	11	1,65 %
amfetamin	1	0,3 %	7	1,05 %
heroin	2	0,6 %	5	0,75 %
ecstasy	3	0,89 %	1	0,15 %
fentanyl	–	–	1	0,11 %
katinon	–	–	1	0,11 %
subutex	–	–	1	0,11 %
syntetický kanabinoid	–	–	1	0,11 %
tilidin	–	–	–	0,11 %
LSD	1	0,3 %	–	–
psilocybin	1	0,3 %	–	–
kokain	1	0,3 %	–	–
tři drogy	3	0,91 %	11	1,65 %
čtyři drogy	1	0,3 %	1	0,11 %

V této kategorii sledujeme případy, kdy vedle metamfetaminu měli u sebe pachatelé i další drogu. Z větší části se jedná o malá množství, ale vyskytlo se i několik případů větších množství, hlavně u marihuany. Vyskytlo se například dvanáct případů pašování marihuany o hmotnosti větší než 200 g s největším množstvím 7500 g, respektive 1029,5 g, což rozhodně nejsou množství určená pro vlastní potřebu. U metamfetaminu se objevilo pouze 9 případů větších než 50 g, přičemž největší dva vykazovaly hmotnost 410 g, respektive 202,1 g.

Nejčastější kombinaci převážených drog představuje rozhodně metamfetamin a marihuana. V našem vzorku šlo o 136 případů. Oproti roku 2011 jde o dosti významný nárůst, i když procentuálně došlo k mírnému poklesu díky nárůstu počtu případů. Takže o společný výskyt metamfetaminu a marihuany šlo ve více než pětině případů. Toto číslo jen potvrzuje značnou propojenost trhu s metamfetaminem a marihuanou, hlavně u vietnamských dealerů. Kombinace metamfetaminu s ostatními drogami jsou ve srovnání s marihuanou zanedbatelné. Totéž platí o případech, kdy jeden pachatel měl u sebe tři nebo čtyři drogy.

1.3.5 Cena drogy

K údajům v této kategorii je nutno přistupovat velice obezřetně. Případy, kdy pachatelé vypovídají o ceně drogy, se vyskytují spíše výjimečně. Zejména závislé osoby nerady uvádějí jakékoliv podrobnosti o získání drogy. Přesto počet případů, kdy pachatelé o ceně hovoří, meziročně stoupl ze čtyř případů v roce 2011 na 63 případů v roce 2012. Souvisí to zjevně i s větším zájmem německých kolegů o zjišťování cen drog v českém příhraničí. V roce 2011 průměrná cena podle údajů obviněných činila 40 eur za 1 gram metamfetaminu. V roce 2012 tato cena poměrně významně klesá na 32,9 eur na 1 gram. Tato čísla nepochybně mohou být ovlivněna větší četností zjištěných dat v roce 2012.

Kromě toho v roce 2012 ve třech případech pachatelé sdělili, za jakou cenu by drogu prodali v SRN, nebo jaká je cena obvyklá v SRN v místě, kde drogu jinak kupují. Průměrná cena v SRN zde vychází na 71,6 eur na 1 gram metamfetaminu. Jistě jde o nepatrný soubor dat, který postrádá jakoukoliv statistickou významnost. Ale i tak se zde naznačuje, proč jsou české zdroje metamfetaminu pro německého toxikomana tak zajímavé.

1.4 Vietnamský fenomén

1.4.1 Podíl vietnamských tržnic na zásobování německých zákazníků

Pokud máme na základě hlášení z německé strany posuzovat, v kolika případech si německý zákazník koupil drogu na vietnamské tržnici v bezprostřední blízkosti hranice, vzniká tu vždy významný problém. Jak

jsme už předeslali, pachatelé jen neochotně vypovídají k podrobnostem o jejich zdroji drogy. Je to pochopitelné. Většina z nich má dobrý důvod, proč svůj zdroj chránit. Proto ti, kteří uvedou, na které vietnamské tržnici si metamfetamin koupili, tvoří spíše výjimku. Musíme se tedy uchýlit k různým metodám, jak stanovit alespoň pravděpodobnost, že metamfetamin pochází z vietnamské tržnice. Nejdůležitější hledisko představuje místo zadržení. Vycházíme z logické úvahy, že německý klient nebude cestovat za drogou daleko do vnitrozemí. Prakticky všechny vietnamské tržnice, které se nacházejí většinou na bývalých hraničních přechodech nebo v jejich blízkosti, dnes mohou nabídnout drogy ke koupi německému klientovi. Z toho praktickou úvahou vychází, že metamfetamin byl nejspíše zakoupen na nejbližší vietnamské tržnici v Česku. Někdy původ drogy z vietnamské tržnice signalizuje například typická taška z umělé hmoty užívaná na takové tržnici a nalezená v autě, nebo výskyt některého dalšího typického zboží z vietnamských tržnic ve vozidle (cigarety bez kolku, nelegální zábavná pyrotechnika, z německé strany žádané nože, boxery, slzotvorné spreje a podobné zboží, které nejsou v Německu legální apod.). Proto rozlišujeme mezi případy, kde je původ metamfetaminu z vietnamské tržnice doložen výpovědí pachatele, a mezi případy, kde existuje určitá míra pravděpodobnosti, že metamfetamin pochází od Vietnamců. Podrobnosti uvádí následující tabulka.

způsob určení původu	2011	% ze všech případů	2012	% ze všech případů
původ z vietnamského tržiště podle výpovědi	104	30,95 %	127	19,10 %
pravděpodobný původ z vietnamského tržiště	145	43,16 %	474	71,28 %
celkem	249	74,11 %	601	90,38 %

Oproti roku 2011 narostly případy v obou kategoriích. U původu podle výpovědi obviněného ovšem v relativních číslech došlo k významnému poklesu, i když absolutní počet případů se viditelně zvýšil. To je dáno významným nárůstem případů pašování metamfetaminu v roce 2012 vůbec. Na druhé straně významně narostly případy, kde jsme schopni odhadnout pravděpodobný původ metamfetaminu od vietnamských dealerů. Pokud tedy náš celkový odhad původu metamfetaminu z vietnamských zdrojů přiváženého osobami s pobytem v SRN činil v roce 2011 necelé tři čtvrtiny celkového objemu (což se nám zdálo hodně), pak stejný údaj v roce 2012 překračuje 90 %. Tato čísla dostatečně přesvědčivě ilustrují významnost vietnamských prodejců jako zdroje metamfetaminu pro německé zákazníky.

1.4.2 Podíl jednotlivých vietnamských tržnic

Sledujeme rovněž, ze které konkrétní vietnamské tržnice metamfetamin pochází. Další tabulka ukazuje srovnání mezi roky 2011 a 2012.

vietnamská tržnice	počet potvrzených případů 2012	počet odhadovaných případů 2012	celkem 2012	počet potvrzených případů 2011	počet odhadovaných případů 2011	celkem 2011
Folmava	42	74	116	35	29	64
Cheb	37	150	187	34	44	78
Rozvadov	13	53	66	1	6	7
Aš	10	51	61	20	47	67
Svatá Kateřina	8	1	9	–	–	–
Kraslice	5	16	21	2	4	6
Potůčky	3	15	18	2	1	3
Svatý Kříž	2	57	59	1	–	1
Dolní Poustevna	1	7	8	3	–	3
Domažlice	1	–	1	–	–	–
Hřensko	1	12	13	–	–	–

vietnamská tržnice	počet potvrzených případů 2012	počet odhadovaných případů 2012	celkem 2012	počet potvrzených případů 2011	počet odhadovaných případů 2011	celkem 2011
Lísková	1	3	4	1	–	1
Moldava	1	11	12	2	5	7
Petrovice	1	5	6	–	1	1
Všeruby	1	5	6	–	1	1
Železná Ruda	–	5	5	–	–	–
Boží Dar	–	2	2	–	–	–
Strážný	–	2	2	–	–	–
Vejprty	–	2	2	–	6	6
Železná	–	2	2	–	–	–
Hora Sv. Šebestiána	–	1	1	–	1	1
Hora Sv. Kateřiny	–	–	–	2	–	2
Mokřiny	–	–	–	1	–	1
úhrn			474			145

Na prvních pěti místech se vyskytují víceméně stejné vietnamské tržnice v obou letech. První místo zaujímá v obou letech Cheb s počty případů 78 v roce 2011 a 187 v roce 2012. To představuje velmi významný nárůst v absolutních číslech. Druhé místo zaujala v roce 2012 Folmava se 116 případy, která byla v roce 2011 třetí se 64 případy. Jde tedy opět o významný nárůst počtu případů. Třetí místo v roce 2012 zaujal Rozvadov se 66 případy, který v roce 2011 s pouhými sedmi případy se dělil o 4. – 5. místo. V roce 2012 čtvrtá Aš se 61 případem byla v roce 2012 druhá se 67 případy, takže zaznamenala v absolutních číslech menší pokles. Páté místo v roce 2012 představuje Svatý Kříž, který se v roce 2011 s pouhým jedním případem dělil o 11. – 16. místo. V tomto případě jde o enormní nárůst. U Rozvadova není někdy jasné, zda jde o tržiště v samotné obci nebo o vietnamskou tržnici Svatá Kateřina, která se nachází na katastru Rozvadova u dálnice.

K významným nárůstům v absolutních číslech pak došlo i u dalších vietnamských tržnic jako například Potůčky, Kraslice, Svatá Kateřina, Dolní Poustevna, Hřensko, Moldava, Petrovice, Všeruby a Železná Ruda. Pozoruhodným se jeví fakt, že větší část těchto tržnic se nachází na saské straně hranice.

1.5 Pracovní závěry k metamfetaminu

Z toho, co jsme uvedli, lze učinit určité pracovní závěry:

1. Množství metamfetaminu provezeného přes státní hranici z ČR do SRN osobami s pobytem v SRN v roce 2012 vcelku významně vzrostlo. Nárůst představuje více než 20 %. V porovnání s rokem 2011 se objevuje větší rozdíl mezi tímto množstvím a celkovým množstvím metamfetaminu zabaveného v celé ČR. Zatímco v roce 2011 „německé“ množství představovalo 50,21 % „českého“ objemu, v roce 2012 tento podíl činil 35,71 %. Výsvětlení spočívá ve skutečnosti, že v roce 2012 se v ČR zabavilo o 13 339 g metamfetaminu více než v roce předchozím, což představuje velmi značný nárůst. Pokles podílu tedy rozhodně nebyl způsoben menším množstvím metamfetaminu zabaveného na německé straně.
2. I v roce 2012 se výrazně zvýšil počet případů zadržení metamfetaminu u osob s pobytem v SRN a rovněž tak počet přistižených pachatelů, kteří metamfetamin dováželi. Tato čísla oscilují v rozmezí 90 – 97 %. Nicméně ve srovnání s rokem 2011 je dynamika růstu Jevíčko nižší.
3. Poměr mužů a žen mezi pachateli je víceméně dlouhodobě na úrovni zhruba 3:1. Z etnických skupin se mezi pachateli v drtivé většině vyskytují Němci. Avšak významně častěji se objevují osoby z turecké a ruský mluvící komunity v Německu.
4. Takřka u poloviny pachatelů s metamfetaminem zjišťujeme příznaky závislosti na droze. S tím související speciální recidiva při páchání drogové trestné činnosti představuje nejméně 10% pachatelů. Příznaky toho, že jde o dealera, se vyskytují zhruba u 15 % pachatelů. Řízení auta pod vlivem drogy jsme zaznamenali přibližně ve stejném rozsahu.
5. Relativně často si němečtí drogoví turisté z ČR přivážejí jak metamfetamin, tak marihuanu, které v Česku nakoupí u stejných dealerů, většinou vietnamských. Tato kombinace se objevila ve více než pětině

případů. Přitom v ne zcela zanedbatelném rozsahu se tento jev vyskytuje i tam, kde zjevně nejde o dovoz pro vlastní potřebu. Propojenost obou nelegálních drogových trhů se zdá být dlouhodobě významná.

6. Z hlediska způsobu spáchání pachatelé nejčastěji převážejí drogu volně položenou ve svém oděvu, v zavazadle nebo v interiéru vozidla. Nicméně se objevuje výrazný počet případů, kde je úkryt sofistikovanější. V roce 2012 šlo o 265 případů, což znamená 40,15 % všech případů. Ve srovnání s rokem 2011 došlo k velmi podstatnému vzestupu v absolutním počtu od tehdejších 166. V procentním vyjádření se však ukazuje znatelný pokles z předchozích 49,41 % díky mnohem většímu počtu případů v roce 2012.
7. Z dopravních prostředků naprostá většina pachatelů použila osobní automobil. Tři nejčastěji se vyskytující jiné dopravní prostředky pak představoval vlak, taxík a pěší doprava. V roce 2012 se nově objevily v pozoruhodnějším počtu dva způsoby dopravy: přívoz na Labi a autostop.
8. Ze specifického chování při spatření hlídky nebo zadržení se nejčastěji vyskytlo odhazování či vysypávání drogy nebo útěk z místa, které představovalo více než 9 % případů. Oproti roku 2011 jde o významný nárůst.
9. Vietnamské tržnice v českém příhraničí se i nadále bezpochyby jeví jako hlavní zdroj drogy pro německé zákazníky. Nejfrekventovanější tržnice v našem vzorku představovaly v roce 2012 Cheb, Folmava, Rozvadov a Aš. Častěji se začala objevovat vazba na tržnice na saském úseku hranice.

2. Dovoz konopí z ČR osobami s pobytem v Německu

2.1 Hlavní obecné údaje

2.1.1 Počty případů

V roce 2012 jsme z německých zdrojů zaznamenali 357 případů zadržení pachatelů s bydlištěm v SRN vezoucích marihuanu pocházející z ČR. V roce 2011 jsme zaregistrovali 198 takových případů. Rozdíl představuje 160 případů, tedy zvýšení o 80,30 %. Rozhodně je to však méně, nežli nárůst mezi léty 2010 a 2011. Porovnáme-li to se situací u metamfetaminu, kde byl vzestup o 97,92 %, je zde nárůst citelně nižší, přesto ovšem stále značně vysoký. Vysvětlení pro tento růst je podle našeho názoru obdobné jako u metamfetaminu.

případy 2010	případy 2011	rozdíl od 2010	případy 2012	rozdíl od 2011
101	198	97 + 96 %	357	159 80,30 %

Jako v předchozím roce převažují případy z Bavorska. Nalezli jsme jich 286, tedy 80,11 %. Zbývajících 71, neboli 19,89 %, zbývá na saskou stranu hranice. Porovnání s loňským procentním poměrem Bavorska a Sasko 88,38 : 11,62 ukazuje, že podíl Sasko roste. I tak se domníváme, že ve skutečnosti bude tento podíl vyšší a že mnoho případů ze Sasko není do svodky ve Schwandorfu hlášeno.

2.1.2 Počet pachatelů

Počty osob s pobytem v SRN, které pašovaly marihuanu z ČR, mají obdobně jako počet pachatelů stejného původu u metamfetaminu dlouhodobě rostoucí tendenci. Rovněž zde nedošlo ke skokovému růstu jako mezi roky 2010 a 2011. Růst o 72,12% se jeví však stále jako velmi významný. Ve srovnání s více než devadesátiprocentním vzestupem u metamfetaminu je ovšem nárůst u marihuany citelně nižší.

pachatelé 2010	pachatelé 2011	rozdíl od 2010	pachatelé 2012	rozdíl od 2011
146	330	184 126 %	568	238 72,12 %

2.1.3 Množství zabavených drog

Celkové množství zabavené marihuany na německé straně se v roce 2012 zvýšilo meziročně významně, a to přibližně o 84 %. Nejde sice o takový skokový nárůst jako mezi roky 2010 a 2011, kdy se jednalo o 282,7 %. Avšak ve srovnání s metamfetaminem, kde množství vzrostlo pouze o 22,2 %, se zvýšilo množství zabavené marihuany mnohem významněji.

množství 2010	množství 2011	rozdíl od 2010	množství 2012	rozdíl od 2011
8355,05	31974,05	2361 282,7 %	58845,93	26871,88 84,04 %

Průměrná hmotnost marihuany na osobu lehce vzrostla ve srovnání s rokem 2011, obdobně jako průměrná hmotnost na případ.

množství 2011	množství na jednu osobu 2011	množství na jeden případ 2011	množství 2012	množství na jednu osobu 2012	množství na jeden případ 2012
31974,05	96,89	161,49	58845,93	103,6	164,8

Již v roce 2011 jsme sledovali, v kolika případech dovezli pachatelé marihuanu v množství do 15 g, což u držení představuje ve vnitrostátním pojetí v ČR hranici mezi přestupkem a trestným činem. Takových případů bylo v roce 2011 113 ze 198 celkem, tedy 57,07 % celkového počtu. V roce 2012 z 357 případů bylo 208 s množstvím do 15 g, tedy 58,26 %. Vidíme zde sice vzestup, ovšem velice málo významný. Lze tedy konstatovat, že tento jev se drží víceméně na stejné úrovni.

množství v jednom pří- padě	počet případů	% z celkového množství případů	celková hmotnost v kategorii v g	podíl kategorie na celkové hmotnosti
>15	208	58,26 %	936,33	1,59 %
15>100	92	25,77 %	3488,90	5,93 %
100>1000	47	13,17 %	14199,00	24,13 %
1000>	10	2,80 %	40221,70	68,35 %

V roce 2012 jsme si povšimli, že se vyskytlo poměrně mnoho případů, kdy pachatelé převáželi větší množství marihuany. Přidali jsme ke kategorii do 15 g ještě další tři hmotnostní kategorie: více než 15 a méně než 100 g, více než 100 a méně než 1000 g a více než 1000 g. Jak ukazuje výše uvedená tabulka, téměř šedesát procent pachatelů dovezlo do SRN sotva dvě procenta celkového množství. Zato deset „rekordních“ pachatelů přivezlo takřka sedmdesát procent takového množství. Takže převážná většina marihuany zabavené na německé straně pocházela v roce 2012 z větších zásilek. Je třeba si v této souvislosti uvědomit, že tři největší množství v roce 2012 představovala případy se 14 250, 7 500 a 5 760, tedy celkem 27 510 g, neboli 46,75 % celkového objemu zabavené marihuany. Jinými slovy: tři největší případy zabavení představují bezmála polovinu veškerého zabaveného množství. V tomto směru byl možná rok 2012 dosti výjimečný a nejspíše se situace nebude v dalším roce opakovat.

Rovněž u marihuany porovnáme množství zabavené na německé straně podle nám dostupných hlášení s celkovým množstvím marihuany zabavené za rok 2012 v celé ČR. Současně si srovnáme zabavené množství v roce 2012 s předchozími dvěma roky. Údaje ilustruje připojená tabulka.

množství 2010	množství ČR 2010	podíl na množství v ČR 2010	množství 2011	množství ČR 2011	podíl na množství v ČR 2011	množství 2012	množství ČR 2012	podíl na množství v ČR 2012
8355,05	27800	3,01 %	31974,05	440890	7,25 %	58 845,93	563334,9	10,45 %

Za poslední tři roky sledujeme stálý a vytrvalý růst podílu, kterým vyjadřujeme vztah množství marihuany zabavené v Německu k celkovému množství marihuany zabavené v celé ČR. I když celková množství marihuany zabavené v ČR neustále rostou, roste i procentní vztah k množství zabavenému v SRN. V roce 2012 tento podíl překročil hranici deseti procent.

2.2 Charakteristika pachatelů

2.2.1 Věková struktura

Průměrný věk osob provázejících marihuanu z České republiky v roce 2012 dosáhl 26,14 roku. V porovnání s rokem 2011, kdy průměrný věk pachatelů činil u marihuany 27,39 roku, jde tedy o mírný pokles průměrného věku pachatelů v této kategorii.

2.2.2 Složení podle pohlaví

Marihuanu do Německa vyvezlo v roce 2012 474 mužů, tedy 83,45 % všech pachatelů. Žen se za stejné období vyskytlo 94, tedy 16,55 %. V roce 2011 byl poměr 282 mužů a 48 žen, tedy 85,46 % a 14,54 %. Takže v roce 2012 došlo k nevelkému vzestupu účasti žen. Přitom za oba roky je účast žen v pašování marihuany stále o něco nižší nežli u metamfetaminu.

2.2.3 Státní a etnická příslušnost

Pochopitelně i v roce 2012 pašovalo marihuanu do SRN nejvíce německých občanů, a sice 481, tedy 84,68 %. Cizinců s pobytem v Německu se objevilo mezi pachateli 87, tedy 15,32 %. V porovnání s rokem 2011 jde o mírný nárůst, protože tehdy bylo cizinců s pobytem v SRN 12,12 %. Nejpočetnější skupinu takových cizinců v roce 2012 představovali čeští občané, kterých bylo 30 (5,28 %), další významnější skupiny tvořili turečtí občané s 11 osobami (1,94 %) a občané Spojených států se 7 osobami (1,23 %). Americké občany reprezentovaly vesměs osoby z vojenské základny, které si vcelku s oblibou jezdí kupovat do ČR marihuanu, ale i metamfetamin. Situace u metamfetaminu je totiž prakticky shodná. Nejvíce se vyskytují čeští občané, pak turečtí a o třetí místo se dělí Spojené státy s Polskem. Dále se u marihuany po čtyřech vyskytli v roce 2012 občané Itálie, Řecka, Polska a Tuniska, po třech občané Bosny a Hercegoviny, po dvou občané Bulharska, Kazachstánu, Kosova a Rumunska, po jednom pak občané Rakouska, Ázerbajdžánu, Francie, Íránu, Jordánska, Libanonu, Portugalska, Srbska, Slovenska, Ukrajiny a Vietnamu.

Pro srovnání v roce 2011 po německých občanech v počtu 290, tedy 87,88 %, následovala trojice nejčastěji se vyskytujících: 10 tureckých občanů (3,03 %), 9 českých občanů (2,73 %) a 6 italských občanů (1,82 %). Rozdíly v počtu cizinců nejsou příliš výrazné. Celkově se jich vyskytlo v roce 2012 méně.

Při sledování výskytu zvláštních etnických skupin se objevili nejčastěji tak zvaní „ruští Němci“ v počtu 28 (4,93 %), poté „němečtí Turci“ se 17 (2,99 %), „polští Němci“ se 6 (1,0 %), „rumunští Němci“ s 5 a „němečtí Italové“ se 4.

Situace v předchozím roce 2011 vypadala takto: „ruští Němci“ 14 (4,24 %), „němečtí Turci“ 8 (2,42 %), „němečtí Italové“ 2 (0,61 %), „polští Němci“ 1, „rumunští Němci“ 1. Pozorujeme tedy velmi mírný nárůst hlavně u ruský a turecký hovořící skupiny.

2.2.4 Skupinovitost

skupina	jednotlivci a podíl případů	dvojice a podíl případů	trojice a podíl případů	čtveřice a podíl případů	pětice a podíl případů	desítky a podíl případů	společnost dalších osob a podíl případů ¹⁾
počet případů a podíl 2012	198 55,45 %	113 31,65 %	40 11,20 %	6 1,70 %	–	–	51 14,25 %
počet případů a podíl 2011	104 52,52 %	69 34,85 %	18 9,09 %	5 2,52 %	1 0,51 %	1 0,51 %	42 12,73 %
počet případů a podíl 2010	72 70,59 %	20 19,61 %	6 5,88 %	4 3,92 %	–	–	–

Obecně řečeno páčání nelegálního dovozu marihuany ve skupině osobami s pobytem v SRN v roce 2012 oproti předchozímu roku poměrně významně vzrostlo. Vyskytlo se výrazně více dvojic i trojic, ve čtveřicích pozorujeme mírný nárůst, stejně jako u osob, které cestovaly ve společnosti dalších osob, neoznačených jako spolupachatelé. U marihuany převážené osobami s pobytem v SRN můžeme konstatovat vyšší míru páčání ve skupině. I v perspektivě tří posledních let lze pozorovat tendenci k nárůstu.

2.2.5 Vztah k droze

U osob převážejících do SRN marihuanu pozorujeme poměrně výrazný vzestup ukazatele závislosti. Musíme zde ovšem vzít v úvahu, že půjde z velké části o osoby současně převážející metamfetamin, a tudíž závislost se bude vztahovat spíše k metamfetaminu nebo jiné droze, nežli ke konopí. Ukazatel závislosti v roce 2012 u osob s metamfetaminem byl pochopitelně podstatně vyšší (45 %). Oproti roku 2011 klesl podíl osob vykazujících znaky speciální drogové recidivy. Naopak významně narostl podíl osob vykazujících příznaky kurýra a osob, které řídily vozidlo pod vlivem drogy.

¹⁾ Tato kategorie je součástí první kategorie, tedy jednotlivců. Údaje poskytujeme pro lepší pochopení skupinovitosti.

rok	závislost	speciální recidiva	dealer	kurýr	řízení pod vlivem
2012	107 18,84 %	45 7,92 %	94 16,55 %	22 3,87 %	41 7,22 %
2012	24 7,27 %	34 10,3 %	34 10,3 %	–	5 1,52 %

2.3 Prvky způsobu spáchání

2.3.1 Úkryt drogy

druh úkrytu	2011	% ze všech případů	2012	% ze všech případů
bota, ponožka	–	–	15	4,20 %
spodní prádlo	12	6,06 %	22	6,16 %
na genitáliích	–	–	7	1,96 %
řitní otvor, konečník	4	2,02 %	6	1,68 %
pochva	6	3,03 %	8	2,24 %
ústa	1	0,51 %	1	0,28 %
polykač	–	–	–	–
jiný sofistikovaný úkryt	5	2,52 %	33	9,24 %

Ohledně vysvětlení k jednotlivým druhům úkrytů odkazujeme na text u osob převážejících do SRN metamfetamin. Druhy úkrytů, s výjimkou polykačů, jsou shodné s metamfetaminem. Pouze procentní podíly u marihuany jsou o poznání nižší než u metamfetaminu. V meziročním porovnání roků 2011 a 2012 vidíme poměrně malé pohyby nahoru i dolů, což je dáno nízkými počty případů. Pouze u kategorie „jiný sofistikovaný úkryt“ spatřujeme u marihuany opravdu významný nárůst. Opět tedy můžeme obdobně jako u metamfetaminu konstatovat, že existuje zřejmý, byť v tomto případě nižší, trend k výskytu sofistikovanějších úkrytů drogy.

2.3.2 Druh dopravy

druh dopravy	2011	% ze všech osob	2012	% ze všech osob
pasažér ve vlaku	11	3,33 %	64	11,27 %
pasažér v taxíku	13	3,94 %	22	3,87 %
chodec	9	2,73 %	21	3,70 %
cestující přívozem	–	–	5	0,88 %
cyklista	2	1,61 %	6	1,06 %
stopař	–	–	–	–
pasažér v linkovém autobuse	–	–	4	0,70 %
osádka v najatém vozidle	2	0,61 %	–	–
motocyklista	–	–	1	0,18 %
jezdec na mopedu	–	–	–	–
pasažéři ve sportovním letadle	–	–	1	0,18 %

U marihuany se vyskytují obdobné druhy dopravy jako u metamfetaminu. Zároveň u pašování marihuany v roce 2012 chyběly kategorie „stopař“, „osádka v najatém vozidle“ a „jezdec na mopedu“. Nápadně významný se jeví i zde podíl pasažérů ve vlaku. Raritní případ využití sportovního letadla se objevuje i v této kategorii, protože pachatelé převáželi v tomto případě letadlem jak metamfetamin, tak marihuanu. Oproti roku 2011 se objevuje větší pestrost způsobů dopravy a většinou i poněkud vyšší podíl v jednotlivých kategoriích

s výjimkou nepatrného poklesu u pasažérů v taxíku. Za zmínku stojí i trend využívání přívozu z Hřenska do Schöny v kombinaci s S-Bahnem.

2.3.3 Chování při spatření hlídky či při zadržení

druh chování	2011	% ze všech případů	2012	% ze všech případů
odhazuje drogu nebo se ji pokusí spolknout a/nebo prchá před hlídkou	1	0,51 %	34	9,52 %
klade aktivní násilný odpor	1	0,51 %	–	–
odvádí pozornost přítomnosti nezletilého dítěte	–	–	3	0,84 %

Na rozdíl od pachatelů s metamfetaminem se u marihuany vůbec nevyskytl v roce 2012 případ kladení aktivního odporu. Zato u kategorií „odhazuje drogu nebo se ji pokusí spolknout a/nebo prchá před hlídkou“ a „odvádí pozornost přítomnosti nezletilého dítěte“ jsou procentní hodnoty u marihuany dokonce nepatrně vyšší než u metamfetaminu. Ve srovnání s rokem 2011 zaujme právě velmi zásadní nárůst odhazujících a přecházejících pachatelů a rovněž tak výskyt cestování s nezletilým dítětem.

2.3.4 Souběh dvou a více drog

druh drogy/ počet drog	počet případů 2011	% z celkového počtu případů	počet případů 2012	% z celkového počtu případů
metamfetamin	75	37,88 %	136	38,10 %
hašiš	2	1,01 %	7	1,96 %
amfetamin	–	–	4	1,12 %
heroin	–	–	5	1,40 %
ecstasy	2	1,01 %	2	0,56 %
subutex	–	–	1	0,28 %
psilocybin	2	1,01 %	–	–
tři drogy	3	1,52 %	9	2,52 %
čtyři drogy	–	–	2	0,56 %

Nejvýznamnější ukazatel v této kategorii je představován společným výskytem marihuany a metamfetaminu. Absolutní čísla v této kategorii kopírují pochopitelně údaje o metamfetaminu, poměrné údaje jsou zde vyšší díky nižšímu počtu případů u marihuany. Ve srovnání s metamfetaminem můžeme pozorovat jen užší výběr doprovázejících drog u marihuany než u metamfetaminu. Jinak se jiné drogy než metamfetamin vyskytují zcela výjimečně a v zanedbatelném množství. Ani ze srovnání s předchozím rokem nelze vyčíst významnější trendy.

2.3.5 Cena drogy

Při vši potřebné skepsi k této kategorii s velice nízkými počty údajů lze alespoň orientačně usuzovat na některé cenové pohyby u marihuany. V roce 2011 pachatelé udali nákupní cenu pouze ve čtyřech případech. Průměrná cena pak činila 5,5 € za 1 gram marihuany. V roce 2012 pak uvedlo nákupní cenu 24 pachatelů. Průměrná cena dosáhla 6,12 € za 1 gram drogy. Pozorujeme zde tedy jen skutečně lehké navýšení. V jednom případě v roce 2012 uvedl pachatel cenu obvyklou v místě svého pobytu v SRN, a to 7 € za 1 gram. Na rozdíl od metamfetaminu tedy viditelně profit dealerů marihuany nebude ani zdaleka tak vysoký jako u pervitinu.

2.4 Vietnamský fenomén

2.4.1 Podíl vietnamských tržnic na zásobování německých zákazníků

Při odhadování původu marihuany z vietnamské tržnice na česko-německé hranici jsme použili obdobné postupy jako u metamfetaminu. Proto v podrobnostech odkazujeme na komentář k metamfetaminu. Údaje o tomto jevu ve srovnání roků 2011 a 2012 uvádí následující tabulka.

způsob určení původu	2011	% ze všech případů	2012	% ze všech případů
původ z vietnamského tržiště podle výpovědi	67	33,84 %	56	15,69 %
pravděpodobný původ z vietnamského tržiště	83	41,92 %	238	66,67 %
celkem	150	75,76 %	294	82,36 %

Oproti roku 2011 sice poklesly případy, kdy pachatel uvedl vietnamskou tržnici jako zdroj marihuany, ale naopak významně vzrostl podíl odhadovaného původu z vietnamské tržnice. U celkové úrovně původu marihuany z vietnamských tržnic se tedy dostáváme o významný díl výše než v roce 2011 a překračujeme znatelně hranici 80%. Jde sice o nižší podíl než u metamfetaminu, ale i tak je očekávaný podíl původu drogy z vietnamské tržnice velmi vysoký.

2.4.2 Podíl jednotlivých vietnamských tržnic

Rovněž u marihuany jsme sledovali jednotlivé tržnice, ze kterých droga pocházela, a to v porovnání let 2011 a 2012.

vietnamská tržnice	počet potvrzených případů 2012	počet odhadovaných případů 2012	celkem 2012	počet potvrzených případů 2011	počet odhadovaných případů 2011	celkem 2011
Folmava	19	29	48	39	31	70
Cheb	10	62	72	14	24	38
Rozvadov	6	41	47	3	6	9
Aš	3	17	20	10	15	25
Svatá Kateřina	1	1	2	–	–	–
Kraslice	4	8	12	–	3	3
Potůčky	1	2	3	–	–	–
Svatý Kříž	3	27	30	–	–	–
Dolní Poustevna	–	12	12	–	2	2
Broumov	–	2	2	–	–	–
Domažlice	1	–	1	–	–	–
Hřensko	1	9	10	–	–	–
Lísková	–	1	1	–	–	–
Moldava	1	9	10	2	–	2
Petrovice	1	3	4	–	–	–
Železná Ruda	–	1	1	–	–	–
Boží Dar	–	1	1	–	–	–
Strážný	3	5	8	–	–	–
Šluknov	1	–	1	–	–	–
Vejprty	–	4	4	–	2	2
Všeruby	1	2	3	–	–	–
Železná	–	1	1	–	–	–
Hora Svaté Kateřiny	–	1	1	–	–	–
úhrn			294			151

Prvních pět nejčastěji se vyskytujících tržnic v pořadí Cheb, Folmava, Rozvadov, Svatý Kříž a Aš v roce 2012 se velice podobá sestavě na prvních místech u metamfetaminu (Cheb, Folmava, Rozvadov, Aš a Svatý Kříž). Tím se jen potvrzuje, že problematická místa na vietnamských tržnicích zřejmě dlouhodobě zůstávají stejná, protože Folmava, Cheb, Aš a Rozvadov se vyskytují i v roce 2011 na prvních místech u marihuany.

2.5 Pracovní závěry k marihuaně

Z toho, co jsme uvedli, lze učinit určité pracovní závěry:

1. Množství marihuany provezené přes státní hranici z ČR do SRN osobami s pobytem v SRN v roce 2012 velmi významně vzrostlo. Nárůst představuje více než 80%, což je podstatně více než u metamfetaminu. Charakteristický rys roku 2012 představuje skutečnost, že podíl zabavených množství těžších než 100 g činí více než 86 %. Podíl „německého množství“ na celkovém množství marihuany zabavené v ČR překročil 10 % a oproti předchozímu roku viditelně vzrostl.
2. Rovněž u marihuany v roce 2012 vzrostl výrazně počet případů zadržení od osob s pobytem v SRN. Nárůst případů činil více než 80%. I přes tato značně vysoká tempa růstu je jeho dynamika nižší než v roce 2011.
3. Počet pachatelů se zvedl velmi významně o více než sedmdesát procent. Ve srovnání se skokovým nárůstem v předchozím roce i s více než devadesátiprocentním nárůstem u metamfetaminu je to ovšem pochopitelně méně. V roce 2012 lehce vzrostl podíl žen, které vezly marihuanu z ČR do SRN. Naprostá většina pachatelů byli němečtí občané. Z jiných občanů s pobytem v SRN se projeví významněji občané ČR, Turecka a USA. Ve vzorku se častěji vyskytly osoby ruského či tureckého původu.
4. U více než 18 % pachatelů v tomto vzorku se objevují příznaky závislosti na droze. Zdá se, že větší část této závislosti se bude spíše vztahovat k metamfetaminu, nežli k marihuaně. Rozhodně je to menší podíl nežli u metamfetaminu. Speciální recidiva je výrazně nižší než u metamfetaminu. Pohybuje se pod necelými osmi procenty. Příznaky dealera vykazovalo více než 16 % pachatelů, tedy v zásadě obdobně jako u metamfetaminu. Pod vlivem drogy řídilo jen o něco více než sedm procent pachatelů, což je podstatně méně než u metamfetaminu.
5. Současné pašování marihuany a metamfetaminu odpovídá v absolutních číslech údajům u metamfetaminu. Procentní podíl je s ohledem na nižší počet pachatelů ve vzorku vyšší a dosahuje téměř 38 %. I zde se potvrzuje značná propojenost nelegálních trhů s marihuanou a metamfetaminem, zejména ve vztahu k vietnamským tržnicím v příhraničí.
6. Z hlediska způsobu spáchání sice pachatelé nejčastěji převážejí marihuanu stejně jako metamfetamin volně položenou ve svém oděvu, v zavazadle nebo v interiéru vozidla. Nicméně ve více než čtvrtině případů se objevuje sofistikovanější úkryt. Ve srovnání s metamfetaminem je to ovšem nižší podíl, byť ho lze označit za významný. Oproti necelým třiceti dvěma procentům v roce 2011 jde o mírný nárůst.
7. Z dopravních prostředků naprostá většina pachatelů stejně jako u metamfetaminu použila osobní automobil. Jiné dopravní prostředky se vyskytly v takřka třiceti pěti procentech případů. Tři nejčastěji se vyskytnuvší jiné dopravní prostředky pak představoval vlak, taxík a pěší doprava, stejně jako u metamfetaminu. V roce 2012 se nově objevily v pozoruhodnějším počtu tři jiné způsoby dopravy: přívoz na Labi, linkový autobus a autostop.
8. Ze specifického chování při spatření hlídky nebo zadržení se shodně s metamfetaminem nejčastěji vyskytlo odhazování či vysypávání drogy nebo útěk z místa, které představovalo více než 9,5 % případů. Oproti roku 2011 jde o velmi významný nárůst, ve srovnání s metamfetaminem se údaj pohybuje víceméně na stejné úrovni.
9. Shodně jako u metamfetaminu se vietnamské tržnice v českém příhraničí i nadále nepochybně jeví jako hlavní zdroj drogy pro německé zákazníky. Nejfrekventovanější tržnice v našem vzorku představovaly v roce 2012 Cheb, Folmava a Rozvadov, což do značné míry koresponduje s údaji z metamfetaminového vzorku.

3. Dovoz jiných drog z ČR osobami s pobytem v Německu

Opět zařazujeme tyto údaje jen informativně. V celkovém množství případů, pachatelů i zabavených drog mají totiž zcela podružný význam.

- Celkem 34 případů, tedy viditelný nárůst oproti roku 2011, 33 v Bavorsku, 1 v Sasku, kombinace výskytu drog v následující tabulce.

kombinace drog	počet
metamfetamin, marihuana, hašiš	6
metamfetamin, heroin	4
metamfetamin, hašiš	2
metamfetamin, amfetamin, marihuana, ecstasy	2
metamfetamin, marihuana, amfetamin	1
marihuana, hašiš	1
metamfetamin, amfetamin	1
metamfetamin, amfetamin, hašiš	1
metamfetamin, ecstasy	1
metamfetamin, katinon	1
metamfetamin, marihuana, subutex	1
metamfetamin, syntetický kanabinoid	1
metamfetamin, tilidin	1

- Celkem 55 pachatelů, 43 mužů, 12 žen, průměrný věk 28,6, 14 dvojic, 2 trojice, 1 čtveřice, 12 ve společnosti další osoby, které nejsou pachateli.
- Tabulka ukazuje počty případů u jednotlivých druhů drog a jejich množství. U nového syntetika i opiátu nebylo možno na místě určit druh, tilidin je syntetický opiát užívaný k léčbě bolesti v Německu, Švýcarsku a Belgii. Celkově jde o mnohem menší množství než v roce 2011.

druh drogy	počet případů	množství
hašiš	14	21,62 g
amfetamin	6	12,68 g + 6 ampulí
heroin	5	16,62 g
ecstasy	3	9 tablet
opiát	2	1,6 g
kokain	2	nezjištěno
katinon	1	0,4 g
nová syntetika	1	0,4 g
subutex	1	1 tableta
syntetický kanabinoid	1	4,4 g
tilidin	1	20 ml

4. Dovoz metamfetaminu z ČR osobami s pobytem v Česku

4.1 Hlavní obecné údaje

4.1.1 Počty případů

V roce 2012 na německé straně zaznamenali 78 případů zadržení metamfetaminu u osob, které neměly pobyt v Německu a přicestovaly z ČR. Oproti roku 2011 jde o poměrně výrazný nárůst takřka o polovinu. V roce 2011 byl přitom ve srovnání s rokem 2010 zaznamenán pokles. Nyní se počet případů vrátil víceméně na úroveň roku 2010. V porovnání se 660 případy u osob s pobytem v SRN jde o velmi nízký počet případů.

případy 2010	případy 2011	rozdíl od 2010	případy 2012	rozdíl od 2011
75	53	-22 -29,33 %	78	25 47,17 %

Jako obvykle převažují případy z Bavorska oproti Sasku v procentním poměru 71,8: 28,2. Ve srovnání s rokem 2011 se podíl Saska snížil, i když obecně je vyšší než u pachatelů s pobytem v SRN.

4.1.2 Počet pachatelů

pachatelé 2010	pachatelé 2011	rozdíl od 2010	pachatelé 2012	rozdíl od 2011
97	65	-32 -33 %	93	28 43,08 %

V roce 2012 se v uvedené kategorii pachatelů vyskytlo 93 osob. Oproti roku 2011 jde o velmi významný nárůst. Celkově se však počet pachatelů přibližuje více úrovni roku 2010. Srovnání s 1051 osobami s pobytem v SRN zadrženými za stejné období s metamfetaminem demonstruje přímo propastný rozdíl mezi oběma kategoriemi osob.

4.1.3 Množství zabavených drog

V množství metamfetaminu zabaveného osobám z ČR došlo v roce 2012 doslova k explozivnímu nárůstu, jak demonstruje následující tabulka. Rozdíl se zdá až neuvěřitelně vysoký. Důvod však lze velmi dobře vystopovat. V pouhých čtyřech případech, tedy v 5,13 % všech případů, přepravované množství přesáhlo 100 g. Šlo o zásilky o hmotnostech 101,8 g, 849 g, 1000 g a 198 g, úhrnem o 2148,8 g. Takže tyto čtyři pachatelé propašovali do SRN 95,97 % celoročního objemu. Na zbývajících 89 pachatelů „zůstalo“ pouhých 90,27 g, tedy podstatně méně než v předchozím roce. Žádný z těchto pachatelů nepřevážel přitom více než 30 g metamfetaminu. Převážná většina se pak pohybovala u množství do 2 g (64 osob).

Za velice příznačnou nutno považovat skutečnost, že všichni čtyři pachatelé u množství nad 100 g byli Vietnamci. Pátý Vietnamec ve vzorku vezl 21 g, tedy šesté největší množství. Podle našeho názoru všechny tyto vietnamské občany lze označit za kurýry, kteří pracují pro své krajany – výrobce metamfetaminu. Shora uvedená fakta ilustrují, jak zásadně se tyto pachatelé liší od zbytku vzorku.

Takže po odečtení podílu vietnamských kurýrů jasně vystupuje charakter osob z ČR jako těch, kteří převážejí hlavně velmi malá množství pro vlastní potřebu. Pokud u těchto osob spočteme průměrné hodnoty, vychází nám 1,01 g na osobu a 1,22 g na případ. To představuje velice přesvědčivé údaje ke shora uvedenému tvrzení.

množství 2010	množství 2011	rozdíl od 2010	množství 2012	rozdíl od 2011
79,16	261,72	182,56 230,6 %	2239,07	1977,35 755,5 %

Navzdory uvedeným čtyřem větším množstvím u vietnamských kurýrů srovnání s 11 389,62 g metamfetaminu zabavenými za rok 2012 osobám s pobytem SRN jednoznačně potvrzuje malou významnost dovozu metamfetaminu osobami s pobytem v ČR.

Pokud v daném vzorku použijeme úvahu o latenci, vychází nám, že ve skutečnosti mohly osoby s pobytem v ČR převést do SRN dvacetkrát více metamfetaminu, tedy takřka 45 kg drogy. To rozhodně není bezvýznamné číslo, i když celkový obraz velmi zkresluje výskyt vietnamských kurýrů. Na druhou stranu při porovnání s 31 901g metamfetaminu zabaveného v celé ČR za rok 2012 se jedná zhruba o 7 % z objemu drogy zabavené v SRN, což se zdá být takřka zanedbatelné i při započítání vietnamských kurýrů.

4.2 Charakteristika pachatelů

4.2.1 Věková struktura

Průměrný věk osob s pobytem v ČR provázejících metamfetamin z České republiky v roce 2012 dosáhl 29,12 roku. Následující tabulka ukazuje vývoj v posledních třech letech u tohoto ukazatele. Hodnoty se pohybují v poměrně nevelkém pásmu mezi 29 a 30,5 roku. Osoby s pobytem v SRN přivázející metamfetamin zaznamenaly ve stejném období velmi podobnou průměrnou hodnotu 29,3.

rok	2010	2011	2012
průměrný věk	29,6	30,3	29,12

4.2.2 Složení podle pohlaví

U osob s pobytem v ČR přivázejících metamfetamin do SRN se vyskytlo v roce 2012 67 mužů, tedy 72,04 %, a 26 žen, tedy 27,96 %. V roce 2011 byl poměr 41 mužů, tedy 63,1 %, a 24 žen, tedy 36,9 %. V roce 2012 došlo k poměrně významnému poklesu účasti žen. Přitom za oba roky je účast žen v pašování marihuany stále o něco nižší nežli u metamfetaminu. V roce 2012 u osob s pobytem v SRN činil procentní poměr 75,5 : 24,5. Hodnoty jsou vcelku obdobné české části metamfetaminového souboru.

4.2.3 Státní a etnická příslušnost

Nejvíce pachatelů s pobytem v ČR tvořili v roce 2012 čeští občané, kterých se objevilo ve vzorku 83. Velmi významnou skupinu tvořili poté vietnamští občané s pobytem v ČR. Jak jsme ukázali výše, těchto pět osob přivezlo převážnou většinu metamfetaminu ve skupině osob s pobytem v ČR. Dále se vyskytli 3 slovenští občané s pobytem v ČR, vesměs cikánského původu, 1 Bělorus s povolením k pobytu v ČR a jeden Francouz, který byl jediným turistou ve vzorku. Národnostní složení vzorku je tedy mnohem méně komplikované než u osob s pobytem v SRN.

4.2.4 Skupinovitost

skupina	dvojice	trojice	čtveřice	společnost dalších osob
počet případů a podíl 2012	11 11,83 %	2 2,15 %	–	17 18,28 %
počet případů a podíl 2011	8 15,1 %	2 3,8 %	–	–
počet případů a podíl 2010	10 13,3 %	4 5,3 %	1 1,3 %	–

Shora uvedená tabulka ukazuje, že skupinovitost mezi osobami s pobytem v ČR oproti předchozím dvěma letům spíše poklesla. V roce 2012 se jako nejpočetnější jeví kategorie „společnost dalších osob“, kdy se pachatel nachází ve společnosti jiných osob, které nejsou označeny jako spolupachatelé. Celkově počet osob ve skupině činil za rok 2012 v tomto vzorku 32,26 %. Za stejné období ve vzorku osob s pobytem v SRN činil tento podíl nesrovnatelně vyšší hodnotu, 50,5 %. Takže osoby s pobytem v SRN podstatně častěji vozily metamfetamin ve skupině nežli osoby s pobytem v ČR.

4.2.5 Vztah k droze

U osob s pobytem v ČR převázejících do SRN metamfetamin pozorujeme v roce 2012 významný vzestup podílu osob, vykazujících znaky závislosti na droze. Dokonce se domníváme, že ve skutečnosti bude tento podíl o mnoho vyšší a bude se blížit sto procentům. Výjimku v této kategorii totiž obvykle tvoří kurýři, kteří nutně nemusejí být všichni závislími na metamfetaminu. V hlášeních často nebývá dostatek podkladů, ze kterých by se na závislost dalo usuzovat. Fakt, že podíl závislých osob je velmi vysoký, nijak nepřekvapuje. Lze jen stěží předpokládat, že do SRN s drogou pocestují jiné kategorie osob nežli osoby závislé nebo kurýři či dealéři. Počet dealerů oproti předchozímu roku poklesl, naopak počet kurýrů významně vzrostl, což souvisí s tím, co komentujeme výše. Vzrostl i výskyt speciální recidivy. Ve skutečnosti bude tento ukazatel poskytovat mnohem vyšší údaje, protože u závislých osob, kterých je zde většina, se speciální recidiva v podstatě předpokládá. Poměrně citelně poklesl v tomto vzorku počet osob, které řídily pod vlivem drogy. Pro tento jev nemáme žádné jasné vysvětlení.

Oproti roku 2011 se ve vzorku významně zvýšil počet osob, které zahrnujeme do kategorie „kradoucí toxikoman“. Jsou to ti, u kterých předpokládáme, že do SRN jezdí pod vlivem metamfetaminu páchat majetkovou trestnou činnost. Buďto u nich v hlášení z německé strany je uvedeno, že se dopustili majetkové trestné činnosti, zejména krádeží v obchodech, krádeží kovů apod. nebo u nich kromě závislosti na droze zjišťujeme v českých policejních evidencích záznamy k majetkové trestné činnosti. Opět jde typicky o krádeže prosté (mobily, autorádia, zboží v obchodech) či kapesní, ale i o krádeže vloupáním a občas také o loupeže. Tito pachatelé představovali v roce 2012 více než jednu třetinu ze všech. Ve skutečnosti bude pachatelů s tímto profilem mnohem více. Vzhledem k nízkým hodnotám odcizených věcí v jednotlivých případech jsou totiž obvykle takovéto skutky kvalifikovány jako přestupky a neobjeví se tudíž v žádné policejní databázi. Přitom jde vlastně o pokračující trestný čin krádeže. Lze si jen obtížně představit jiný důvod, proč český metamfetaminový toxikoman cestuje s malým množstvím drogy pro svou potřebu do SRN, než je páchaní majetkové trestné činnosti s cílem opatřit peníze na drogu, nebo provozování prostituce s tímto cílem. Zcela raritní situace se vyskytla u jednoho pachatele, který se pokusil uplatit německou hlídku, která ho zadržela.

rok	závislost	speciální recidiva	dealer	kurýr	řízení pod vlivem	kradoucí toxikoman
2012	61 65,59 %	4 4,3 %	1 1,08 %	6 6,45 %	11 11,83 %	33 36,26 %
2011	20 30,77 %	1 1,54 %	4 6,15 %	1 1,54 %	10 15,39 %	7 10,77 %

4.3 Prvky způsobu spáchání

4.3.1 Úkryt drogy

druh úkrytu	2011	% ze všech případů	2012	% ze všech případů
bota, ponožka	–	–	2	2,56 %
spodní prádlo	1	1,89 %	4	5,13 %
na genitáliích	–	–	–	–
řitní otvor, konečník	–	–	1	1,28 %
pochva	–	–	–	–
ústa	–	–	–	–
polykač	–	–	–	–
jiný sofistikovaný úkryt	1	1,89 %	2	2,56 %

V porovnání s rokem 2011 se sofistikované druhy úkrytů vyskytly častěji. Nicméně v porovnání se vzorkem osob s pobytem v SRN je výskyt těchto úkrytů podstatně nižší.

4.3.2 Druh dopravy

druh dopravy	2011	% ze všech osob	2012	% ze všech osob
pasažér ve vlaku	2	3,08 %	7	7,53 %
pasažér v taxíku	–	–	2	2,15 %
chodec	1	1,54 %	–	–
pasažér v linkovém autobuse	–	–	2	2,15 %

Jiné způsoby dopravy než typický automobil se vyskytly v roce 2012 častěji, výrazně narostly počty cestujících ve vlaku. Ve srovnání se vzorkem osob s pobytem v SRN jsou však údaje o jiném způsobu dopravy než automobilem podstatně nižší.

4.3.3 Chování při spatření hlídky či při zadržení

U osob s pobytem v ČR jsme ani v roce 2011, ani v roce 2012 nezaznamenali případy odhazování či ukrývání drogy při zastavení nebo předvádění, případy kladení aktivního odporu při zadržení nebo případy cestování s nezletilými dětmi jako prostředkem odvádějícím pozornost od pachatele.

4.3.4 Souběh dvou a více drog

druh drogy/ počet drog	počet případů 2011	% z celkového počtu případů	počet případů 2012	% z celkového počtu případů
marihuana	12	22,64 %	21	26,92 %
hašiš	1	1,89 %	2	2,56 %
heroin	–	–	1	1,28 %
pseudoefedrin	–	–	1	1,28 %

Obdobně jako v německé části vzorku se nejčastější společný výskyt objevuje u marihuany. Oproti roku 2011 souběh s marihuanou mírně narostl. Ve srovnání se skupinou pachatelů s pobytem v SRN byl procentuální podíl souběhu s marihuanou u osob s pobytem v ČR dokonce o něco vyšší. Tato skutečnost by nasvědčovala spíše tomu, že i mimo vietnamské tržnice je nelegální trh s marihuanou a s metamfetaminem do nezanedbatelné míry propojený. Souběhy s dalšími drogami jsou zcela okrajové a bezvýznamné.

4.3.5 Cena drogy

Od pachatelů s pobytem v ČR nebyly v roce 2012 získány žádné údaje o ceně metamfetaminu, který tyto osoby převážely.

4.4 Vietnamský fenomén

Poněkud nezvykle se v roce 2012 právě u dovozu metamfetaminu osobami s pobytem v ČR projevil vietnamský fenomén velice výrazně. Podstatnou část metamfetaminu zabaveného osobám s pobytem v ČR totiž provezlo pět občanů Vietnamu s povolením k pobytu v ČR. Zcela nepochybně šlo o kurýry, kteří do SRN vyváželi produkt z nelegálních laboratoří ve vietnamské komunitě v ČR. Ve čtyřech případech šlo přitom o množství větší než 100 g, v jednom případě z toho dokonce o 1 kg drogy. Taková množství předpokládají existenci větších nelegálních laboratoří na výrobu metamfetaminu ve vietnamské komunitě. Můžeme zde uvažovat o kapacitě kolem 1 kg na výrobní cyklus (var) a více. Cesty vietnamských metamfetaminových kurýrů do SRN si tedy zaslouží vyšší pozornost orgánů vymáhajících právo v ČR, protože viditelně tento trend neustane.

4.5 Pracovní závěry k metamfetaminu

Z toho, co jsme uvedli, lze učinit určité pracovní závěry:

1. Množství metamfetaminu provezené osobami s pobytem v ČR do SRN v roce 2012 velmi významně vzrostlo ve srovnání s předchozím rokem. Přitom tento objem je neporovnatelně nižší než množství provezené osobami s pobytem v SRN. Rovněž počty pachatelů jsou podstatně nižší než u německého vzorku.
2. Nicméně naprostou většinu zabaveného objemu drogy u osob s pobytem v ČR má na svědomí pět kurýrů z řad vietnamských občanů s pobytem v ČR, kteří všichni převáželi významnější množství. Jinak množství metamfetaminu převážené zbytkem pachatelů z této skupiny, který představují zejména čeští občané, je zcela nepatrné ve srovnání s množstvím zachyceným u osob s pobytem v SRN a je dokonce nižší než množství zabavené osobám s pobytem v ČR v předchozím roce. Tím se nakonec potvrzuje již delší dobu se projevující trend, kdy čeští občané převážejí velmi malé množství metamfetaminu pro svou vlastní potřebu.
3. Významná část pachatelů z řad českých občanů vykazuje znaky osob, které jezdí do SRN páchat majetkovou trestnou činnost za účelem opatření si prostředků na drogu nebo provozujících prostituci se stejným cílem. Důvod pro cestování do SRN u těchto osob s malým množstvím drogy je tedy nasnadě,

protože jde o osoby na metamfetaminu závislé. Podíl osob vykazujících znaky závislosti je ve vzorku vysoký a v realitě bude zřejmě ještě podstatně vyšší.

4. Vietnamská kurýři vyvážející metamfetamin vyrobený ve vietnamské komunitě v ČR klientům do SRN představují nový trend. Převážejí přitom významná množství drogy, která vyžadují nelegální laboratoře o větší kapacitě u vietnamských výrobců na české straně.
5. Souběh převážení metamfetaminu a marihuany stejným pachatelem z dané skupiny osob se zdá být významným. Nelegální trhy s metamfetaminem a marihuanou se zřejmě do určité míry překrývají.

5. Dovoz marihuany z ČR osobami s pobytem v Česku

5.1 Hlavní obecné údaje

5.1.1 Počty případů

Marihuanu zabavili němečtí kolegové osobám s pobytem v ČR v roce 2012 ve 182 případech. Ve srovnání s rokem 2011 jde o významný nárůst, takřka pětinový. V porovnání s 358 případy u osob s pobytem v SRN je to ovšem stále výrazně méně. Tento rozdíl se ve srovnání s rokem 2011 zvýšil, takže počet případů v německé části rostl dynamičtěji.

V Bavorsku se objevilo 164 případů, tedy 90,11 %, a v Sasku 18 případů, tedy 9,89 %. Ve srovnání s rokem 2011 i zde vidíme sice nevelký, ale přece jen nárůst u případů na saské straně. Mírný vzestup podílu případů na saské straně se tedy objevuje již třetím rokem.

případy 2010	případy 2011	rozdíl od 2010	případy 2012	rozdíl od 2011
155	153	-3 -1,9 %	182	29 19 %

5.1.2 Počet pachatelů

pachatelé 2010	pachatelé 2011	rozdíl od 2010	pachatelé 2012	rozdíl od 2011
181	187	6 3,3 %	230	43 23 %

V roce 2012 bylo na německé straně zadrženo s marihuanou 230 osob s pobytem v ČR. Oproti roku 2011 jde o skokový nárůst takřka o čtvrtinu. Nicméně v porovnání s 567 pachateli s pobytem v SRN za stejné období je to stále velmi významně méně.

5.1.3 Množství zabavených drog

Situace ohledně zabaveného množství marihuany u osob s pobytem v ČR se v roce 2012 změnila více než radikálně. V roce 2012 německé orgány takovým osobám zabavily celkem 32133,18 g marihuany. Ve srovnání s 644,83 g v předchozím roce jde o více než raketový vzestup o rekordních 4714,39 %. Jistěže to stále není 58845,93 g, které byly za stejné období zabaveny osobám s pobytem v SRN. Nicméně „český“ segment již představuje u marihuany více než polovinu onoho „německého“.

množství 2010	množství 2011	rozdíl od 2010	množství 2012	rozdíl od 2011
1312,75	644,83	667,92 -50,9 %	32133,18	31488,35 4714,39 %

Co způsobilo takový mimořádný skok? Ve skutečnosti se zdá situace být dosti obdobná vývoji u metamfetaminu, i když rozměry jsou pochopitelně zcela jiné. Pouhých 11 pachatelů v šesti případech dovezlo 31084 g marihuany. To znamená 96,74 % celkového množství. Přitom šlo o následující množství v gramech: 2071+15000+2500+2013+3000+6500. Bez nejmenších pochybností šlo kurýrní cesty, nikoliv o převážení množství pro vlastní potřebu, s ohledem na ony velké objemy.

Dalších 21 osob pak převáželo množství marihuany překračující hranici 12 g. Dvanáct gramů se podle české právní úpravy považuje za objem drogy, který je možno považovat za množství pro osobní spotřebu, a držení takového množství je v českém prostředí jen přestupkem. Oněch 21 osob převezlo dalších 737,76 g marihuany. Ve třech případech množství převýšilo 100 g. Minimálně v těchto případech šlo nespíše také o kurýry.

Na zbývajících 198 osob zůstává pouhých 311,42 g. A to jsou právě oni naši typičtí pachatelé z minulých let, kteří převáželi velmi malá množství určená pro vlastní potřebu. V roce 2012 se tedy výrazně změnila vnitřní struktura onoho celkového množství zabavené marihuany. Hlavní roli v tomto roce hráli evidentně kurýři s poměrně velkými objemy marihuany, kteří převezli naprostou většinu zadržovaného množství.

Pokud použijeme naši známou úvahu o latenci, jsou údaje o osobách s pobytem v ČR přivážejících marihuanu do SRN dosti alarmující. Ve skutečnosti se totiž za rok 2012 nejspíše na německou stranu dostalo dvacetkrát více této drogy, což představuje téměř 643 kg za rok. Zdá se, že většinu tohoto množství mohou mít na svědomí kurýři s většími objemy drogy. Hypotézu o malé významnosti dovozu marihuany do SRN osobami s pobytem v ČR, kterou jsme vytýčili na základě výsledků roku 2011, tedy rozhodně nemůžeme pro rok 2012 v žádném případě potvrdit.

5.2 Charakteristika pachatelů

5.2.1 Věková struktura

Jak rychle průměrný věk pašeráků marihuany s pobytem v ČR na německou stranu vzrostl v roce 2011, tak rychle zase v roce 2012 klesl a vrátil se prakticky na úroveň roku 2010. Ilustruje to názorně připojená tabulka. Ve srovnání s 29,3 roku u osob s pobytem v SRN je věk v českém vzorku viditelně nižší. Vysvětlení pro uvedené jevy se hledá jen obtížně.

rok	2010	2011	2012
průměrný věk	27,18	32,39	27,13

5.2.2 Složení podle pohlaví

Mezi osobami s pobytem v ČR přivážejících marihuanu do SRN se v roce 2012 objevilo 211 mužů, tedy 91,74 %, a 19 žen, tedy 8,26 %. V roce 2011 byl poměr 176 mužů, tedy 94,1 %, a 21 žen, tedy 5,9 %. V roce 2012 tedy došlo k mírnému nárůstu účasti žen v této kategorii. Ve srovnání s toutéž kategorií u metamfetaminu je podíl žen podstatně menší. Porovnáme-li stejný údaj s údaji z kategorie osob s pobytem v SRN u marihuany, pak i tam je podíl žen vyšší.

5.2.3 Státní a etnická příslušnost

Nejvíce pachatelů s pobytem v ČR vezoucích marihuanu do SRN tvořili v roce 2012 čeští občané, kterých se objevilo ve vzorku 184. Cizinců bylo 46, tedy plných 20 %. U metamfetaminu podíl cizinců činil pouze 10,75 %, čili takřka dvakrát méně. Sestava cizinecké části vzorku se zdá být značně pestrá: 18 Francouzů, 5 Slováků, 5 Poláků, 4 Vietnamci, 2 Italové, 2 Lotyšů, 2 Ukrajinci a po 1 Němci, Britovi, Lichtenštejncovi, Švýcarovi, Maďarovi a Rusovi. Francouzi, Poláci, Ital, Lotyš, Brit, občan Lichtenštejnska, Švýcar, Maďar, Rus a zřejmě všichni Slováci jsou turisté, kteří si koupili malé množství marihuany v liberálním Česku, avšak narazili na přísnou německou kontrolu. Ukrajinci a Němec patří ke skupinám, které převážely shora uvedené velké zásilky marihuany jako kurýři. Jeden Ital sice převážel společně s českým občanem 30 g marihuany. Ta byla ovšem zavařená do kovové fólie, takže celkový obraz modu operandi nasvědčuje spíše postavení kurýrů, byť s menším množstvím. Podíl Vietnamců je velmi rozdílný od vzorku osob s pobytem v ČR pašujících metamfetamin. Tam šlo v drtivé většině o kurýry s větším množstvím drogy. V případě marihuany sice všichni mají pobyt v ČR, ale nikdo z nich nepřeváží množství větší než 1 g. O kurýry tedy rozhodně nejde.

5.2.4 Skupinovitost

skupina	jednotlivci a podíl případů v %	dvojice a podíl případů v %	trojice a podíl případů v %	čtveřice a podíl případů v %	šestice a podíl případů v %	společnost dalších osob
počet případů a podíl 2012	145 79,67 %	29 15,93 %	7 3,85 %	–	1 0,55 %	57 31,32 %
počet případů a podíl 2011		18 11,77 %	7 4,58 %	1 0,65 %	–	–
počet případů a podíl 2010		10 6,5 %	3 1,9%	1 1,3 %	1 0,7 %	–

Shora uvedená tabulka ukazuje, že skupinovitost mezi osobami s pobytem v ČR vezoucími marihuanu oproti předchozím dvěma letům celkově vzrostla. V roce 2012 se jako nejpočetnější jeví kategorie „společnost dalších osob“, kdy se pachatel nachází ve společnosti jiných osob, které nejsou označeny jako spolupachatelé. Tento trend je shodný s osobami s pobytem v ČR vezoucími metamfetamin. Celkově počet osob vezoucích marihuanu ve skupině činil za rok 2012 v tomto vzorku 51,65%, což je významné číslo. Za stejné období ve vzorku osob s pobytem v SRN činil tento podíl poněkud vyšší hodnotu 58,66%. Takže osoby s pobytem v SRN častěji vozily marihuanu ve skupině nežli osoby s pobytem v ČR.

5.2.5 Vztah k droze

Za pozoruhodný jev bych označil významný nárůst počtu osob vykazujících znaky závislosti na droze mezi pašeráky marihuany s pobytem v ČR. U osob s marihuanou se obvykle závislost nepředpokládá. Nicméně je pravdou, že zřejmě ve většině případů bude závislost na metamfetaminu, nikoliv však na marihuaně.

Další ukazatel, který zaznamenal velmi významný nárůst, je podíl osob vykazujících profil toxikomana opatřujícího si prostředky na drogy trestnou činností. Počet těchto osob ve vzorku vzrostl oproti roku 2011 více než dvojnásobně. Stále však tento podíl zdaleka zaostává za osobami převážejícími metamfetamin. Ukazuje se, že podstatný počet kradoucích toxikomanů si s sebou vozí „na kuráž“ kromě metamfetaminu i marihuanu. Výrazně větší počet osob než v roce 2011 vykázal v roce 2012 typický profil prostitutky. Jedna z nich byla i kurýrkou většího množství drogy.

Takřka o třetinu poklesly případy, kdy pachatel z našeho vzorku řídil vozidlo pod vlivem drogy. Zde by mohla sehrávat svou roli odstrašující povaha kontrol na německé straně.

Za zcela specifický jev můžeme označit dva české sprejery, kteří vyrazili páchat svou trestnou činnost do SRN a „pro inspiraci a na posílení“ si s sebou vzali menší množství marihuany. Jejich výskyt zřejmě nepřekvapí, protože u sprejerské komunity se konzumace drog vcelku předpokládá.

rok	závislost	speciální recidiva	dealer	kurýr	řízení pod vlivem	kradoucí toxikoman	prostitutka	sprejer
2012	27 11,74 %	5 2,17 %	–	8 3,48 %	20 8,7 %	18 7,83 %	4 1,74 %	2 0,87 %
2011	10 5,35 %	–	1 0,54 %	2 1,07 %	21 11,23 %	6 3,21 %	1 0,54 %	–

rok	osoby na cestě do práce v cizině	osoby tranzitující do jiné země než D
2012	19 8,26 %	38 16,52 %
2011	–	19 10,2 %

V absolutních číslech byl počet osob vykazujících znaky kurýrů v tomto vzorku velmi nízký. Nicméně relativní nárůst oproti předchozímu roku se jeví jako významný. Hlavně však tyto osoby převážely naprostou většinu zadržené marihuany. Mezi 11 zjevnými kurýry s množstvím drogy větším než 1 kg přitom není žádný Vietnámec. Na první pohled tedy vypadá situace zcela odlišně od osob převážejících metamfetamin. Provedli jsme si podrobnější rozbor oněch jedenácti pachatelů, který ukázal zajímavé souvislosti.

Především jde o čtyři skupiny (tři dvojice a jednu trojici) a pouze o dva jednotlivce. Sedm z pachatelů jsou čeští občané, jeden slovenský občan s trvalým pobytem v ČR, dva Ukrajinci s pobytem v ČR a jeden Němec, který pobývá v ČR bez přihlášení. Jejich průměrný věk je 27,55 roku, tedy jen o málo vyšší než průměr celé kategorie. Šest z nich má záznamy pro majetkovou trestnou činnost a tři pro jinou trestnou činnost. Ve třech případech existovaly informace o spáchání drogové trestné činnosti těmito osobami v minulosti. Obecně tedy převažují výrazně osoby s trestní minulostí a dosti často se speciální recidivou.

Pozoruhodné ovšem je, že dva pachatelé ve dvou skupinách (v jedné trojici a jedné dvojici) měli předchozí vztah k vietnamské komunitě v souvislosti s drogovou trestnou činností. Takže pět osob celkem nějakým způsobem souvisí s vietnamskou komunitou. Ze zbývajících šesti pachatelů má pět pobyt v pohraničí s Německem. Vietnámští pachatelé u nás stále na trhu s marihuanou vypěstovanou metodou indoor cultivation zjevně dominují. Pro pohraniční území to platí rozhodně ve zvýšené míře. Proto lze u těchto pachatelů očekávat nějaký vztah k vietnamské komunitě, která bude pravděpodobným zdrojem jimi převážené drogy. Při detailním rozboru se tedy ukazuje, že vztah k vietnamské komunitě u většiny kurýrů s marihuanou bude

více než zřejmý. Zdá se, že vietnamští výrobci marihuany na rozdíl od výrobců metamfetaminu jsou připraveni svěřit větší zásilku osobám mimo vietnamskou komunitu. Zřejmě zde hraje roli i kalkulace, že jiný kurýr nežli Vietnamec bude méně nápadný.

5.3 Prvky způsobu spáchání

5.3.1 Úkryt drogy

druh úkrytu	2011	% ze všech případů	2012	% ze všech případů
bota, ponožka	–	–	1	0,55 %
spodní prádlo	–	–	5	2,75 %
řitní otvor, konečník	–	–	1	0,55 %
pochva	–	–	1	0,55 %
ústa	–	–	1	0,55 %
jiný sofistikovaný úkryt	1	0,65 %	5	2,75 %

V porovnání s rokem 2011 se sofistikované druhy úkrytů vyskytly častěji rovněž u osob převážejících marihuanu. Nicméně porovnáme-li tyto údaje se vzorkem osob s pobytem v SRN je výskyt těchto úkrytů podstatně nižší. Ostatně trend k nižšímu výskytu sofistikovaných úkrytů v této kategorii se zdá být dlouhodobý.

5.3.2 Druh dopravy

druh dopravy	2011	% ze všech osob	2012	% ze všech osob
pasažér ve vlaku	4	2,6 %	20	10,99 %
pasažér v taxíku	–	–	1	0,55 %
chodec	4	2,6 %	–	–
pasažér v linkovém autobuse	–	–	3	1,65 %
cyklista	1	0,65 %	–	–

Jiné způsoby dopravy než typický automobil se vyskytly v roce 2012 častěji. Hlavní nárůst jsme zaznamenali u pasažérů ve vlaku. Jiné druhy dopravy se jeví jako okrajové.

5.3.3 Chování při spatření hlídky či při zadržení

druh chování	2011	% ze všech případů	2012	% ze všech případů
odhazuje drogu nebo se ji pokusí spolknout a/nebo prchá před hlídkou	–	–	2	9,50 %
odvádí pozornost přítomností nezletilého dítěte	–	–	1	0,84 %

V roce 2012 se vyskytly dva případy pokusu vyhnout se kontrole a jejím důsledkům. Jednalo se o jeden pokus o útěk a jeden případ odhození drogy. V jednom případě cestoval pachatel ve společnosti družky s nezletilým dítětem. Tyto ojedinělé případy jsou ve srovnání s jinými kategoriemi zcela okrajové.

5.3.4 Souběh dvou a více drog

druh drogy počet drog	počet případů 2011	% z celkového počtu případů	počet případů 2012	% z celkového počtu případů
metamfetamin	12	7,84 %	21	11,54 %
hašiš	4	2,61 %	4	2,2 %
heroin	–	–	1	0,55 %
kokain	–	–	1	0,55 %
LSD	–	–	1	0,55 %
ecstasy	2	1,31 %	1	0,55 %
subutex	1	0,65 %	–	–
psilocybin	1	0,65 %	2	1,1 %
pseudoefedrin	1	0,65 %	–	–

Společný výskyt marihuany a metamfetaminu kopíruje v absolutních číslech pochopitelně situaci u osob s pobytem v ČR vezoucích metamfetamin. Poměrné číslo je ovšem podstatně nižší s přihlédnutím k vyššímu počtu případů. Oproti roku 2011 podíl těchto souběhů poměrně významně narostl. Souběhy s ostatními drogami představují zcela okrajová čísla.

5.3.5 Cena drogy

Od pachatelů s pobytem v ČR nebyly v roce 2012 získány žádné údaje o ceně marihuany.

5.4 Vietnamský fenomén

O předpokládaném vztahu mezi vietnamskou komunitou a kurýry s většími množstvími marihuany jsme pojednali výše. V našem vzorku jsme přitom našli čtyři další případy, kde výskyt dalšího zboží u nich naznačoval možný původ drogy z vietnamské tržnice. Vietnamský fenomén tedy ani v této kategorii nebude zanedbatelný, zejména s ohledem na velkoobjemové kurýry.

5.5 Pracovní závěry k marihuaně

1. V roce 2012 mimořádným způsobem vzrostlo množství marihuany zabavené na německé straně osobám s pobytem v ČR. Přitom převážná většina tohoto množství se objevila v šesti případech u kurýrů, kteří přepravovali množství větší než 1 kg. Obdobně jako u metamfetaminu se zdá být kurýrní přeprava větších množství marihuany u osob s pobytem v ČR významným trendem.
2. Zdá se, že převážná část kurýrů popsaných v prvním odstavci má souvislost s vietnamskou komunitou, zejména pak v příhraničí s Německem. Vietnamský prvek tedy má zřejmě významnou roli i u osob s pobytem v ČR.
3. Mezi jinými pachateli v této skupině se významně projevují osoby tranzitující z ČR přes SRN do jiné země (zahraniční turisté, osoby na cestě na dovolenou či do práce). V těchto případech vezou vždy malá množství pro vlastní potřebu.
4. Souběh pašování marihuany a metamfetaminu u této skupiny osob se ukazuje jako významný. Platí zde stejné konstatování jako u metamfetaminu, že se trhy s oběma nelegálními komoditami do určité míry překrývají.

6. Dovoz jiných drog z ČR osobami s pobytem v ČR

Stejně jako v minulých letech jde o okrajovou problematiku. Proto uvádíme údaje pouze v bodech a doplňujeme přehlednou tabulkou:

- 22 případy, 17 v Bavorsku, 5 v Sasku,
- 36 pachatelů, 33 mužů a 3 ženy s průměrným věkem 26,28 roku, 20 českých občanů a 16 cizinců, z toho 6 Francouzů, 4 Američani, 2 Lotyšů a po jednom Italovi, občanu Lichtenštejnska, Rusovi a Švýcarovi, 7 dvojic, 3 osoby ve společnosti jiného, který není označen jako spolupachatel, 1 trojice a 1 šestice,
- dvanáctkrát se objevila kombinace s marihuanou a třikrát s metamfetaminem.

druh drogy	počet případů 2011	množství 2011	počet případů 2012	množství 2012
psilocybin	6	25,1 g	3	47,6
ecstasy	3	7 tablet	2	2 tablety
hašiš	3	5,7 g	9	8,47
kokain	3	11 g	2	neuvedeno
anabolika	1	nezjištěno	–	–
efedrin	1	2,3 g	–	–
subutex	1	2 tablety	–	–
syntetický ka- nabinoid	1	nezjištěno	–	–
LSD	–	–	1	5 tripů
suboxon	–	–	1	0,05

V roce 2012 se vyskytly 4 případy zadržení osob s pobytem v ČR převážejících léky s obsahem pseudoe-fedrinu ze SRN do ČR. Šlo o 7 osob, jednu trojici a jednu dvojici, ostatní jednotlivci, všichni čeští občané a muži. Všechny případy byly zaznamenány v Bavorsku. Bylo zadrženo 3746 tablet takových léků. Z toho 3426 tablet tvořil Reactine Duo a 320 tablet Rhino Pront. V porovnání s rokem 2011 sice poklesl počet případů z 11 na 4, ale zato vzrostl počet zabavených tablet z 924 na 3746. Stále to ovšem nedosahuje úrovně roku 2010, kdy v 17 případech bylo zadrženo 7614 tablet takových léků.

Farmaceutický průmysl přispívá k zdraví občanů prostřednictvím dostupnosti léčivých přípravků, u kterých je zaručena jejich bezpečnost a technologie a kvalita výroby. Rostoucí globalizace v tomto odvětví přináší nové příležitosti, ale také problémy, jako jsou zdravotní rizika spojená se zneužíváním padělaných léčiv. Nedostatky existují i v dostupnosti léčivých přípravků v EU, které ovlivňují přístup pacientů k lékům a nedostatečná legislativa v oblasti padělaných léčiv.

Rozsah problému nelegální distribuce padělaných léčiv je celosvětový. Přibližně 15 % léků, které se na celém světě prodávají, jsou padělky. Z toho je asi 50 % padělků distribuováno v některých zemích v Africe, Asii a Latinské Americe. Přibližně 1 % padělaných léčiv je prodáváno v Evropě a v Severní Americe.

Jedná se o velmi výnosnou činnost. Při investování 1000 dolarů je přibližný návrat investic u padělání 3300 dolarů (zdroj; US SecretService), u padělání nebo klonování kreditních karet 6700 dolarů (zdroj; Visa a MasterCard), u padělání cigaret 43 000 dolarů (zdroj; dva přední výrobci) a u padělání softwaru 40 000 až 100 000 dolarů (zdroj; Microsoft). Při padělání ve farmaceutickém průmyslu a investování 1000 dolarů do čisté suroviny k výrobě léčiv (2 kg API) můžeme dosáhnout zisku mezi 200 000 a 450 000 dolary.

Mezi hlavní trendy v oblasti farmaceutické kriminality patří větší zapojení organizovaných skupin, protože se jedná o lukrativní „podnikání“ s nízkými riziky. Odhadované zisky v roce 2010 byly 75 miliard dolarů, tj. nárůst o 92 % od roku 2005. Stále více se jedná o mezinárodní charakter trestné činnosti – například praní špinavých peněz, on-line hazardní hry a podvody. Interpol zaznamenal rychlý nárůst počtu nelegálních internetových stránek a prodej léků přes

internet. Odhaduje se, že asi 44 % až 90 % všech léčiv prodávaných na internetu jsou padělky. Léky jsou rovněž prodávány bez lékařského předpisu nebo bez licence. Internetový prodej léčiv je velmi snadný, stačí jen vytvořit webový portál s nabídkou léčiv. Je ale velmi obtížné tento trend zastavit.

Rozšíření padělaných léčiv je dáno také technickým pokrokem. Legislativa v oblasti postihu za výrobu a jiné nakládání s léčivy není dostatečná, v některých zemích není žádné omezení léků, které mohou být padělky. Mezi základní způsoby pašování patří využívání nákladní letecké dopravy, námořních kontejnerů s různorodým zbožím, cestujících leteckých společností, úschoven zavazadel a poštovních služeb.

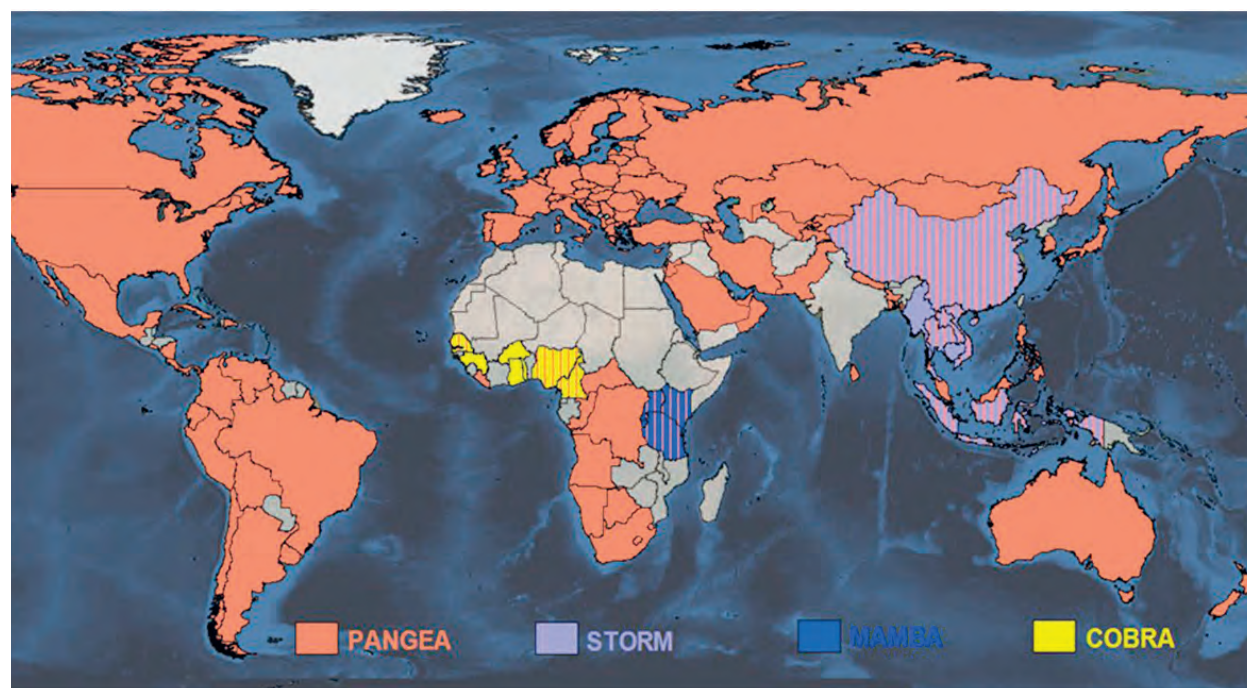
V rámci vyšetřování je nutné důkladně sestavit způsob vyšetřování a vyhodnotit důkazy. Důležité je vystopovat finanční záznamy a pohyb finančních prostředků, kdo je příjemcem těchto operací, kdo řídí celý obchod a pokud je to možné, provést kontrolní nákup.

Program Interpolu v boji proti padělkům

1. Podpora mezinárodního vyšetřování
2. Výměna informací
3. Budování struktury pro vyšetřování této trestné činnosti
4. Spolupráce a zvyšování povědomí veřejnosti
5. Inovace

Operace PANGEA

Operace je zaměřena na vyšetřování a odhalování organizovaných skupin obchodujících s padělanými léčivy na mezinárodní úrovni. Jejím hlavním cílem je varování pacientů před on-line nákupem léčiv, identifikace a zablokování ilegálních webových stránek a přerušení páchaní trestné činnosti na úseku padělaných léčiv. Operace Pangea se zúčastnily Státní ústavy pro kontrolu a regulaci léčiv, policejní složky a celní úřady z více než 100 zemí v počtu 193 150 osob (v roce 2011). Výsledkem operace bylo vypnutí 18 164 webových stránek a odstranění 40 inzerátů z aukcí a dalších webových stránek. Kontrolou poštovních uzlů a dalších způsobů distribuce bylo odhaleno 135 595 obalů od nelegálních léčiv a 6763 balíků, které nelegální léčiva obsahovaly. Pro různé trestné činy bylo zadrženo 112 osob, mimo jiné také za prodej léků bez licence, ilegální výrobu v tajných laboratořích na padělaná léčiva a provozování internetových stránek prodávajících nelegální léky. Celkem bylo zabaveno 4 132 698 milionů kusů padělaných léčiv v předpokládané hodnotě téměř 12 168 122 amerických dolarů. Zabavené přípravky patří do asi 35 různých terapeutických kategorií.

Nejvíce nelegálních léčiv bylo zadrženo v evropských zemích, a to zejména ve Velké Británii, Francii, Španělsku, ale také v USA a Kanadě.

Mezi nejčastější zabavená léčiva rozdělená podle terapeutických kategorií patřily léky na hubnutí, antikoncepce, léky proti AIDS / HIV, Analgetika, anti-alergika, antibiotika, léky na léčbu diabetes, anti-diuretika, antihistaminika, léky proti infekcím a plísním, léky na deprese, viry, léky na artritidu a astma. Mezi další kategorie zabavených léčiv patřily také léky proti rakovině, kardiovaskulární léčiva, hormony a dopingové látky a léky na poruchy spánku, erektilní disfunkce atd.

Specifické aspekty vyšetřování

- Testovací nákupy, které určují, zda se jedná o padělaná nebo ilegální léčiva.
- Dochází k prodeji ilegálních léčiv bez licence.
- Zřizování tajných laboratoří, které slouží k výrobě padělaných léčiv.
- Členové ve zločineckých skupinách prodávají neoprávněně léky on-line přes internet cestou webových portálů, jejichž webhosting je v zemích, kde je velmi obtížné identifikovat vlastníka internetových stránek.
- Weby na padělané a ilegální léky bývají propojeny s nezákonnými stránkami provozující hazardní hry a pornografii.
- Praní špinavých peněz.

Zdroj: Interpol, Pharmaceutical Crime Unit

Veřejné informační kampaně – prevence

Do současné doby bylo organizováno přibližně 40 kampaní v různých zemích, které byly formou prezentací zaměřeny na širokou veřejnost a také na zdravotnický personál. Jako velmi účinné se ukázaly mediální kampaně, které poukazyvaly na nebezpečí nakupování padělaných léčiv v nelegálních internetových lékárnách.

Mezi primární cíle kampaně patří nárůst povědomí veřejnosti o nebezpečí nákupu léčiv on-line, zvýšení povědomí o užívání nedovolených léků a zvýšení globálního povědomí o operaci Pangea. Na národní úrovni byla spuštěna v březnu roku 2010 Státním ústavem pro kontrolu léčiv (SÚKL) kampaň Nebezpečné léky na webu www.nebezpecneleky.cz, která upozorňuje na hrozby a nebezpečí nelegálních a padělaných léků. Hlavním cílem kampaně je upozornit veřejnost na problematiku padělků a nelegálních léčivých přípravků. Kampaň zároveň poukazuje na nebezpečí těchto přípravků, jejichž užitím se lidé, jež si padělek zakoupí, vystavují riziku poškození vlastního zdraví, a má zvýšit povědomí o této problematice. Národní protidrogová centrála je jedním ze subjektů, který na kampani se Státním ústavem pro kontrolu léčiv spolupracuje.

kpt. Bc. Petr TEPLÁREK – NPC

Zdroj: www.nebezpecneleky.cz/kampan-nebezpecne-leky

REALIZOVANÉ AKCE NPC V ROCE 2012

kpt. Mgr. Barbora KUDLÁČKOVÁ – NPC

OBCHOD HEROINEM

Operace BOND

Operace Bond byla zahájena detektivy Národní protidrogové centrály v dubnu 2010. Cílem této operace byla organizovaná skupina osob zabývající se dovozem heroinu do České republiky a jeho následnou distribucí i na území České republiky a Spolkové republiky Německo. Celá operace probíhala ve spolupráci s policejními orgány SRN.

Hlavním organizátorem skupiny byl muž albánské národnosti, vystupující pod jménem „Luie“. Skupina nakupovala heroin v Turecku, odkud jej letecky ve svých tělních dutinách pašovaly tři ženy české státní příslušnosti. Celkové množství heroinu, které kurýrky v průběhu šetření a prověřování do ČR dovezly a které je jim prokazováno, činí nejméně 3.465 gramů. Dalšími členy skupiny byli tři muži albánské národnosti, kteří jednak pomáhali „Luiovi“ s organizováním obchodu s heroinem, zejména jeho prode-

jem, a jednak jsou na základě výsledků svědků a provedených rekoгниc, prováděných jako neodkladné a neopakovatelné úkony před zahájením trestního stíhání, usvědčováni z pokusu získat heroin za účelem jeho dalšího prodeje, a to v množství 780,14 gramů s obsahem 316,34 gramů heroin báze. Trestná činnost, resp. pokus o ni, spočívala ve snaze vyzvednout z bytu „Luie“ po jeho zadržení v SRN odpadkový koš, v jehož dvojitém dně se nacházel heroin v uvedeném množství, včetně ředící látky v množství cca 780 gramů.

Pro shora popsanou trestnou činnost jsou ženy, kurýrky, společně s jedním z mužů, stíhány pro zločin nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy dle ustanovení § 283 odst. 1, odst. 3 písm. c), odst. 4 písm. c) trestního zákoníku, kdy jim v případě prokázání viny a pravomocného odsouzení hrozí trest odnětí svobody v rozmezí od 10 do 18 let.

Všichni tři muži jsou pak stíháni pro zločin nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy dle ustanovení § 283 odst. 1, odst. 3 písm. c), spáchaného formou spolupachatelství dle ustanovení § 23 tr. zákoníku ve stádiu pokusu dle ustanovení § 21 tr. zákoníku, kdy jim v případě prokázání viny a pravomocného odsouzení hrozí trest odnětí svobody v rozmezí od 8 do 12 let.

OBCHOD KOKAINEM

Operace ICEBERG

V rámci dílčích opatření operace ICEBERG, která byla zahájena v květnu 2012, byl na Islandu zadržen kurýr, občan ČR, který v cestovním zavazadle pašoval cca 400 gramů kokainu. Provedeným šetřením se podařilo odhalit skupinu osob, která tohoto kurýra k pašování najala.

V České republice stál v jejím čele občan ČR, který společně se svojí ukrajinskou přítelkyní verboval potenciální kurýry kokainu na Ukrajině a v České republice pro Nigerijce působící v rakouském hlavním městě Vídni, odkud kurýři většinou odlétali do Jižní Ameriky.

Byla navázána spolupráce s rakouskými kolegy, kterým se podařilo tyto Nigerijce ztotožnit. V září 2012 byli příslušníky Celního úřadu na letišti ve Frankfurtu nad Mohanem ve Spolkové republice Německo zadrženi další dva kurýři, občané České republiky, kteří pašovali ve svých cestovních zavazadlech 3 kg kokainu, který byl sofistikovaně ukryt do podrážek několika párů bot. Aby působili dojem skutečných turistů, zapojili do tohoto

riskantního podniku i svého tříletého syna. Ve Spolkové republice Německo jim za tento zločin hrozí až 10 let odnětí svobody. Rakouskými kolegy byl ve Vídni na letišti následně zadržen občan ČR, který je k pašování kokainu najal, jejich příletu se však již nedočkal. Společně s ním byli zadrženi i dva Nigerijci, kteří vše organizovali. Všem hrozí rovněž trest odnětí svobody až na deset let.

Operace FENIX

Operace Fenix byla zahájena detektivy NPC v prosinci 2009. Cílem operace bylo rozkrytí mezinárodní organizované skupiny osob zabývající se prodejem a distribucí kokainu nejen na území ČR.

Na základě informací získaných detektivy NPC byl za významné podpory EUROPOLu ustanoven společný operativní tým složený ze zástupců policejních protidrogových jednotek: PČR NPC SKPV, Drug Enforcement Administration USA, Serious Organized Crime Agency Velké Británie, policií Slovinska, Španělska, Švédska, Bulharska a Uruguaye.

V rámci této mezinárodní spolupráce byly v lednu 2012 v oblasti Martiniku, ve výsostných vodách Francie, zadrženy fregatou francouzského válečného námořnictva VENTOSA, za podpory francouzské protidrogové jednotky OCRTIS, 2 plachetnice plující pod britskou a španělskou vlajkou. Na palubě jedné z lodí byly zajištěny 1,2 tuny kokainu, které byly určeny pro evropský trh. S ohledem na zemi původu se jednalo o drogu velmi vysoké čistoty, která by pro potřeby evropského trhu byla dále ředěna. Na těchto lodích bylo zadrženo 7 osob.

V České republice bylo v rámci mezinárodní operace „FENIX“ zadrženo celkem 8 osob. K zadržení pachatelů došlo v Praze a Ostravě, a to ve spolupráci s Útvarem pro odhalování organizovaného zločinu, Útvarem rychlého nasazení, Zásahovými jednotkami Krajského ředitelství Policie hlavního města Prahy, Krajského ředitelství policie Moravskoslezského kraje a dále s Cizineckou policií, Celní správou a Celní protidrogovou jednotkou GŘC Krajského ředitelství policie Karlovarského a Moravskoslezského kraje.

Při následných domovních prohlídkách a prohlídkách jiných prostor bylo celkem zajištěno 400 gramů kokainu vysoké kvality, výpočetní a komunikační

technika, velké množství šperků z barevných kovů, pistole ČZ vz. 52 ráže 7,65 mm, revolver KORA, lovecká puška s optickým zaměřovačem a finanční hotovost ve výši 700 000,- Kč v různých měnách. Dále se podařilo zajistit dva osobní automobily značky Hyundai HQ 1 a Mercedes Benz 320.

Všichni pachatelé zadržení v České republice jsou stíháni pro zvlášť závažný zločin nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy dle § 283 odst. 1, odst. 2 písm. a), písm. c) odst. 3 písm. c) trestního zákoníku, za což jim v případě prokázání viny a pravomocného odsouzení hrozí trest odnětí svobody v délce 2 roky až 12 let.

Operace TETA a PTÁK

V rámci těchto souvisejících operací pod krycími názvy TETA a PTÁK byly zadrženy čtyři osoby české národnosti pro podezření ze spáchání zločinu nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy dle ustanovení § 283

odst. 1, odst. 2 písm. c) trestního zákoníku, za což jim hrozí trest odnětí svobody od 2 do 10 let.

Při realizaci operace TETA byly zadrženy dvě osoby, u nichž byly následně provedeny domovní prohlídky a prohlídka jiných prostor (vozidla). V rámci těchto prohlídek se podařilo zajistit celkem 120 g kokainu, který byl rozdělen na dvě části. První část kokainu byla v čistotě 53 % účinné báze, druhá část kokainu byla určena pro pouliční dealing v rámci města Plzně a čistota tohoto kokainu byla 34 % účinné báze. Při provádění chemické expertizy bylo zjištěno, že kokain byl tzv. „naředěn“ látkou „Phenacetin“ (analgetikum velmi podobné „Paracetamolu“), a to za účelem zvýšení zisku z prodeje. Prodejem takového množství „naředěného“ kokainu mohli pachatelé v rámci pouliční a klubové distribuce získat finanční částku ve výši cca 240 000,- Kč. Dále policisté zajistili jednu indoor pěstírnu netechnického ko-

noží se 146 rostlinami konopí v různém stádiu růstu a další komponenty pro zřízení dvou indoor pěstíren obdobné velikosti.

V rámci operace PTÁK byly zadrženy dvě osoby. Při domovních prohlídkách bylo u těchto osob zajištěno celkem 120 g metamfetaminu v čistotě 70 % účinné báze, což se rovná téměř 100 % čistotě. Vzhledem k tomu, že se v rámci pouliční distribuce konco-

vým uživatelům takto kvalitní pervitin neprodává, došlo by s největší pravděpodobností k jeho tzv. „naředění“ a tím ke zvýšení hmotnosti minimálně o 100 %. Finanční zisk z prodeje tohoto pervitinu by pro pachatele činil cca 240 000,- Kč. Dále byly zajištěny 4 kusy nelegálně držených střelných zbraní, konkrétně dvě brokovnice a dvě kulovnice opatřené optickými miřidly a tlumiči hluku.

OBCHOD METAMFETAMINEM

Operace ARCH, ATTACK, TLUSTŮCH a MOON

Při těchto operacích se detektivové Národní protidrogové centrály, ve spolupráci s českými a německými policejními orgány, zaměřili na organizované skupiny osob zabývající se výrobou metamfetaminu na území severních Čech a jeho následnou distribucí na území České republiky, SRN a Rakouska. Vzhledem k objemu vyrobených a zobchodovaných drog těmito pachateli, pohybujícímu se přes 100 kilogramů ročně, se jednalo o největší zákrok proti výrobcům a distributorům omamných a psychotropních látek za posledních deset let.

V rámci operací bylo obviněno ze zvlášť závažných zločinů celkem 22 osob, z toho čtrnáct osob české státní příslušnosti, dvě osoby ukrajinské státní

příslušnosti, dvě osoby vietnamské státní příslušnosti, tři osoby makedonské státní příslušnosti a jedna osoba původem z Bosny a Hercegoviny. Byly odhaleny a zajištěny dvě laboratoře na výrobu metamfetaminu, přičemž u jedné z nich se jednalo o profesionální velkoobjemovou varnu s kapacitou až tři kilogramy metamfetaminu na jeden var. Dále policisté zajistili nejméně 10 kilogramů vyrobeného metamfetaminu vysoké kvality. Během prověřování trestné činnosti pachatelů se podařilo zadokumentovat výrobu cca 100 kg metamfetaminu. Při domovních prohlídkách policisté zabavili finanční hotovost a majetek v celkové minimální hodnotě cca 22 miliónů korun a pět krátkých střelných zbraní.

Operace NAM

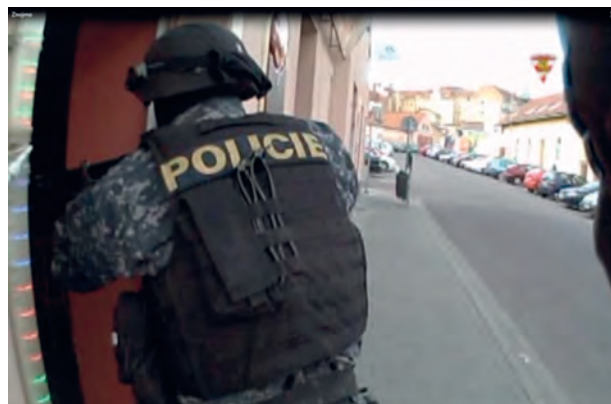
Po ročním prověřování trestné činnosti byla ve Znojmě, v Brně a v Praze zadržena organizovaná skupina 8 pachatelů vietnamské národnosti a jednoho občana Makedonie, která se na území Jihomoravského kraje zabývala distribucí velice kvalitního metamfetaminu ve formě krystalů, nazývaného též „krystal“, a marihuany.

Detektivové NPC se zaměřili na distributory pervitinu působící na území Znojma a okolí. Centrem distribuce drog byly převážně zdejší provozovny – herny a bary, které měli v pronájmu pachatelé původem z Vietnamu. Provozovny využívali místní drogově závislí též k aplikaci drogy. Ve veřejně přístupných prostorách provozoven byly policejními technikami zadokumentovány volně ležící obaly se zbytky drogy a použité injekční stříkačky. Pervitin byl pachatelé prodáván převážně neředený, ve formě krystalů, což místní odběratele této drogy vedlo k tomu, že používali označení „krystal“. Toto označení pervitinu se běžně užívá zejména v SRN a Rakousku. Me-

tamfetamin neboli pervitin bývá prodáván pod řadou dalších různých názvů, nicméně chemické složení těchto látek je totožné. Látka prodávaná ve Znojmě ve formě krystalů a označovaná jako „krystal“ byla podrobena odbornému zkoumání a bylo potvrzeno, že se jedná o pervitin.

Během prověřování této organizované skupiny osob zadokumentovali policisté zobchodování cca 5 kg pervitinu. Při domovních prohlídkách a prohlídkách jiných prostor byly dále zajištěny metamfetamin a marihuana určené k přímému prodeji a finanční hotovost ve výši cca 400.000,- Kč.

Všichni pachatelé jsou stíháni pro zvlášť závažný zločin nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy dle § 283 odstavce 1, odst. 2, písm. a), odst. 3, písm. b), c) trestního zákoníku, za což pachatelům hrozí v případě prokázání viny a pravomocného odsouzení trest odnětí svobody v délce trvání 8 až 12 let.

Operace CEDR

Operace CEDR byla zahájena na podzim roku 2011 proti dvěma občanům Libanonu, kteří si na živobytí v hl. m. Praze vydělávali zejména prodejem heroinu a kokainu koncovým spotřebitelům. Libanonští dealéři byli při své činnosti velmi opatrní, prodávali jen těm toxikomanům, které osobně znali. Vzhledem k tomu, že jeden z Libanonců se dostal k levnému polskému zdroji léčiv s obsahem pseudoefedrinu, začali přemýšlet o výrobě metamfetaminu. Jelikož žádný z Libanonců neměl odborné znalosti potřebné pro tuto nelegální činnost, spojili se s českým toxikomanem, kriminálním recidivistou a bývalým strážníkem Městské policie Praha, který potřebnými znalostmi disponoval. Ten poté z chemikálií

a léčiv, které mu Libanonci dodávali, vyráběl metamfetamin. Místa varů pravidelně měnil, vyrobený metamfetamin odevzdával Libanoncům, kteří ho opět prodávali toxikomanům. V dubnu 2012 byl český výrobce metamfetaminu zadržen společně s jedním z Libanonců v jeho libeňském bytě při výrobě cca 150 gramů metamfetaminu, druhý Libanonec ve svém bytě přechovával stejné množství již vyrobeného metamfetaminu připraveného k prodeji. Všem třem zločincům hrozí za spáchání zvlášť závažného zločinu nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy trest odnětí svobody v délce dva roky až deset let.

Operace BRACO

Po ročním prověřování trestné činnosti byla v rámci této operace zadržena organizovaná skupina 12 pachatelů, která se zabývala výrobou metamfetaminu a „indoor“ pěstováním netechnického konopí. Tyto drogy byly následně distribuovány ve Východočeském kraji a část produkce byla distribuována v Polsku.

Výchozí surovinou (prekurzorem) pro výrobu metamfetaminu byl pseudoefedrin, který pachatelé extrahovali z volně prodejných léků dovážených z Polska.

Při dvanácti domovních prohlídkách byly zajištěny dvě kompletní zařízení k výrobě metamfetaminu (varny) a 100 g pervitinu, ze kterých by bylo možno

připravit až 2000 základních dávek. Cena takového množství metamfetaminu by na černém trhu dosahovala cca 100 000,- Kč. Dále se podařilo zajistit dvě „indoor“ pěstírny netechnického konopí, a 2 kg marihuany s 18 % THC a hotovost ve výši 100 000,- Kč.

Všichni pachatelé jsou vazebně stíháni pro zvlášť závažný zločin nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy dle § 283 odstavce 1, 3 písm. c) trestního zákoníku, za což pachatelům hrozí v případě prokázání viny a pravomocného odsouzení trest odnětí svobody na 8 až 12 let.

Operace ADARI a KAJI

Obě tyto související operace vedly k zadržení šesti osob vietnamské a jedné osoby české národnosti, které se zabývaly výrobou metamfetaminu a „indoor“ pěstováním konopí. Vyrobené drogy byly distribuovány nejen na území Karlovarského kraje, ale část produkce byla určena pro nelegální trh v SRN. K zadržení uvedených osob došlo na několika místech v Karlovarském kraji.

Při zajištění výše uvedených osob, následných domovních prohlídkách a prohlídkách jiných prostor bylo detektivy NPC mimo jiné zajištěno:

- celkem 925 g metamfetaminu v krystalické struktuře,
- celkem 18,1 kg sušeného konopí,
- jedna „indoor“ pěstírna konopí s 481 ks rostlin konopí v různém stádiu růstu,
- finanční hotovost v celkové výši 318 100,- Kč a 19.900,- Euro.

Hodnota zajištěných drog by na nelegálním trhu dosahovala cca 3 miliony korun.

Policejním radou NPC bylo proti výše uvedeným obviněným osobám zahájeno trestní stíhání, přičemž pět osob je stíháno vazebně. V případě prokázání viny a pravomocného odsouzení hrozí pěti obviněným osobám trest odnětí svobody v délce trvání od osmi do dvanácti let, a dvěma obviněným osobám trest odnětí svobody v délce trvání od dvou do deseti let.

Operace KORÁL

Po více než půlročním prověřování byla v roce 2012 příslušníky Národní protidrogové centrály služby kriminální policie a vyšetřování Policie ČR realizována akce s krycím názvem „KORÁL“. Při této operaci byly zadrženy čtyři osoby české národnosti ve věku od 24 do 40 let. Jejich trestná činnost spočívala v tom, že byly hlavními organizátory distribuce metamfetaminu na území Libereckého kraje. Celkově společně zobchodovali asi 5 kg metamfetaminu. Při realizaci byly provedeny domovní prohlídky, při kterých bylo nalezeno 150 000,- Kč v ho-

tovosti a 100 gramů metamfetaminu. A dále bylo zajištěno osobní motorové vozidlo zn. Audi A4 v hodnotě jeden milión Kč.

Policejním komisařem Národní protidrogové centrály SKPV bylo zahájeno trestní stíhání ve věci trestného činu nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy dle ustanovení § 283 odst. 1, 3 c/ trestního zákona. V případě prokázání trestné činnosti hrozí všem pachatelům trest odnětí svobody v rozmezí osm až dvanáct let.

Operace HALOI

Operace HALOI byla zahájena příslušníky Celní protidrogové jednotky Generálního ředitelství cel v září 2012 proti organizované skupině vietnamských pachatelů, kteří se zabývali vývozem psychotropní látky metamfetamin z České republiky na Slovensko, do Maďarska a Rakouska.

Jednalo se o skupinu obchodníků, kteří metamfetamin nakupovali od různých výrobců a přes vietnamské prostředníky pak pervitin nabízeli ke koupi zejména občanům Slovenské republiky, kteří s ním dále obchodovali. Policistům se podařilo v Praze zadokumentovat nákup metamfetaminu občanem Slovenské republiky, který byl s celkem 1,2 kg této drogy zadržen slovenskými celními orgány na hraničním přechodu Brodské. Všechny tři hlavní členy této

organizované skupiny, včetně jejich dodavatele metamfetaminu a dalších dvou slovenských odběratelů, se podařilo zadržet na jedné z benzínových čerpacích stanic na dálnici D1 při prodeji dalších 0,8 kg pervitinu. Celkem bylo při realizaci, na které se podíleli i příslušníci Národní protidrogové centrály, zadrženo 7 zločinců (4 občané VSR, 3 občané SR), cca 2 kg metamfetaminu, 20 500,- Euro (cca 512 500,- Kč), 10 mobilních telefonů, 3 digitální váhy, osobní automobil zn. MINI COOPER v hodnotě cca 500 000,- Kč.

Všem sedmi zločincům hrozí za spáchání zvlášť závažného zločinu nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy trest odnětí svobody v délce deset až osmnáct let.

OBCHOD MARIHUANOU

Operace GREEN

Operace byla zahájena detektivy Národní protidrogové centrály v květnu 2011 a jejím cílem byla dokumentace trestné činnosti organizované skupiny osob vietnamské národnosti, které se zabývaly dovozem specifických technologií určených k „indoor“ pěstování konopí za účelem výroby marihuany s maximalizací zisku kanabinoidních látek, především tetrahydrocannabinolu - THC. Za tímto účelem založili vietnamští zločinci, kteří s touto trestnou činností měli již bohaté zkušenosti z předchozího působení na území Kanady, společnost s ručením omezeným „GREEN FOREVER“, registrovanou v České republice v květnu 2009. Prostřednictvím této společnosti sídlící v Praze 4 – Libuši zločinci dováželi technologie k pěstování konopí z Kanady, Nizozemí a Číny, které poté prodávali dalším vietnamským zločineckým skupinám v ČR.

V září 2011 majitelé přetransformovali původní společnost „GREEN FOREVER“ na společnost „LUCKY FOREVER“. Tuto následně převedli na své příbuzné, kteří pokračovali v páchaní trestné činnosti. Nová společnost nadále působila v sídle společnosti předchozí a ponechala si zavedenou zločineckou klientelu.

V průběhu prověřování se detektivům podařilo zadokumentovat propojení společností dovážejících technologie k „indoor“ pěstování konopí se zločineckými skupinami, zabývajících se na území České republiky zřizováním „indoor“ pěstíren konopí, výrobou marihuany s vysokým obsahem THC a její následnou distribucí jak na území České republiky, tak i do ostatních zemí Evropské unie.

Při realizaci policisté odhalili a zlikvidovali celkem 6 velkokapacitních pěstíren konopí v obcích Osov

(okres Beroun), Petrovice, Stádov (okres Ústí nad Labem), Votice, Mnichovice (okres Benešov) a Praha – Hostivař. V těchto pěstírnách, kde byla již většina úrody sklizena, zajistili cca 2.000 ks rostlin konopí, cca 40 kg sušené marihuany s vysokým obsahem THC (10 %) a technologie potřebné k „indoor“ pěstování konopí v hodnotě 1.500.000,- Kč. Při provedených domovních prohlídkách a prohlídkách jiných prostor a pozemků dále policisté zajistili finanční hotovost ve výši 2.750.000,- Kč, osobní automobily Audi A6, VW Passat, VW Caddy, BMW 530, pistole zn. Browning, 10 notebooků a 50 mobilních telefonů.

Následnou prohlídkou dvou pražských velkoskladů společnosti byla zajištěna finanční hotovost ve výši 4.000.000,- Kč a technologie potřebné k „indoor“ pěstování konopí v hodnotě 20.000.000,- Kč.

Z celkového množství 2000 ks zajištěných rostlin konopí by bylo možné získat minimálně 20 kg marihuany. Následným prodejem takového množství marihuany společně se zajištěnými 40 kg sušené marihuany mohli pachatelé v rámci velkoprodeje získat finanční prostředky v celkové výši cca 18 milionů Kč. V případě pouličního prodeje by tato částka byla ještě vyšší.

Celkem bylo zadrženo a obviněno 11 zločinců z Vietnamu, kteří jsou vazebně stíháni pro zvlášť závažné zločiny nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1, odst. 2 písm. a), odst. 3 písm. c) trestního zákoníku a účast na organizované zločinecké skupině podle ustanovení § 361 odst. 1 trestního zákoníku, za které jim v případě odsouzení hrozí trest odnětí svobody v délce 8 až 12 let.

Operace DUKLA

Po několikaměsíčním rozpracování a prověřování trestné činnosti byly v rámci operace Dukla odhaleny dosud nejrozsáhlejší indoor pěstírny netechnického konopí v ČR a zadržena organizovaná skupina 13 obviněných pachatelů české a vietnamské státní příslušnosti, která se zabývala indoor pěstováním netechnického konopí a následnou výrobou a distribucí marihuany převážně na území Karlovarského a Ústeckého kraje. Část produkce byla vyvážena do SRN.

Specifikou tohoto případu je jednak zatím největší množství jednorázově zabavené marihuany v ČR a dále použití zcela ojedinělého způsobu dodávky energie pro pěstírny. Organizovaná skupina pachatelů používala pro výrobu elektrické energie celkem tři naftové agregáty, hlavní a nejvýkonnější z nich pochází z Číny. Další tři agregáty stejného typu měli pachatelé objednány. Pro tyto agregáty měli zadržení pachatelé již připravenou a kompletně vybavenou další část indoor pěstírny netechnického konopí a čekali pouze na dovoz agregátů, aby mohli zahájit pěstování konopí v celé pěstírně. Tato pěstírna byla dosud největší zajištěnou i přesto, že zatím fungovala pouze na půlku svého výkonu. Zajištěný agregát zn. VOLVO byl schopen pokrýt spotřebu elektrické energie pro 200ks 800W výbojek v jedné indoor pěstírně netechnického konopí. Cena jednoho agregátu činí cca 800 000,- Kč. Zbylé dva agregáty s nižším výkonem sloužily taktéž k pokrytí nadměrné spotřeby energie pro indoor pěstování netechnického konopí.

Hlavními organizátory této skupiny pachatelů byli dva muži české národnosti, kteří se velmi významným způsobem podíleli na fungování celého obchodu s marihuanou. Obstarávali objekty pro zřízení indoor pěstíren netechnického konopí včetně vybavení, za-

jistili vytvoření odběratelské sítě nejen v ČR, ale také v SRN, kde se snažili získat strategického partnera a také rozhodovali o toku financí. Každou pěstírnu řídili jako samostatnou buňku a pouze oni znali celý rozsah organizované skupiny a postupovali podle podrobného plánu. O bezohlednosti jejich počínání svědčí zazděný vietnamský zahradník v jedné z pěstíren. Pachatelé byli zadrženi ve svých bydlech v Karlových Varech a obci Dolní Žďár, okr. Karlovy Vary.

Při provedených domovních prohlídkách, prohlídkách jiných prostor a pozemků byly zajištěny celkem 4 kompletní velkokapacitní indoor pěstírny netechnického konopí včetně 5600 ks rostlin konopí v různých fázích růstu, výše zmíněné agregáty, jeden vysokozdvizný vozík, 3 motorová vozidla, finanční prostředky ve výši 700 000,- Kč a nádrže s obsahem cca 5000 litrů nafty.

Z celkového množství 5600 ks zajištěných rostlin konopí by bylo možné získat minimálně 50 kg marihuany. Následným prodejem takového množství marihuany mohli pachatelé získat finanční prostředky v celkové výši cca 40 milionů Kč.

Všech 13 zadržených pachatelů bylo policejním radou NPC obviněno ze zvlášť závažného zločinu nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a jedy v souladu s ustanovením § 283 odst. 1, odst. 2, písm. a), odst. 3, písm. c) trestního zákoníku, kdy jim v případě prokázání viny a pravomocného odsouzení hrozí trest odnětí svobody v rozmezí od 8 do 12 let. Okresním soudem v Karlových Varech bylo rozhodnuto, že 12 ze 13 zadržených pachatelů bude stíháno vazebně, jeden muž české národnosti bude stíhán na svobodě.

Operace CUKROVAR

Operace Cukrovar byla zahájena ve spolupráci s Centrální kriminální Inspekcí Oldenburg, Spolková republika Německo v červnu 2012. Cílem společného rozpracování byla dokumentace trestné činnosti mezinárodní organizované skupiny osob vietnamské národnosti, které se zdržovaly na území Kanady, Spolkové republiky Německo a České republiky. Tato zločinecká skupina se zabývala „outdoor“ pěstováním konopí na území Spolkové republiky Německo a České republiky.

Hlavním organizátorem trestné činnosti byl občan Vietnamu, žijící střídavě v Kanadě a Spolkové republice Německo, který společně s dalšími třemi občany Vietnamu, žijícími na území Spolkové republiky Německo, zřídil a provozoval velkokapacitní „outdoor“ pěstírny konopí. První z pěstíren pachatelé provozovali na území Spolkové republiky Německo, kde byla jejich investice do této nelegální činnosti zmařena díky souhře povětrnostních vlivů a opatření německých kolegů. Z tohoto důvodu přesunula skupina své kriminální aktivity na území České republiky, kde si prostřednictvím dalších spolupachatelů z řad občanů Vietnamu, žijících na území České republiky, pronajala cca pětihektarový pozemek v areálu bývalého cukrovaru v obci Klobuky, okr. Kladno. Ze Spolkové republiky Německo si následně pachatelé dovezli technologie potřebné k „outdoor“ pěstování konopí v hodnotě cca 1500 000,- Kč. V areálu cukrovaru následně vybudovali 12 foliových pěstebních stanů o rozměrech cca 7 x 40 metrů, ve kterých mohlo

být pěstováno najednou až cca 12 000 rostlin konopí.

Další „outdoor“ pěstírny konopí vybudovala cílová skupina pachatelů v obci Běleč, okres Prachatice, kde v areálu bývalého ranče vystavěla 5 foliových pěstebních stanů o rozměrech cca 7 x 40 metrů, kde mohlo být pěstováno 5000 rostlin konopí a současně zde zřídila řízkovnu konopí.

Realizace operace probíhala koordinovaně jak na území České republiky, tak i na území Spolkové republiky Německo. Ve Spolkové republice Německo byli zadrženi všichni hlavní organizátoři popisované trestné činnosti, celkem čtyři osoby. V České republice byl zadržen jeden občan Vietnamu, který koordinoval zřízení „outdoor“ pěstíren v obcích Klobuky a Běleč. Tento pachatel si najímal pracovníky původem z Vietnamu, kteří nejprve pěstírny postavili a poté se starali o rostliny konopí. V České republice zajistili policisté i dvě „outdoor“ pěstírny konopí s celkovou kapacitou až 17.000 rostlin a 5.000,- ks vzrostlých rostlin konopí, z nichž vyrobená marihuana by měla na nelegálním trhu v České republice hodnotu cca 50 000 000,- Kč.

Obviněný občan Vietnamu je vazebně trestně stíhán pro zvlášť závažný zločin nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1, odst. 3 písm. c), odst. 4 písm. c) trestního zákoníku, za který mu v případě odsouzení hrozí trest odnětí svobody v délce 10 až 18 let.

Operace SEN

Po téměř ročním rozpracování a prověřování trestné činnosti zatkli detektivové dva pachatele české státní příslušnosti, kteří se zabývali nelegálním pěstováním rostlin netechnického konopí a následnou výrobou a distribucí marihuany a dovozem a distribucí vysoce kvalitního hašíše. Policisté muže zatkli přímo při předání 6,5 kg hašíše, což představuje zajištění největšího množství hašíše v České republice za posledních 8 let.

Při následných domovních prohlídkách u pachatelů detektivové našli a zajistili dalších 12 kg hašíše, nelegální pěstírnu konopí, 300 gramů sušiny marihuany připravené k následné distribuci, finanční hotovost ve výši 750 000,- Kč, 150 ks vltavínů, 6 ks mobilních telefonů a 1 notebook. Policisté zajistili také podomácku vyrobené zařízení tzv. separátor pylu - bubnový odlučovač, které se používá pro domácí výrobu hašíše z netechnického konopí. Dovoz dalších 10 kg hašíše podezřelými do České republiky zadokumentovali policisté v průběhu prověřování.

Hašíš do České republiky dovážel jeden ze zatčených mužů, který tuto drogu s velmi vysokým ob-

sahem THC nakupoval v Maroku a následně v úkrytu v obytném přívěsu převážel přes Španělsko, Francii a Německo.

Ve skleníku u rodinného domu jednoho ze zadržených pěstovali pachatelé rostliny netechnického konopí. Policisté zde zajistili celkem dvacet extrémně vzrostlých matečních rostlin, které byly určeny k dalšímu řízkování. K těmto účelům měli pachatelé připraven zahradní materiál v podobě květináčů, zeminy a hnojiva.

Prodejem zajištěných drog v rámci pouličního prodeje by pachatelé mohli získat finanční prostředky v celkové výši cca 3 miliony Kč.

Oba zadržení pachatelé byli policejním radou NPC obviněni ze zvlášť závažného zločinu nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a jedy v souladu s ustanovením § 283 odst. 1, odst. 3, písm. b), c) trestního zákoníku, kdy jim v případě prokázání viny a pravomocného odsouzení hrozí trest odnětí svobody v rozmezí od 8 do 12 let. Okresním soudem v Českých Budějovicích bylo rozhodnuto, že zadržení pachatelé budou stíháni vazebně.

Operace AVANT

Operace byla zahájena detektivy Národní protidrogové centrály a Celní protidrogové jednotky v srpnu 2012. Cílem rozpracování byla mezinárodní organizovaná skupina vietnamských zločinců, v jejíž čele stála šestačtyřicetiletá žena, která se v České republice zabývala obchodem se sušeným konopím s vysokým obsahem THC. Marihuanu skupina prodávala zejména odběratelům vietnamské národnosti, a to nejen v České republice, ale i v Maďarsku, Polsku a Spolkové republice Německo. Jednotliví členové této vietnamské zločinecké skupiny působili v Praze, Ústí nad Labem a Teplicích. Zisk z trestné činnosti byl částečně legalizován v hernách s výher-

ními automaty, které někteří ze zločinců provozovali.

Během prověřování trestné činnosti pachatelů se policistům podařilo zadokumentovat zobchodování více jak 18 kg marihuany. Prodej 3,3 kg marihuany v hodnotě 250 000,- Kč byl zadokumentován v Litvínově, kde policisté následně zadrželi vietnamského odběratele s povoleným pobytem na území ČR, který měl v úmyslu tuto drogu vyvézt do Polska. Dalším zadrženým kurýrem byl mongolský státní příslušník s povoleným pobytem na území Maďarska, který od skupiny zakoupil 4,9 kg marihuany v hodnotě 370 000,- Kč a tuto drogu vezl vlakem odběratelům z řad vietnamské komunity do Maďarska. Mongolského kurýra se podařilo zadržet ve spolupráci s příslušníky Finanční správy Slovenské republiky poté, co mezinárodní rychlík, kterým cestoval, překročil hranici mezi Českou a Slovenskou republikou. V Praze detektivové NPC zadokumentovali obchod s 10 kg marihuany v hodnotě 750 000,- Kč a zadrželi tři občany Spolkové republiky Německo kurdské národnosti, kteří plánovali drogu vyvézt a prodat se značným ziskem v SRN.

Všichni zadržení zločinci jsou stíháni vazebně a za spáchání zvláště závažného zločinu nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy dle § 283 odst. 1, odst. 2 písm. c), odst. 4 písm. c) trestního zákoníku jim hrozí trest odnětí svobody v délce 10 až 18 let.

OBCHOD S ANABOLIKY

Operace ROID

Po více jak dvouletém rozpracování a prověřování trestné činnosti ve spolupráci s Celním ředitelstvím Praha a Celním pátracím úřadem Essen SRN zadrželi detektivové NPC skupinu 8 pachatelů české státní příslušnosti, kteří se zabývali nelegálním prodejem látek s anabolickým a jiným hormonálním účinkem. Jednalo se o první operaci zaměřenou na distributory látek s anabolickým a jiným hormonálním účinkem realizovanou v takovémto rozsahu, a to jak co do množství zachycených látek, tak i počtu dotčených zemí.

Skutkovou podstatu trestného činu „výroba a jiné nakládání s látkami s hormonálním účinkem“ zavedla novela trestního zákoníku v roce 2010, do této doby bylo trestné pouze podávání anabolických látek mládeži. Nová právní úprava reagovala na potřebu zajištění omezení dostupnosti látek s dopingovým účinkem, a to jednak vzhledem k jejich nebezpečným účinkům na zdraví člověka a dále v souvislosti s tendencí harmonizovat právní normy v rámci Evropského společenství.

Členové organizované skupiny působili na území České republiky, Španělska, Ukrajiny, SRN a Kypru. Během prověřování trestné činnosti se detektivům podařilo zadokumentovat, že ve sledovaném období byly zaslány na účty pachatelů ze zahraničí finanční prostředky ve výši cca 180 000,- EUR a 1 000 000,- Kč.

Samotná trestná činnost probíhala tak, že pachatelé nakoupili zakázané látky na černém trhu na území Thajského království, odkud je zasílali přímo na území České republiky. Další variantou bylo zasilání přes území Ukrajiny, kdy ve většině zdokumentovaných případů byly dopingové látky baleny do obalů od „legálních“ přípravků, např. od potravinových doplňků, a takto byl jejich dovoz na území České repu-

bliky deklarován. Zde pak byly tyto látky dále přebalovány, označovány padělanými etiketami a sofistikovaným způsobem rozesílány na základě objednávek z internetových obchodů celé síti zákazníků po západní Evropě.

Hlavní organizátoři této skupiny jsou stíháni pro zvlášť závažný zločin „výroba a jiné nakládání s látkami s hormonálním účinkem“ podle § 288 odst. 1, odst. 3 písm. b), odst. 4 písm. c) trestního zákoníku a zločinu podvodu podle § 209 odst. 1, odst. 3 trestního zákoníku, za což jim v případě pravomocného odsouzení hrozí trest odnětí svobody v délce trvání až 12 let.

Ostatní členové skupiny pachatelů jsou stíháni podle § 24 odst. 1, písm. c) tr. zákoníku pro účastenství formou pomoci na spáchání zvlášť závažného zločinu výroba a jiné nakládání s látkami s hormonálním účinkem podle § 288 odst. 1, odst. 3 písm. b), odst. 4 písm. c) tr. zákoníku, za což jim v případě odsouzení hrozí rovněž trest odnětí svobody v délce trvání až 12 let. Někteří ze zadržených pachatelů organizované skupiny jsou na základě rozhodnutí soudu stíháni vazebně.

Vyšetřování případu probíhá paralelně též na území SRN, kde jsou samostatně stíhány další osoby. V jednom případě se jedná o občana České republiky, který zde byl zadržen při přepravě zakázaných přípravků v podobě ampulí k nitrosvalové aplikaci a dále tablet k perorálnímu podání. Jednalo se o cca 700 ampulí a 160 000 tablet s obsahem látek s anabolickým a jiným hormonálním účinkem, vše v hodnotě cca 25 000 EUR. Za toto nezákonné jednání byl v SRN pravomocně odsouzen na 2 roky a 9 měsíců nepodmíněně.

PREVENCE DĚTSKÝCH HŘIŠŤ

kpt. Mgr. Barbora KUDLÁČKOVÁ – NPC

Projekt „Prevence dětských hřišť“ zahájilo v tomto roce v Libereckém kraji nově založené občanské sdružení Speciální Operace Czech Republic. Hlavním cílem projektu jsou preventivní prohlídky dětských hřišť a snížení rizika poranění občanů a zejména dětí o injekční jehly odhozené nejčastěji osobami závislými na návykových látkách. Prohlídky zajišťuje speciální skupina za pomoci cvičeného psa na vyhledávání injekčních stříkaček a jehel.

Nezisková organizace s názvem Speciální Operace Czech Republic o. s. (SOCR) vznikla počátkem roku 2013. Zakladatelem této organizace je Roman Preisler, zasloužilý psovod a záchranář, oceněný Zlatým záchranářským křížem za záchranářskou a humanitární pomoc v zahraničí. Toto ocenění mu bylo předáno tehdejšími prezidentem České republiky Václavem Havlem na Pražském Hradě. V minulých letech pracoval pod záštitou města Jablonce nad Nisou. Začátkem roku 2013 se rozhodl pokračovat dál ve svém poslání, pomáhat lidem v nouzi, v oblastech záchranářství, osobní ochrany, pyrotechnické prevence a ochrany, detektivní služby a výcviku psů.

Jaké byly Vaše začátky práce psovoda?

V roce 1999 jsem společně se svou fenou němec-

kého ovčáka – Arta Bohemia Danol vstoupil do hasičského sboru dobrovolných hasičů v Jablonci n/N – Paseky. Od té doby jsem se aktivně zapojoval do záchranných prací sboru. Byl jsem poslán na mnoho výjezdů, abych pomohl s vyhledáváním pohřešovaných osob či prohledal prostory, zda tam není uložena bomba.

Prošel jste nějakým speciálním výcvikem?

Mám kurz osobního ochránce, jehož součástí je i pyrotechnická prevence a ochrana. Arta byla od roku 2001 využívána na základě souboru zákonů o krizovém řízení k likvidaci následků mimořádných událostí na území města Jablonce nad Nisou a dle poplachového plánu kraje i na území jiných obcí nejen s hasiči, ale i se státní a městskou policií. Téhož roku jsme vyjeli na záchranné práce po povodních do Polské republiky a v srpnu roku 2002 pracovali na povodních v Děčíně při záchraně osob. V dalších letech jsme pracovali i na zahraničních misích, kde jsme nasbírali mnoho zkušeností a praxe.

Jelikož jsem v roce 2011 bohužel pochoval svou fenku Artu, rozhodla se moje rodina na podzim roku 2012 pořídit štěně belgického ovčáka jménem Kay Kwanah. Štěně pochází, z chovné stanice Zuzany Mrňákové z Liberce, která nám doporučila toto plemeno jako vhodné pro tuto činnost. Kaye jsem začal připravovat na záchranářskou práci a osobní projekty v oblasti boje proti kriminalitě (drogy, šikana), a dále prohlídky pískovišť a dětských hřišť zaměřené na eliminaci nebezpečných předmětů a injekčních stříkaček v dosahu dětí a ochranu škol.

Jak jste přišel na myšlenku preventivního projektu zaměřeného na dětská hřiště?

Na základě vlastní zkušenosti a strachu o svou dceru Terezku, která se málem poranila o injekční jehlu při hře na pískovišti v areálu dětského hřiště. S rodinou jsme se začali zajímat o tuto problematiku a zjistili, že největší nápor spojený s odstraňováním aplikačních pomůcek zaznamenávají strážníci v ob-

dobí od jara do podzimu, kdy se nálezy nesoustředí pouze na méně přístupné a zřídka navštěvované lokality, ale vyskytují se i v parcích, na hřištích, zastávkách MHD či na jiných frekventovaných místech včetně centra města. Bohužel jsem se setkal s nezájmem o tuto činnost ze strany bezpečnostních manažerů měst a byl jsem nucen založit Speciální Operace Czech Republic o. s. za podpory své rodiny jakožto členů sdružení.

Co byste řekl k výcviku psa pro tyto účely?

Tento výcvik je náročný nejen pro psovoda, ale i pro psa, jelikož nejsou doposud známy žádné postupy. Proto jsme se jako sdružení rozhodli vytvořit metodiku pro tento speciální výcvik. Stálo nás to mnoho úsilí a hodiny zkoušení různých metod. Po několika měsících pravidelné přípravy a výcviku se dostavil vytoužený výsledek, kdy pes dokázal označit první injekční stříkačku v pískovišti na dětském hřišti. Následovalo zdokonalování psa a dnes se můžeme pochlubit tím, že pes dokáže najít i samotnou jehlu k injekční stříkačce, kterou nezaznamená ani detektor kovu.

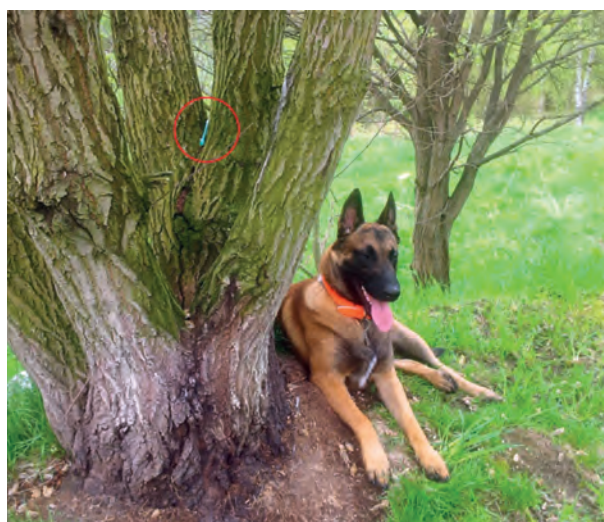
Jak probíhá samotný výcvik psa?

Výcvik probíhá ve večerních až brzkých ranních hodinách, kdy jsou hřiště zcela prázdná, ale na druhou stranu dostatečně nasycena různými lidskými pa-

chy, společně s přítomností různých předmětů, jako jsou například odhozené odpadky, nedopalky či jiné předměty. Před výcvikem na místě, kde má probíhat, se předem úmyslně ukryjí injekční stříkačky, jehly i krevní vzorky. Místa pro ukrytí jsou například: lavičky, skluzavky, prolézačky a okolí odpadkových košů, či samotné pískoviště. Pro prohlídky se používají dvě metody. Buď za pomoci vodítka na konkrétní prohlídky daných míst nebo samovolným pohybem psa, řízeného povelům „Hledej“, kdy se pes sám snaží systematickým nácvikem prohledávat nejčastější místa výskytu nebezpečných předmětů. Základem výcviku je psa naučit označit nebezpečné předměty v místě nálezu zalehnutím, ne hrabáním, z důvodu jeho poranění. Tím dá svému psovodu najevo, že našel určený předmět. Psa je potřeba učit na nepoužité stříkačky a jehly, důvodem je velké množství druhů tekutin, které mnohou být obsaženy ve stříkačce. Tento výcvik je velice náročný, protože nepoužitá stříkačka či jehla zanechává minimální pachovou stopu. I přesto se dostavují první úspěšné výsledky.

Doufáme tedy, že se nám podaří touto metodou připravovat další psy, které bude možno pro tuto činnost využívat po celé České republice, a tím se pokusit zajistit bezpečnější místa pro naše děti.

Děkuji za rozhovor.

DEN STANDARTY

kpt. Mgr. Barbora KUDLÁČKOVÁ – NPC

Tak jako každým rokem oslavila i letos Národní protidrogová centrála výročí získání své vlajky. Převzala ji dne 24. května 1999 od občanského sdružení „Rodiče proti drogám“ jako ocenění namáhavé a náročné práce policistů v boji s drogovou kriminalitou. Při této příležitosti proběhlo slavnostní setkání policistů Národní protidrogové centrály se zástupci spolupracujících útvarů, zahraničních

partnerů a bývalých spolupracovníků.

Udržování a rozvíjení „esprit d' corps“ – (ducha jednoty, pospolitosti, soudržnosti, solidarity), dobrých pracovních a mezilidských vztahů a zachovávání tradic vnímá vedení Národní protidrogové centrály jako významný morální regulativ a základní kritérium pro výkon mimořádně složitě a náročně práce detektivů NPC.

Ředitel Národní protidrogové centrály plk. Mgr. Jakub Frydrych vyjádřil potěšení nad hojnou účastí na této akci, přivítal všechny přítomné a seznámil je s aktuální situací v rámci jednotky. Při slavnostním ceremoniálu poté udělil pěti detektivům Bojový nůž, který je symbolem náročné, nejméně pětileté služby u útvaru, jehož příslušníci plní své úkoly s velkým osobním nasazením v souladu s kodexem cti NPC. Nápis „HONOR ET IUSTITIA“ je vyryt nejen na čepel, ale i do jejich srdcí.

Jako poděkování za dlouholetou přínosnou službu v boji proti drogám v řadách Národní protidrogové

centrály udělil dvěma bývalým policistům Odznak veterán.

Za projevení mimořádné akceschopnosti a ducha přítomnosti při záchraně lidského života udělil ředitel NPC Děkovaný list svému náměstkovi plk. Ing. Petrovi Kočímu, který mimo službu svým odvážným a aktivním přístupem pomohl zachránit ženu z hořícího bytu.

Celý večer proběhl v příjemné a přátelské atmosféře v duchu vzpomínek na společně prožité chvíle během služby a s příslibem dalších setkání či spolupráce.

PŘÍBĚHY PSANÉ ŽIVOTEM

pplk. Mgr. Miroslav HRACHOVEC – NPC

por. Bc. František KALUŽA, por. Bc. Peter GABAĽ,

por. Mgr. Petr KUBERA, por. Bc. Jiří RACZKÝ – SKPV Praha IV.

Asfalt lepší hašiše

Začalo to zadržením dvanácti osob v herně – baru v Nuslích. Jedním z předvedených byl i – známá figurka mezi drogaři – Honzík. Mladý kluk, fetující co se dá, živící se drobnými krádežemi, drobnými podvůdky a prodejem levých fetů. Místo drogy prodával omítku nebo rozdrčený Rohypnol. Proto nás překvapilo, že jsme u něj našli asi pět malých cihliček hnědočerné barvy zabalené v igelitu.

Kde by Honzík vzal hašiš?

Prostě proto jsme si ho na kriminálce hned nechali z cely přivést k výslechu. Honzík kancelář již znal, tak se rychle usadil na tvrdou dřevěnou „výslechovou židli“ a začal mluvit. Veliteli fetuju, ale nic jsem neprovedl, tak jsem tu omylem. My jenom zírali, způsob mluvy byl zvláštní, bylo to, jako když se rychlost přetáčení na magnetofonu přepne na dvojnásobnou rychlost. Avšak Honzík hned vysvětlil: Veliteli, než ste mě sebrali, tak jsem se nastřelil pervitinem, tak sem rychlejší a všechno dělám rychle. Dobrá, tak to půjdeme hned k tomu, co nás zajímá. Honzík co ten hašiš, který si měl v kapse. Ježíši, veliteli, jaký hašiš, však mě znáte, kde bych ho vzal. A co to je v těch cihličkách, co jsi měl u sebe? Jo, vy myslíte v tom igelitu, to mám asfalt. A na co máš asfalt? Veliteli, vždyť víte, já nikdy opravdový fety neprodával, já jen

fetuju. Dříve jsem prodával v psaníčkách jako hero – omítku, ale začali mě s tím honit měšťáci a porád mi dávali složenky na pokuty, tak jsem se na to vykašlal. Teď prodávám ten asfalt cizincům, hlavně Angličanům, jako hašiš, jednu tu cihličku za litr. Jak se domluvíš a jak je sháníš? No vidím, přece poznám Anglana a ptám se – hašiš yes? No a vono to de a říkaj yes. A to se nebojíš, že ti někdo rozbije hubu? Veliteli bojím, ale oni si choděj ke mně kupovat další hašiš i několikrát za sebou s tím, že tak dobrý materiál ještě neměli. Víte veliteli, nejhorší je, že ten nový asfalt nemá tu správnou barvu, správnou barvu má asfalt jen starší, jak je mezi kostkama na Starém Městě nebo na Karlově mostě, ale tam se zase strašně špatně vyrejpává. A pak se musí žmoulát, aby se z něj dostaly zrnka písku, aby vypadal jako hašiš.

Jak to skončilo, prostě hašíš jsme poslali na expertízu, přičemž nám bylo potvrzeno, že se jedná opravdu o asfalt se stopami heroinu. To Honzík vysvětlil příště. Veliteli, já tam heroin nikdy nepřidá-

val, fakt, a jak se tam dostal nevím. Honzík fetuje i heroin, kupuje ho v psaníčkách, která si dává do kapsy a v kapse žmoulá i asfalt. Prostě Honzík drogy neprodává.

PRAŽŠTÍ ALKOHOLIKOVÉ

Karel LADISLAV

Kukla

PRAŽSKÉ BAHNO

2.díl

Typy a figurky

Ve Věstníku ministerstva zdravotnictví uveřejnil r. 1926 dr. J. Pilař, šéf policejních lékařů v Praze, obšírnou zprávu, v níž mezi jiným velmi poutavě líčí své zkušenosti s alkoholismem v Praze. Již před válkou vyskytli se tu i tam alkoholikové, kteří pili denaturovaný líh.

Za války byly hledány náhražky za nápoje lihové, ježto tyto nápoje byly drahé a těžko dosažitelné. Nešlo tu jen o vaření piva doma podle různých receptů; notoričtí pijáci užívali denaturovaného líhu, jehož pití se rozšířilo a rozšířeno je od té doby stále. Pijí jej oslazený cukrem. Tento nápoj je mezi alkoholiky znám pod jménem Sanctus – což je odvozeno od Spiritus sanctus. Pochvalují si, že je levný a – velmi chutný. Jiní pijí jej s rumem nebo koňakem. V r. 1923 bylo zatčeno pro opilství a s ním spojené delikty 2181 osob čili celá jedna osmina všech zatčených (17 870 případů). Denně bylo zatčeno přibližně 10 osob pro opilství. Mnozí alkoholikové tvrdí, že zvykli lihovinám teprve v poli; jisto je, že velmi často je to jen lichá výmluva.

Alkoholikové, kteří přijdou s policií ve styk jsou velkou většinou muži; ti pijí ve veřejných místnostech a dopouštějí se v opojení různých deliktů. U žen jsou to vesměs prostitutky z povolání a bardámy, jež pijí ve veřejných místnostech a přijdou ve styk s policií. Jiné ženy oddávají se pití piva i silných lihových nápojů doma; ty ve styk s policií nepřijdou. Vůbec se zda, že ženy se oddávají pití lihovin mnohem větší měrou, nežli se obecně zato má. Podle statistiky z r. 1923 bylo šestkrát více zatčení mužů pijáků, než žen. Zdá se, že tu jistou roli hrají poměry tepelné a světelné. Počet zatčení v měsících teplých a světlých je o něco menší nežli v měsících chladných a temných. Mladistvých osob – do 18 roků stáří – bylo zatčeno jen 12; dorost alkoholiků tvoří lidé 19 – až 24letí, jichž bylo zatčeno 338; 268 mužů a 70 žen. Největší počet zatčení pro opilství připadá na noc se soboty na neděli a s neděle na pondělí; dále dosti velký počet zatčení je v noci s posledního dne měsíce na prvního v měsíci následujícím, jakož i v noci s prvního na druhého.

Ošetření opilých je dnes velmi nedokonalé. Alkoholikové nalézající se v hlubokém bezvědomí dopra-

vují se do nemocnice, kam právem naleží. Opilí však, které lze snadno vzbudit nebo kteří se nalézají ve stadiu vzrušení, dopravují se na policejní strážnici, kde nemohou však býti umístěni nežli ve vězení.

Obojí tito opilí nepatří na strážnici; tím méně ještě na pryčny v separaci. První postrádají dohledu a zvracejí-li v bezvědomí, mohou se udusiti vdechnutím obsahu žaludečního do průdušky. Náleží do místnosti, kde by byli uloženi na řádných lůžkách, a kde by zůstali pod dozorem zkušeného zřízence nebo i lékaře. Taková místnost by se hodila k ochranné stanici. Bylo by lze tam uložit také epileptiky po záchvatu. Druzí dopouštějí se v alkoholickém rozčilení různých deliktů a nejsouce zcela přičetní, zbytečně se stávají trestnými. Vedle toho ustavičným hlomozem ruší spánek strážníků i správce komisařství a jejich rodin, jakož i obyvatelů okolních domů. Tito opilí náležejí do místností tak situovaných, kde by lomozem okolí neobtěžovali. Hlavním prostředkem proti alkoholismu je podle dra Pilaře odstranění příležitosti k pití lihovin.

Pražští morfinisté, kokainisté i požívači opia

Morfinismus a kokainismus!

Kolik zoufalství a bídy je v těchto slovech! Jak mnoho zemí bylo po světové válce tímto bahnem – vzniklým z poválečné civilisace – zamořeno! S hrůzou čteme statistiky všech zemí o rozšíření tohoto moru, kteréž donucují zákonodárce k vydávání drakonických zákonů.

Morálka poválečného člověka klesá ustavičně a nutí to k hlubokému přemýšlení. Není tomu tak dlouho, co svět vdechoval výpary lidské krve z bojišť a dnešní poválečná doba, nabitá třídními boji, hesly a ziskulačností, není bohata na útlocitné lidi. Jaký tedy div, že dnes, kdy lidstvo, zbavené jemnocitu, hází přes palubu otázky platonismu a altruismu, že dnes ty ubohé, životem zničené postavy v tomto velikém životním shonu za materialismem jsou strženy do duševní bídy a že v zoufalství utíkají se k umělým útěchám a věcem, jež člověka alespoň na čas zbaví soudnosti a střizlivého rozumu.

Morfium, kokain, opium, alkohol!

Toť oni tišitelé duševní bídy! Člověk mravně zachovalý – který doposud nepřišel do konfliktu se zákony – dle pokroku své nemoci pozbývá znenáhla vůle a morálky – srazí se se zákonem.

Tvrdí se, že morfinik a kokainik mají báječnou intenzivní pracovní sílu. Ano, hned po injekci pracuje mnohem více nad normál, ale poněvadž napětí a rozčilení jej brzy opouští, není mu možno práci dodělati, jest roztržitým a nemůže při svém chorobně podrážděném optimismu odměřovati své jednání. Z toho vyplývají konflikty.

Morfinik a kokainik brzy zapominají lásky a věrnosti své milenky, ženy, nebo příbuzných; tento cit v nich zvolna vymírá. Každý prostředek jest jim dobrý k dosažení nebo prodloužení jejich jediné lásky – morfia nebo kokainu. Vinu na tom ovšem nese liknavý zákon, neboť dobrovolně nedá se žádný z nich obtížně léčit. Učiní-li však tak, pak za nedlouho prchá z ústavu, jakmile pociťuje následky na svém těle. Lékaři nemají sebemenšího prostředku, aby jej udrželi.

Následující historka z bludného víru morfinistu pražského bahna svědčí o tom, jakými prostředky dopomáhá si morfinik k předmětu svých chorobných tužeb!

Jakýsi medik byl zachvácen touto vášní. K morfiu dopomáhala mu jednak dobrá slova. Chodil na zapřenou po cizích lékárnách. Lékař mu předepsal dva gramy morfia. Druhého dne již morfia neměl. Šel tedy opět k onomu lékaři, avšak v době, kdy věděl, že ho nezastihne doma. Nějakými výmluvami u služby dosáhl toho, že dostal se až k psacímu stolků, kdež vzal více formulářů pro recepty. Pak chodil s recepty pro morfium delší dobu, neboť jako lékař věci rozuměl a dovedl si takový recept napsati. Avšak jednoho dne byl na ulici zadržen a bylo u něho nalezeno morfium a injekční stříkačka. Byl postaven před soud a odsouzen na tři měsíce do nemocničního vězení. Tam bylo hned započato s léčením velice přísně. Dali jej do prostorné cely a byl po celou dobu léčení ve dne v noci hlídán dozorcí. Pět lékařů jej ošetřovalo, poněvadž byl smrtelně nemocen. Byl ošetřován jako v nějakém soukromém ústavu – kuřata, víno, koňak, kakao, pomoranče, ryby dostával každodenně zdarma na přání, pokud mu to zdravotní stav dovoľoval. Tak se zakrátko uzdravil a byl zdravotní komisí propuštěn. Kdyby se nebyl uzdravil během těch tří měsíců, tu dovoluje zákon, prodloužit léčebnou dobu na šest měsíců. Celé dobrodiní tohoto zákona spočívá v tom, že poskytuje možnost každého morfinika nebo kokainika vsadit za mříže a že mu odnímá možnost dále užívatí jedu.

K tomuto zlu poji se ještě další – kouření opia.

Obrovská města Nový York, Londýn, Paříž, Berlín lesknou se dnes ve znamení mravnostního úpadku. Nový York jest Babel. Město světla, reklam, autodrožek, radiotelegrafů a antén, ohromné fascinace světla a barev – hlásá rapidní vzestup technické vědy –

civilisace a bohužel současně mravního úpadku. Bary, chantány, kuřácké brlohy a herny – vztýčily vysoko nad městem svoje vlajky. V tepnách New Yorku to hřmí a hučí. Vidíme rozjařené taneční bary, zahalené v temné světlo, kde sekt rozežhavl krev tanečnicků. Vidíme herny se mnoha hráči u kulatých stolků a rulet. V těchto tepnách jest živo! Na druhé straně jsou tiché uličky čínských čtvrtí, dobře hlídané elegantními policemany.

Tam v tajných místnostech, kam policie zřídka kdy vkročí, sedí svorně Asiaté, Evropané i Američané – spojení k sobě společnou vášní – opiem!

Opium!

Získává se z máku, jemuž daří se v půdě žluté a tučné a taková půda nalézá se v krajině řek Peiho (severní), Hoangho (žlutá) a Sikiang. V krajinách Pakhoi, Tong-king, Tsi-nau-fa a Jün-nau. Jakmile nadejde čas, zpestří se ohromná pole máku ohnivým krojem čínských rolníků, oděných v hnědý a bílý šat – na hlavách kulaté, slaměné přilbice proti úmornému vedru. Hlavičky makovic se nařízou a vytékající šťáva chytá se do zvláštních nádobek, kde se nechá ssednouti, formuje se v maličké bochánky a pak se různým preparováním zdokonaluje. Při této práci je zaměstnáno na tisíce chudých dělníků, kteří za mizernou stravu a groš pracují s úžasnou vytrvalostí od rána až pozdě do noci.

S počátku opium dováželo se z Indie, později počalo se pěstovati v Číně – a dnes je tam nejrozšířenější. Smutně podrývá čínskou společnost. Hlavními jeho následky jsou smyslnost a popudlivost vedle jiných nectností. Kouří se v místnostech pestrých uliček celého Orientu. Tam v uličkách lásky a opia proudí davy hnědých a žlutých postav. Z otevřených kaváren, z nichž zaznívá orchestr – gramofon, drnkání kytar – unikají výpary džinu a rumu – tabákového dýmu – ozývá se křik zpitých námořníků. Taková ulička – tot' znak Orientu - tot' jeho definice! Lze tam vidět různé kahnu (orient. kavárna), kde tanečnice tančí smyslné tance před ospalými pohledy vyžilých domorodců, kouřících nargile (vodní dýmka). Venku v úzké ulici hřmí ruch pouličního života, hrčí povozy a trubky a hulákají pouliční prodáváci.

A v tomto barevném shonu Orientu – v temných zakoutích jsou skryty opiové brlohy. Jsou to místnosti komfortně zařízené. Vchody jsou ověšeny bohatými portierami, za nimiž tančí malé bajadery před ztrnulými grimasami návštěvníků. Vidíme tu profily ostré a bronzové, v nichž hoří vášeň – odpudivé a zbičované krví – nepokojné, melancholické a smutné, zložené a průhledné jako benátské sklo. Popíjejí sekt – kouří nargile a pozorují smyslné pohledy tanečnice.

Hle obrázků takové místnosti: pokoj, na jehož zdích visí čalouny a koberce pestrých barev – několik

kuřáckých stolků, na nichž leží dýmka. Zde scházejí se obyvatelé celého světa a kouří opium. Ztrnulýma očima hledí v neznámo a cítí se býti přeneseni do jiných světů. Jsou tu obličejové žluté a ztrnulé, v nichž zeje propast a pokora, obličejové tmavé, stažené démonickou nenávistí, očistěné vypáleným znamením – plavé i mongolské.

Gigantické, schvácené vnitřním ohněm – zřízené – poloomámené a šilenstvím posedlé. Definice pocitů při kouření jest snadnou. Kuřák opia prožívá během vteřin staletí. S počátku pocituje nesmírnou tíhu, náhle před ním zakolísá půda – vidí se přenesen do cizích měst a prožívá muka. Pak následuje jakési uklidnění.

Hluboké, mystické ticho – jako vzdálenou ozvěnou budí tón, kvílící v diskantu. Všecko strašné a dusné, všechno těžké v jeho duši roztaje a proměňuje se v měkkou stupnici tónů. Probouzejí se v něm blažené touhy. Stále slyší touž melodii, stále měkčí, stále smutnější.

A v Praze samé, kam po válce z Ameriky tolik neřestí bylo zavedeno – počínaje bary s animírkami a mixery a konce brlohy morfinistů a kokainistů, zavlečeno sem i požívání opia! Aspoň dvě taková doupata s kuřárnami opia dle čínského vzoru byla vypátrána a zavřena – jedno v ulici Vodičkově, druhé pak v jednom filmovém pseudoateliéru na Karlově náměstí, kde přistižení při této neřesti in flagranti hejskové z nejznámějších pražských rodin – i staří pražští občané!

PRAŽŠTÍ ŠŇUPAČI KOKAINU

Koncem roku 1925 právě před Vánocemi přišlo se v jistém pražském, domněle „nejelitnější“ baru na stopu nedovoleného prodeje kokainu. Z nepatrného množství zabaveného jedu vyklubala se za několik dní senační aféra, neboť do věci byly zapleteny i známé osobnosti. Bylo veřejným tajemstvím dávno před odhalením, že v okolí existují šňupači kokainu. Nikdo si však věci nevěšmal.

Kokainový případ nabyl však obratem důležitého významu v tom okamžiku, kdy objevena pravá stopa a zjištěno, že jistý medik stal se majitelem 200 gramů kokainu. Ihned se vyrojila v barech a kavárnách společnost lidí, jimž záleželo dostati jed do rukou a lichvářským způsobem kokain zpeněžit. Policii ovšem nešlo, že tak velké množství zakázaného jedu je v majetku jediného muže, a proto pátrala, kdo je hlavním dodavatelem. Křížovým výsledkem přistižených kokainistů vyšlo najevo, že onen mladík pod nějakou záminkou – prý pro svoji potřebu – získal od jistého lékárníka 200 gramů kokainu, nabídl část kavárenskému povalovači Titovi, jenž zašel k číšníkovi noční kavárny a obchod byl zahájen. V době, kdy číšník navazoval styky s kokainisty, rozprodala se zbývající částka 150 gramů během 24 hodin.

Je zajímavé, jak náruživci šňupání zvěřili v několika hodinách pramen k nákupu a že jich byla slušná řada. Za jeden gram, který na lékařský recept lze obdržeti za 12 Kč, platilo se až 180 Kč, mnohdy 200 Kč. V barech a pověstných nočních místnostech započal obchod a šňupalo se vesele.

Téměř v každé noční místnosti existuje tanečník kokainista, k němuž se druží tak zvané „umělkyně“, importované do barů z Vídně, Berlína a Pešti. Rázný zásah policie začal nebezpečnému moru pádnou ránu. Brlohy kokainistů byly odkryty, zjištěné osoby předvedeny k výsledku a na noční místnosti a bary uvalen nejprísnejší policejní dozor. Stále se přichází na nové adresy a stopy, jež vedou až do Vídně, odkud, jak zjištěno, dopravovali podloudně barová tanečníci i tanečnice již po dlouhou dobu kokain. Prodej jedu děl se rafinovaným způsobem.

Není tudíž divu, objevilo-li se překvapující číslo kokainistů nejen mužského, ale i ženského pohlaví. Mezi kokainisty zjištěny velmi známé osoby mužského i ženského pohlaví. K těmto šňupačům druží se několik barových tanečníků a tanečnic, sem tam německý divadelní kumštýř a dohromady, když si onu řadu kokainistů spočítáme, nacházíme v ní Čechy, Němce, Poláky, Maďary, prostě veškeré národnosti republiky.

Je nyní otázkou, kdo zde první šňupal kokain. Přišlo se na stopy vedoucí až do Vídně. Z toho bývalého residenčního města přicházely tzv. „umělkyně na špičkách“ a místo umění pěstovaly se svými společníky – tanečníky zaučování do šňupání kokainu. Není divu, že se našlo dosti lidí zvědavých, které nebylo nutno dlouho prositi.

Šňupli si jednou, šňupli si dvakrát a byli se svým rozumem na hromadě. Jed účinkoval, sladké snění a ještě sladší únava, toť rozkoš nadpozemská. Na následky ovšem nikdo nepomyslel. Duševní deprese, laxnost k dalšímu žití, zbité nervy, matný zrak, zkrátka lidská ruina, takové jsou asi následky přílišného požívání kokainového jedu.

Obchod nezná žádných překážek, toť známá věc. Proč by si několik osob nepomohlo na nohy, třeba prodejem kokainu?

Tak dále to již nemůže jíti, neb množící se neplech v pozdních nočních hodinách musí jednou přestat. Z mnohých těchto nočních místností staly se časem v pravém slova smyslu „pajzlinky“, kam vkročiti, znamená upadnouti mezi lotry.

Lidská civilisace a pokrok mají jako všecko krásné na tomto světě svůj líc a rub, svoje světlé a stinné stránky. Kdyby tak některý z našich pradědů povstal z hrobu na inspekci, jak pokročilo lidstvo od té doby, co sám šlapal hroudou země, oněměl by jistě úžasem. Jezdíme na devaterý způsob bez koní, lítáme ve vzduchu, telegrafujeme na sta mil po drátu, posloucháme rádiem, co se mluví právě v té chvíli na druhé straně

polokoule u protinožců, dovedli bychom mu ukázat při návštěvě obyčejné pouti v boudě u fotografa za pět minut na obrázku jako věrnou podobu do posledního vlásku a dovedli bychom mu přenést filmem na plátno ve vlastní jeho podobě to, co den předtím sám dělal a fonografem, co sám mluvil.

Dovedli bychom jej ohromiti tisíci jiných věcí. Jistě by žasl nesmírně. Ale nebyl-li by prostoduchý, mohli bychom mu všechny naše pokroky vysvětliti poukazem na poznání jeho době neznámých typických zákonů, tento líc, civilisace a pokroku by se mu snad i zalíbil svou novostí a zdánlivým pohodlím a dovedl by se mu snad i přizpůsobiti.

Hůře by to šlo s tím rubem. Těžko by se asi vžil náš praděd do způsobu myšlení moderního člověka, do krkolomného chvatu našeho života, do nutnosti napínavého boje o existenci, způsobené právě tisíckrát zvýšenou tvárností všech forem životních. A dojem z toho všeho by mu začal poznenáhlu hořkostí, když by poznával, jak draho platí moderní člověk hospodářsky, fyzicky i mravně všechny tyto vymoženosti.

To už by prošel všemi těmi divadly, biografy, kavárnami, vinárnami, bary, tančírnami, dostihovými ochozy a fotbalovými hřišti, jež musí většina dnešních lidí mít, aby vzpružila ochabující péra svého tělesného i duševního organismu. A až by ušel tak mnohé ty ruce tápající bezohledně po zisku a současně ty oči hledající nová vzrušení, až by marně hledal tu klidnou pracovitost a prostá rozptýlení svých dob, myslím, že by zavrtěl hlavou, řekl by, že je to sice tuze krásné, ale že to není tak dobré a zdravé jako za jeho dob, a vracel by se rád do svého záhrobního klidu.

A snad by nebyl ani tak daleko nepravdy. Víme, nebo domníváme se věděti toho dnes už tolik, že nás z toho hlava bolí, a můžeme si toho dopřát už tolik, že nám to až škodí. A stále nemáme dosti nového a vzrušujícího. Ký div, že tak mnohá chytlavější hlava, bez silné vůle a bez rozumné opory v aréně života, chápe se všeho, co slibuje nový požitek, novou sensaci, přehlížejíc lehkomyšlně, že za to zaplatí bolestnou daň neúprosnému kontributoriu, přírodě, která nemá smilování a která trestá každý přehmat proti svým zákonům. A proto se tak nesmírně kouří, pije, hazardně hraje, bláznivě tančí, nerozumně miluje, vysedává v začouzených barech, a říká se tomu zábava. A když to zevšední, sahá se po silnějších prostředcích, jak se jen namanou. Zajímavé je, co o tom napsal autor – š v „Reformě“.

Jedním z těchto prostředků, tím vášnivějším, že je zakazován, jest požívání omamných látek: opia, morfia, kokainu, hašiše. A o tom chtěl bych něco říci. Tázete se proč? Protože jsou to širší veřejnosti dosti neznámé, skryté pracující zhoubné síly, nebezpečná invaze z východu proti západu, a jest proto dobře

znáti nebezpečí v celém jeho rozsahu, abychom se mu mohli brániti.

Vlastí těchto omamných látek a jich požívání jest zejména asijský východ (Čína, Japonsko, Indie, Siam a východoasijské ostrovy).

Opium se připravuje z uschlé šťávy makovic a kouří se nebo pojídá v malých dávkách, působí omamně a současně mohutně na obrazotvornost ve snech plných vzrušení.

Morfium jest derivát opia, používá se ho k injekcím pro uklidnění nervů a bolestí. Běda však organismu, který si navykl jej zneužívat. Stává se mu nepostrádatelným se všemi smutnými následky.

Kokain připravuje se z listů jihoamerické rostliny koka. Hotový přípravek jest bílý, krystalisující prášek hořké chuti, který se zpravidla šnupe a působí rovněž vzrušení. Roztok možno použiti též injekcemi.

Hašiš konečně připravuje se z indického konopí, požívá se v kuličkách odporného zápachu, nebo jako zavařenina s různými přímíseninami, a působí postupně bujnou veselostí, halucinací a stav konečného omamného uklidnění. Většina těchto látek používána jest dle své povahy ku speciálním lékařským účelům velmi blahodárně a účinně. Ovšem člověk zneužití tohoto dobrodiní mění v metlu, rozsévající kolem sebe zkázu a mravní a duchovní rozvrat, jak správně bylo řečeno v úvodní řeči Haagské opiové konference v roce 1912. O rozsahu zneužívání těchto látek možno si učiniti představu, když uvedeme jen, že podle odhadu 90 % produkce opia a kokainu slouží ku zneužívání a jen 10 % k účelům lékařským a vědeckým.

Nehledě ku neblahým, organismus lidský podrývající účinkům jednotlivých těchto jedů, jako jest np. při požívání opia absolutní ztráta chuti a nesmírné hubnutí, mají všechny tyto látky jednu společnou vlastnost, totiž absolutní degeneraci vůle, což při opětovaném požívání působí též nemožnost odvyknouti jim. Našli sice i své básníky, opium v Quinceyově „Zpovědi anglického požívače opia“ a hašiš v Baude-lairově „Básni o hašiši“; jejich četba však jen potvrzuje to, co jsme svrchu uvedli.

Vlastí této neřesti jest, jak již uvedeno, asijský východ. A byli to první Američané, kteří majíce na Filipínách příležitost zlo toto poznati, odkryli poprvé světu tuto zkázu a poukázali na nebezpečí, které civilisaci hrozí šířením požívání opia. V čele hnutí stál biskup Brent v Manille, jehož zásluhou stalo se přenesení této otázky na pole mezinárodní.

První mezinárodní komise opiová sešla se v Šang-haji v roce 1909.

Amerika naléhala potom na svolání mezinárodní konference. Tato sešla se v Haagu roku 1912 a předsedal jí biskup Brent. Dílem jejím byla „Mezinárodní opiová konvence“ t. zv. Haagská, mající za úkol postupně potlačování požívání opia, morfia, kokainu

a jich odvozenin. Tato konvence nemohla dlouho vstoupiti v platnost, ježto některé státy, na produkci interesované, odpíraly přistoupiti k ní. Náprava stala se po válce. V článku 23. Paktu o Společnosti národů byla otázka boje proti opiu svěřena Společnosti národů, při které zřízena byla stálá poradní komise pro obchod opiem. A aby Haagské konvenci z r. 1912 dostalo se konečně ratifikace, byl do všech mírových smluv pojat článek, dle kterého všechny smluvní strany, jež ještě nepodepsaly nebo neratifikovaly tuto úmluvu, uvedou ji v platnost a k tomu cíli vydají potřebné zákony co nejdříve. Ratifikace mírových smluv platiti měla za ratifikaci opiové konvence.

Československá republika k této konvenci již přistoupila a v roce 1923 vydala za účelem vnitrostátního provedení zákon v r. 1923 i prováděcí nařízení v roce 1925.

Další etapou mezinárodní práce proti těmto zločinným a lákavým jedům jsou dvě konference opiové v roce 1924 a 1925, při nichž pozitivní výsledky zmenšeny byly úporným zakrytým diplomatickým jednáním oněch států, jež interesovány byly ať již samy nebo svými koloniemi na výrobě a potřebě.

V únoru 1925 uzavřena "Úmluva týkající se omamných prostředků"; tato upevňuje citovanou již úmluvu haagskou, avšak vykazuje i nová ustanovení, např.: v režim konvence pojaty jsou některé nové látky, jako listy kokové a indické konopí, dále zavádí se dozor na dovoz a vývoz, zřizuje se stálý ústřední výbor, jehož úkolem bude míti v patrnosti potřebné

množství látek pro každý stát a konečně zavádí se statistika pěstění a výroby. Zástupce Československa podepsal tuto konvenci v březnu 1925.

Tím byl by stručně vylíčen vývoj mezinárodního boje proti zneužívání omamných prostředků čili tzv. toxikomanii. Tento boj nebyl by pro všechny kulturní národy tak naléhavým, kdyby zlo omezilo se na Orient, ale ono se přeneslo a šíří se hrozivým způsobem i v zemích evropských, zejména v době poválečné, která touží tolik po rychlém zisku a zná tak málo zodpovědnosti.

Vzhledem k malému objevu těchto látek a velmi vysoké ceně jejich kvete bujně podlouný obchod jimi přes všechny zákazy. Hlavními odbytišti jsou velkoměsta např. Paříž, Berlín, Vídeň. Ve francouzských listech čteme skoro denně odstrašující zprávy o tragických obětech, kterých si požívání těchto látek vyžaduje. Tak před krátkou dobou vzniklo podezření proti jistému lékaři, že předepisuje za plat omamné látky k zneužívání; provedena byla ihned revize v lékárnách, jež vykazala v jediném okresu Paříže na 10 000 podezřelých receptů tohoto druhu od 20 různých lékařů. Tato číslce mluví jistě za celé knihy. Nepotřebujeme však chodit tak daleko. Vždyť sama Praha zasažena byla stínem neblahé příšery.

konec

pro Bulletin převzala a upravila kpt. Mgr. Jana Posová – NPC

BOHOSLUŽBA ZA POLICISTY, KTEŘÍ PADLI V BOJI PROTI DROGÁM

Mgr. Pavlína BULÍNOVÁ, Martina PROCHÁZKOVÁ – Pol. prezidium

Drogy, které jsou příčinou mnoha nešťastných osudů lidí, jsou běžnou součástí profesního života všech policistů a policistek především z Národní protidrogové centrály Policie ČR, kteří proti jejich zneužívání bojují.

Kostelem Nanebevzetí Panny Marie a svatého Karla Velikého na Karlově zněly ve čtvrtek 20. června 2013 modlitby zejména za policisty a policistky NPC, kteří se při své práci setkávají s marasmem společnosti a zničenými lidskými životy v otřesných a často životu nebezpečných situacích. Duchovní Křesťanské policejní asociace mjr. Jiří Laňka a Tibor A. Brečka v homilii a v přímlovách přinesli

duchovní podporu všem zúčastněným. Sílu společného ducha všech, kteří se podílejí na nelehké policejní práci v Národní protidrogové centrále, zmínil ve své promluvě také její ředitel plk. Jakub Frydrych.

Při liturgii bylo vzpomenuáno i na drogově závislé, kteří se svou závislostí bojují anebo jí již podlehl. Vzpomínka však patřila především policistům, kteří v této nelehké službě společnosti přinesli obět nejvyšší – svůj život. Jejich jména by neměla být nikdy zapomenuta.

(autorka – Mgr. Pavlína Bulínová, autorka fotografií – Martina Procházková)

TESTOVÁNÍ DROG, NYNÍ I VE ŠKOLÁCH

Ing. Tomáš Vydarený – DYNEX

Omamné látky jsou problémem nejen dnešní doby. Přestože se do protidrogové prevence investují nemalé částky, lze se u dětí a mladistvých setkat s těmito nelegálními psychoaktivními látkami a jejich užíváním. Školní psycholog nebo metodik prevence se může dostat do situace, kdy je potřebné testování užití omamné látky. Této problematice se věnují specialisté Kliniky adiktologie 1. Lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Všeobecné fakultní nemocnice v Praze. Nově vydaná publikace „Testování dětí a mladistvých ve školských zařízeních při podezření z užití návykové látky – manuál vhodného postupu“ (Šejvl a kol. 2013) předkládá analýzu a závěrečná doporučení v rámci této problematiky. Akcentuje čtyři hlavní úhly pohledu do tohoto významného úkonu, a to právní, psychologický, pedagogický a medicínský. Dále doporučuje vhodný postup, který vytváří právní jistotu jak pro testované, tak i pro testující. Text nepředkládá jednoznačné a dogmatické postupy, ale nabízí variabilní možnosti a doporučení, která mají napomoci školským zařízením a jejich pedagogickým pracovníkům při práci s dětmi, které jsou důvodně podezřelé z užití návykové látky. Publikace taktéž stručně popisuje nejčastější skupiny drog, včetně tradičních omamných látek, jako je marihuana, opiáty či stimulancia, o kterých především pojednává tento článek (pojmem drogy budou dále v textu myšleny právě zmíněné omamné látky). Vydaní uvedená publikace taktéž poukazuje na to, jaký je trend v oblasti protidrogové prevence na školách a že testování může být součástí úspěšného boje proti drogám na akademické půdě.

Drogy se testují nejčastěji rychlotesty, někdy nazývanými také rapid testy. Mají formu membránového proužku (stripu), který může být volně k použití, nebo je uzavřen v plastové krabičce pro vyšší pohodlí. Jedná se o imunodetekční soupravy, které jsou podobné svým principem např. těhotenským testům. Princip imuno-detekce je založen na interakci značené protilátky s analytem (drogou). Použitá imunochromatografická metodika se nazývá LFIA (Lateral Flow ImmunoAssay) a je použitelná i pro jiné analyty např. v potravinářství. Důležité je, že specifita protilátek je sice natolik vysoká, že použité protilátky reagují pouze s konkrétní drogou, ovšem sloučeniny strukturně podobné analytu také vykazují afinitu (tzv. křížové interakce), čehož se s výhodou využívá pro detekci metabolitů drog. Na druhou stranu křížové interakce mohou vést k falešně pozitivním výsled-

kům kvůli možné strukturní podobnosti drog s některými léčivými nebo jejich metabolity. Právě proto je nutné test vždy považovat pouze za orientační a výsledek by měl být potvrzen pomocí přesnější metody ve specializované laboratoři. V manuálu k testovací soupravě nebo na vyžádání u prodejce lze dohledat seznam známých křížových interakcí a jejich citlivost. Ve většině případů poskytují imunodetekční metody pouze kvalitativní výsledek, ovšem principiálně nelze vyloučit ani semikvantitativní test. V každém případě se ovšem jedná jen o orientační test a výsledek proto musí být ověřen přesnějšími metodami v laboratoři. Velkou výhodou těchto testů je, že jsou velmi rychlé, jednoduché, snadno přenosné, relativně levné a může je zpracovat i laik.

Hlavní částí soupravy bývá membránový proužek, který obsahuje všechny potřebné imuno-reagencie. Ty jsou obsaženy v části membránového stripu ihned za sací částí. Tedy poté, co se na sací část membránového proužku nanese vzorek, kapalina proudí pomocí kapilárních sil po délce proužku. Proud kapaliny unáší imuno-reagencie spolu s analytem – drogou (pokud je přítomná) směrem k testovací a kontrolní linii (testovacích linií může být více, viz dále), kde proběhnou příslušné imuno-interakce. Zbarvení testovací linie ukazuje na pozitivní nebo negativní výsledek testu dle jeho konstrukce (toto je vždy uvedeno v manuálu, viz ilustrační obrázek 1). Kontrolní linie by se měla zbarvit vždy, a pokud k tomu nedojde, test se považuje za neplatný a je třeba ho zopakovat. Pozor, i v případě, kdy je zbarvení kterékoliv linie velmi slabé, imuno-interakce na daném místě proběhla. Nesmíme zapomínat, že většina testů je pouze kvalitativní a proto na intenzitě zbarvení vůbec nezáleží a nelze ji chybně zahrnovat do hodnocení (tato chyba je relativně častá a dochází tak zbytečně k falešným výsledkům).

Lze testovat vzorky různých biologických materiálů, nejčastěji moč nebo sliny. Sice existují i testy, které jsou certifikované i na jiné typy vzorků (např. pot), je ovšem otázkou, do jaké míry se odrazí malé množství vzorku na funkčnosti testu. Požitá droga je v těle metabolizována, testy proto často detekují nejen vlastní testovanou látku, ale i metabolity, čehož se využívá hlavně při testování moči. Testy na moč se prodávají buď ve formě stripů, které se namáčejí do vzorku odebraného do nádobky (nemusí být součástí testovací soupravy), nebo přímo ve formě speciálních nádobek (kalíšků), které mají ve své stěně integro-

vaný testovací strip. Druhý typ je tedy pohodlnější a rychlejší, protože test započne bezprostředně po odběru vzorku. Odběr vzorku probíhá mimo kontrolu testující osoby. Proto firmy nabízejí možnost na zakázku přidat parametr testování – zkoušku na ředění moči. Hlavní nevýhodou testování moči je významný zásah do soukromí, proto není vhodné pro testování ve školách. Naopak testování ze slin se zdá nejlepší volbou. Přestože mají osoby, které požíly drogu, někdy sníženou slinivost, odběrový tamponěk dokáže absorbovat dostatečné množství vzorku pro spolehlivé provedení testu. Odběrový tamponěk bývá součástí testovací soupravy. Jedná se o hmotu polyuretanového typu (molitan) připevněnou k rukojeti. Testovaná osoba má odběrovou část v ústech tak dlouho, dokud se díky jemným pohybům úst nenasytí slinami. Po odběru je vzorek vytlačen na testovací strip (viz obrázek 2). U některých testů je třeba před aplikací vzorku na strip připravit (navlhčit) membránu stripu nakápnutím speciálního pomocného roztoku (tento roztok bývá součástí testovací soupravy).

Prodávají se testy buď jednoduché nebo tzv. multidetekční pro testování více drog najednou, které mají na stripu více testovacích linií. Multidetekční test se s výhodou používá při screeningu, tedy v případech, kdy není jisté, z užití které konkrétní drogy testovanou osobu podezříváme. Jednoduché testy jsou naopak plně dostačující, například když kontrolujeme průběh odvykání. Mezi běžně prodávané patří soupravy na testování těchto látek v různých kombinacích:

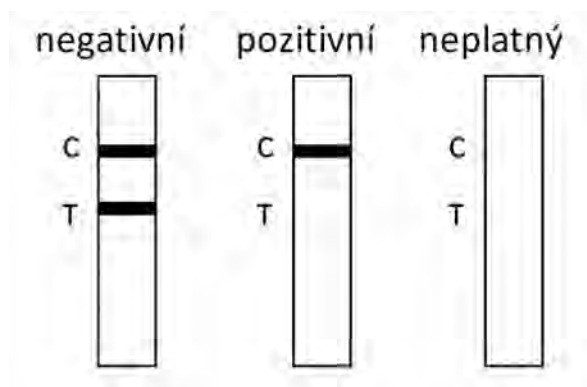
- opiáty (morfin, heroin)
- THC (marihuana)
- amfetamin
- metamfetamin (pervitin)
- kokain
- PCP (fencyklidin)
- barbituráty
- benzodiazepiny
- methadon

Postačující se ovšem zdá testovat nejužívanější

(nejprodávanější) kombinaci 5 drog: opiáty, THC, benzodiazepiny a stimulancia (metamfetamin, kokain). Ceny testů jsou v řádu desítek až stokorun a jejich trvanlivost bývá většinou alespoň 1 rok. K dostání jsou v některých lékárnách a zejména specializovaných obchodech, které je mívají skladem (např. Dynex test SalivaScreen 5, společnost Dynex Technologies). Lze tedy uvažovat o vytvoření školní zásoby několika testů, které by měl školní psycholog nebo metodik prevence ihned k dispozici pro případ rychlé potřeby.

V poslední době se na ilegálním trhu objevují zcela nové látky s psychotropními či halucinogenními účinky, tzv. nové syntetické drogy. Jednou ze syntetických drog, na rozdíl od tzv. nových syntetických drog, již delší dobu etablovanou na nelegálních trzích, je MDMA (extáze), jejíž farmakologické a toxikologické vlastnosti i kontext užívání byly dostatečně popsány v řadě odborných publikací. Mnohem méně informací existuje o dalších nově užívaných syntetických látkách, které se vyskytují v podobném prostředí jako extáze a někdy bývají za tuto drogu jejími distributory zaměňovány. Často se jedná o chemicky podobné látky jako jejich původní forma. Jen drobná chemická obměna zajistí vysokou strukturní podobnost a účinek nové látky se neztratí. Přesto se jedná o chemicky jinou sloučeninu, která není omezena Zákonem o návykových látkách. Proto se můžeme do dnešní doby setkat s obchody (dříve např. známé Amsterdam Shopy), ve kterých lze tyto drogy zakoupit jako různé sběratelské předměty. Prodejce tvrdí, že se jedná o legální prodej. Přestože je chemická obměna jen drobná, uživatelé nemají jistotu, že je zcela stejný jako ten, na který jsou zvyklí u původní drogy a mohou se snadněji předávkovat nebo zažít jiné potíže. Proto nové syntetické drogy skýtají dodatečné nebezpečí. Bohužel drogoví dealéři jsou zpravidla o krok napřed před zákonodárci a firmami, které vyvíjí testy na drogy. Ti mohou pouze se zpožděním reagovat na vývoj a trendy drogového trhu. Proto se na trhu s testovacími soupravami budeme pravděpodobně stále častěji setkávat s rychlotesty na nové či vzácněji užívané drogy.

OBRÁZKY:

Obrázek 1

Příklad možností vyhodnocení výsledku, ten se určuje na základě zbarvení linií na testovacím proužku po vyzlínání roztoku. Zbarvení testovací linie (T) ukazuje přítomnost/nepřítomnost drogy ve vzorku. Kontrolní linie (C) by měla být zbarvena vždy (pokud není, test je třeba opakovat).

Obrázek 2

Příklad provedení rychlotestu na drogy ze vzorku slin.

Použitá a doporučená literatura:

Testování dětí a mladistvých ve školských zařízeních při podezření z užití návykové látky – manuál vhodného postupu, Šejvl a kol., vydáno v roce 2013.

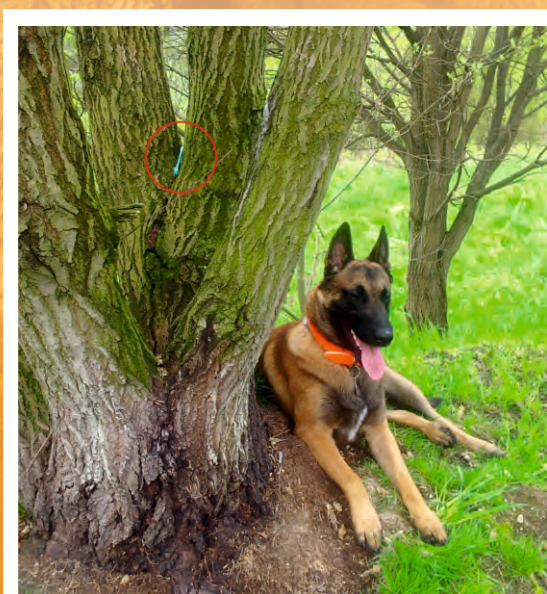
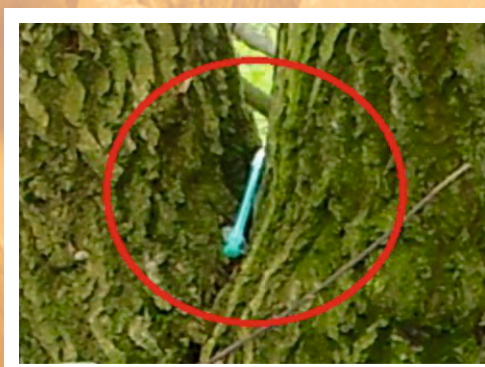
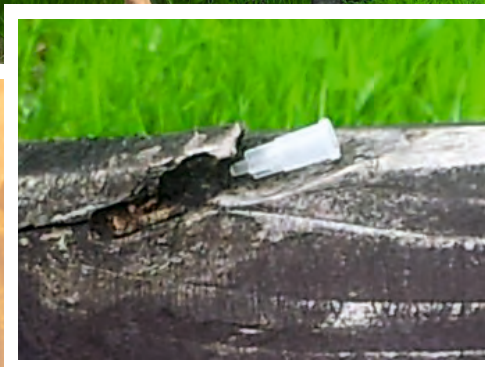
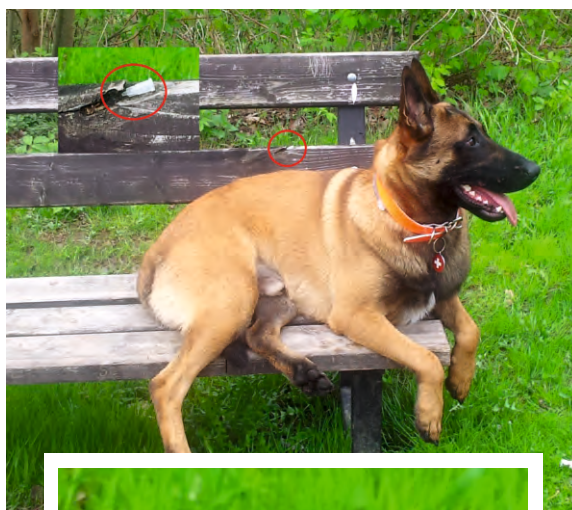
Nové syntetické drogy – Charakteristika a hlavní rizika, Páleníček a kol., vydáno v roce 2004.

Diplomová práce – Sestavení, charakterizace a aplikace imunochromatografického testu pro methiokarb, Plačková, vydáno v roce 2010.

PREVENCE DĚTSKÝCH HŘIŠŤ

Projekt „Prevence dětských hřišť“ zahájilo v tomto roce v Libereckém kraji nově založené občanské sdružení Speciální Operace Czech Republic. Hlavním cílem projektu jsou preventivní prohlídky dětských hřišť a snížení rizika poranění občanů a zejména dětí o injekční jehly odhozené nejčastěji osobami závislými na návykových látkách. Prohlídky zajišťuje speciální skupina za pomoci cvičného psa na vyhledávání injekčních stříkaček a jehel...

Realizované akce NPC

Heroin

Metamfetamin

Kokain

Marihuana

Anabolika

v roce 2012